اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۳۰ بهمن ۱۴۰۱
• ۲۸ رجب ۱۴۴۴
• ۱۹ فوریه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۸۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۶۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

کسب تندیس بلورین جشنواره نظام پیشنهادها توسط فولاد هرمزگان

۱۶

صمت دلایل ورود ارز و سکه به معاملات ملکی را بررسی کرد

معاملات غیرقانونی لاکچری‌ها

ارزش‌گذاری املاک در همه جای دنیا با پول رایج همان کشور انجام می‌شود، این در حالی است که مدتی است در برخی مناطق شهری ایران پای دلار و سکه و حتی ارزهای دیجیتال به قراردادهای خریدوفروش یا اجاره مسکن باز شده است.

پدیده فروش یا اجاره دلاری مسکن، در ابتدا از سوی برخی مالکان واحدهای لوکس و ایرانیان دو تابعیتی در مناطق برخوردار پایتخت آغاز شد و به اذعان فعالان بازار مسکن، در ماه‌های اخیر به دنبال روند افسارگسیخته نرخ ارز و طلا بیش از گذشته رواج پیدا کرده است.

انگیزه اصلی مالکان از عرضه دلاری آپارتمان، هم‌تراز کردن نقدینگی‌شان با تورم بازارهای موازی است؛ موضوعی که به گفته فعالان بازار مسکن غیرقانونی و با مندرجات مطرح در قراردادهای رسمی املاک در منافات است.

۱۰

عکس: صمت

صمت مشکل کمبود اسکناس در خودپردازها را بررسی کرد

جیب خالی عابر بانک‌ها

۱۴

سرمقاله

نگاه کشورهای توسعه‌یافته به نظام مالیاتی
۲

یادداشت‌های امروز

خواب‌های طلایی مجلس برای صنعت خودرو!
۴

اهمیت خدمات پس از فروش در تجارت خارجی
۸

سقوط آزاد ارزش ریال
۱۴

گزارش‌های روز

بساط گارانتی‌های بی‌اعتبار جمع می‌شود؟
۸-۹

بارش‌های زمستانه هم حریف کم‌آبی نیست

تهران به همراه چند کلانشهر دیگر سال‌هاست که با کم‌آبی و کاهش چشمگیر ذخایر سدهای‌شان دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ متاسفانه سالانه این معضل گریبانگیر شهرهای بیشتری می‌شود و چندی پیش هم، کارشناسان خبر از کاهش ۸۶ درصدی ذخایر سدهای تهران را دادند. بنابراین، آژیر بحران جدی آب روزبه‌روز در بیخ گوش کلانشهرها بلندتر می‌شود. طبق آمارها زمستان امسال افزایش بارش ملموس‌تری را در مقایسه با ۲ سال گذشته تجربه کردیم. تا آنجا که بعضی افراد بارندگی‌های امسال ...
۱۲

آگهی استفاده از حق تقدم شرکت گهر انرژی سیرجان (سهامی خاص)
شماره ثبت ۲۶۱۶ شناسه ملی ۱۰۸۶۱۳۷۳۵۵۴

شرکت گهر انرژی سیرجان

به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت گهر انرژی سیرجان (سهامی خاص) می رساند که با عنایت به مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ در خصوص تصویب افزایش سرمایه و اختیارات حاصله از مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷، جلسه هیات مدیره شرکت در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ در خصوص افزایش سرمایه تشکیل و موارد ذیل تصمیم گیری شد:
۱-تصویب اجرایی نمودن مرحله ی اول افزایش سرمایه از مبلغ ۴۰،۰۰۰ میلیارد ریال به ۶۰،۰۰۰ میلیارد ریال از محل مطالبات حال شده، آورده نقدی سهامداران و یا ترکیبی از مطالبات حال شده و آورده نقدی سهامداران از طریق صدور سهام با نام جدید و به مبلغ اسمی سهام (یک هزار ریال)، از طریق صدور گواهینامه حق تقدم جدید با مدت ۶۰ روز از تاریخ آگهی، لذا در اجرای مفاد اساسنامه و مواد ۱۶۶ و ۱۶۹ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت، از کلیه سهامداران محترم شرکت درخواست می شود از تاریخ نشر این آگهی تا ۶۰ روز از حق تقدم خود نسبت به خرید سهام استفاده نموده و مبلغ اسمی خرید سهام را به حساب سپرده شماره ۹۳۹۷۷۶۴۹۷۲ (شبای شماره IR540120000000939776449 72) نزد بانک ملت شعبه آزادی سیرجان کد ۴۶۲۵۰ واریز و فیش مربوطه را به دفتر شرکت واقع در تهران خیابان ولیعصر بالاتر از پل پارک وی خیابان شهید فیاضی (فرشته) خیابان بیدار پلاک ۹ امور مالی تسلیم نمایند. بدیهی است پس از انقضای مهلت مقرر، هیات مدیره می تواند راسا حق تقدم پذیره نویسی نشده را بر اساس لایحه اصلاحیه قسمتی از قانون تجارت به فروش برساند.

هیات مدیره شرکت

نوبت دوم
شناسه ۱۴۵۵۳۳۶

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۱۰۹۶۳۴۷۰۰۰۰۶۶
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ۹۸۴۰۰۱۱ مناقصه شماره ۰-۹۸۴۰۰۱۱-R۵/۱۴۰۱/ME
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	خرید قطعات پمپ سانتریفیوژ
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۲،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران طبق موارد مندرج در سامانه ستاد می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۴۴،۰۰۰،۰۰۲،۰۰۰
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۷ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - شهرستان عسلویه - شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی - پالایشگاه پنجم - ساختمان اداری ۲ - اداره خرید - اتاق ۱۶

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهاد های خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۰۷۷۳۱۳۱۷۲۵۰ -۰۷۷۳۱۳۱۷۲۴۱ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

سر مقاله

نگاه کشورهای توسعه‌یافته به نظام مالیاتی

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد

مالیات به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع درآمدی، نقشی ویژه در تامین مالی دولت‌ها ایفا می‌کند. یکی از موضوعات فراگیر در اکثر کشورهای جهان به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، بالا بودن فرار مالیاتی است. کشورهای توسعه‌یافته تحت هیچ شرایطی حاضر نیستند از پیاده‌سازی قوانین مالیاتی کوتاه بیایند و خدماتی مانند آموزش و پرورش، شهرسازی، بهداشتی، زیربنایی و کارویژه‌های دیگر دولت‌ها از درآمدهای مالیاتی تامین بودجه می‌شود. به این ترتیب فرار مالیاتی جرم اجتماعی سنگینی در این کشورها محسوب می‌شود و مجرمان با برخوردی سخت مواجه می‌شوند. فرار از پرداخت مالیات چه از طریق تنظیم دفاتر، اسناد و مدارک خلاف واقع و استناد به آن و چه از طریق اختفای فعالیت اقتصادی و کتمان درآمد حاصل از آن، مجازات خواهد داشت. در اصل نظام مالیاتی کارآمد و مفید در اقتصاد کشورهای توسعه‌یافته از اهمیت و جایگاه مهمی برخوردار است. یک نظام مالیاتی موثر علاوه بر اینکه می‌تواند موتور محرک دستگاه‌های دولتی تلقی شود و سطح رفاه جامعه را ارتقا دهد، نقش رگولاتوری مهمی در کنترل نظام مالی و اقتصادی بنگاه‌ها ایفا می‌کند.

اهمیت و ارزش کار سازمان‌های مالیاتی از آنجا بیشتر مشخص می‌شود که آنها علاوه بر انجام امور مرسوم به‌عنوان یک نهاد عالی و نظارتی می‌توانند نقش مهمی در توسعه اقتصادی و اجتماعی ایفا کنند. در این نظام مالیاتی نیازی به تبلیغات و تهدیدات مرسوم برای دریافت مالیات و شناسایی اهداف جدید مالیاتی نیست، بلکه افراد حقیقی و حقوقی خود را ملزم به پرداخت مالیات می‌بینند، چراکه به این یقین رسیده‌اند که تنها راهکار امنیت فعالیت اقتصادی بنگاه اجرای سیاست‌های نظام مالیاتی است. در کشوری مانند سوئد آژانس مالیاتی، مختصاتی بیش از یک نظام مالیاتی ذکرشده دارد. این سازمان دولتی علاوه بر انجام کلیه امور مالیاتی فعالیت‌های زیربنایی دیگر مانند ثبت‌نام جمعیت، سرویس کارت شناسایی و برنامه‌های کاربردی برای تغییر نام را نیز انجام می‌دهد. این سازمان علاوه بر وظایف سازمان امور مالیاتی ایران، کلیه وظایف ثبت‌احوال، بخش مهمی از وظایف وزارت کار، رفاه و تامین اجتماعی و بخشی از وظایف نظارتی بانک مرکزی و حتی مرکز آمار را هم انجام می‌دهد.

آژانس مالیاتی در همه شهرهای سوئد دفتر دارد و همه افراد داخلی و خارجی از بدو تولد یا اقامت در سوئد باید از این سازمان کد ملی دائم یا موقت دریافت کنند، زیرا بدون شماره ملی امکانی برای زندگی و فعالیت قانونمند در سوئد وجود نخواهد داشت.

اینکه چرا باید شماره ملی را سازمان مالیاتی برای هر فرد تعیین کند، نکات بسیار آموزنده‌ای دارد؛ اول اینکه هر انسانی با هر وضعیت اجتماعی ناچار از داشتن یک عملکرد مالی و اقتصادی خواهد بود، پس شفافیت کامل مالی و اعتباری افراد شرایط اول نقش‌آفرینی آنها در جامعه خواهد بود که این مسئله از طریق داشتن کد ملی اداره مالیات محقق می‌شود. دوم اینکه دولت خود را متعهد می‌داند زمینه عدالت شغلی و اقتصادی جامعه را فراهم کند و این امر با این طرح به‌خوبی قابل اجراست.

از سوی دیگر فعالان اقتصادی هم مجبورند هرگونه تاسیس شرکت، اشتغال، تحصیل و... را از کانال سازمان مالیاتی با داشتن کد ملی انجام دهند تا بتوانند از خدمات مختلف اجتماعی، مالی و اقتصادی برخوردار شوند. خرید اعتباری، شناسایی اجتماعی و سایر خدمات با ایجاد شفافیت از طریق نظام مالیاتی شروع می‌شود. سامانه جامع اطلاعات این امکان را فراهم می‌کند که تک‌تک افراد جامعه دارای پرونده مالیاتی و شغلی باشند. در چنین ساختار مالیاتی تمامی افراد جامعه از عالی‌ترین مقامات کشوری تا یک کارگر ساده از شفافیت کامل درآمد و هزینه برخوردارند و هرگونه پرداختی حقوق، مزایا و درآمد با مشخص بودن محل و دلیل در سیستم وجود خواهد داشت. خرید جاری، اقساطی و... در سوابق مالی و اعتباری افراد ثبت و ضبط شده و دسترسی همه مراکز فروش برای اعتبارسنجی افراد و تخصیص اعتبار برای خرید کالا، ملک، خودرو و... وجود دارد. در این ساختار میزان درآمد همه مشاغل به‌طور شفاف وجود دارد و برای همگان در دسترس است. با این شرایط تمام بنگاه‌های اقتصادی تمام خریدها و فروش‌های خود را به‌طور شفاف در سامانه درج شده می‌بینند و گزارش صندوق خود را نیز پس از حسابرسی توسط یک حسابدار موردتایید به اداره مالیات تقدیم می‌کنند. اداره مالیاتی نیز پس از بررسی صورت‌وضعیت‌های مالی بنگاه اقتصادی باتوجه به وضعیت سود و زیان میزان مالیات سالانه را محاسبه می‌کند و در مواردی اضافه دریافتی را عودت می‌دهد.

در اقتصادی با این نظام مالیاتی امکان گرانفروشی، تقریبا به صفر می‌رسد، چراکه باوجود شفافیت نرخ خرید یا هزینه تمام‌شده و مشخص تولید و ضرایب سودها افزایش نرخ فروش بیشتر موجب خسارت فروشنده می‌شود. در این ساختار تفاوت نرخ یک کالای مشخص از یک فروشگاه به فروشگاه دیگر به‌سبب وجود بازار رقابتی محتمل است، اما تخلف گرانفروشی تقریبا مختصر خواهد بود و شفافیت وضعیت موجودی کالا در انبار امکان احتکار و امتناع از عرضه خارج از شبکه را به صفر می‌رساند.

این نظام مالیاتی باوجود یک ساختار محدود، اما کارآمد توانسته به‌خوبی کنترل و مدیریت بازار، اشتغال، شفافیت مالی، مبارزه با پولشویی و استقرار عدالت اجتماعی و اقتصادی را یکجا داشته باشد و از این طریق اعتماد و اعتبار ویژه‌ای هم برای دولت و هم برای اقتصاد ملی فراهم کند.

تاکید رهبر معظم انقلاب همزمان با عید مبعث:

مسائل سیاسی در هر شرایطی مورد توجه امت اسلامی باشد

صبح روز گذشته همزمان با عید خجسته مبعث پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد (ص)، جمعی از مسئولان نظام، نمایندگان و سفیران کشورهای اسلامی و میهمانان شرکت‌کننده در مسابقات بین‌المللی قرآن با رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند.

در این دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی، استفاده از گنجینه‌های عظیم و تمام‌نشدنی بعثت رسول خاتم(ص) را علاج همه مشکلات و راه رسیدن امت اسلامی به سعادت دنیوی و اخروی خواندند و افزودند: اگر کشورهای اسلامی به تعالیم بعثت عمل می‌کردند، رژیم خبیث و شرور صهیونیستی نمی‌توانست در مقابل چشمان امت اسلامی این‌گونه به مظلومان فلسطینی ظلم و جنایت کند. البته ملت ایران و نظام اسلامی همچنان به وظایف خود در این زمینه عمل خواهند کرد.

به گزارش ایرنا، رهبر معظم انقلاب اسلامی، با تبریک این عید خجسته به ملت ایران و مسلمانان جهان و همه حق‌طلبان عالم، بعثت را بزرگ‌ترین و گران‌قدرترین هدیه و نعمت الهی به بشریت برشمردند و در تبیین گنجینه‌های بعثت رسول اکرم، گفتند: توحید و رهایی از بندگی غیر خدا، عظیم‌ترین گنجینه بعثت است چراکه هر جنگ، جنایت و خباثتی در طول تاریخ از بندگی غیر خدا نشات گرفته است. «تزکیه» به‌عنوان داروی رهایی انسان و جوامع بشری از هر نوع فساد، «تعلیم» به معنای قرار دادن زندگی فردی و اجتماعی تحت هدایت‌ها و فرمان‌های الهی و «حکمت» یعنی اداره زندگی بشر با عقل و خردمندی و فرزانگی، از دیگر گنجینه‌های بعثت پیامبر خاتم بود که رهبر معظم انقلاب به تبیین آن‌ها پرداختند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه استناد به آیات قرآن مجید برای بیان گنجینه‌های بعثت، «استقامت» را رمز و راه رسیدن به هر مقصودی دانستند و افزودند: «اقامه قسط» از دیگر هدایای بی‌نظیر الهی است که در نعمت بعثت پیامبر، به بشر ارزانی شده است. همچنین مهر، محبت، صفا و صمیمیت در میان افراد جامعه، هدیه ارزشمند دیگری از بعثت رسول خاتم است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نشناختن گنجینه‌های بعثت، کفران آن‌ها و بسنده کردن به افتخار زبانی نه عملی را از جمله رفتارهای جوامع بشری در مقابل این نعمت بی‌کران دانستند و گفتند: تفرقه، عقب‌ماندگی و دیگر ضعف‌های متعدد عملی و علمی، نتیجه نشناختن گنجینه‌های بعثت و برخوردهای نامناسب با آن است. ایجاد بزرگ‌ترین تمدن جامعه بشری در قرن‌های سوم و چهارم هجری، نتیجه عمل نسبی به تعالیم قرآن بود. امروز هم اگر ظرفیت بی‌نظیر بعثت و قرآن به کار گرفته شود، ضعف‌های دنیای اسلام برطرف، و زمینه سعادت و پیشرفت مهیا خواهد شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مسئله فلسطین را از جمله ضعف‌ها و زخم‌های مهم امت اسلامی دانسته و گفتند: یک ملت و یک کشور در مقابل چشمان تماشاگر دنیای اسلام مورد ظلم بی‌پایان و هر روزه رژیم صهیونیستی قرار گرفته است. کشورهای اسلامی با وجود بهره‌مندی از ثروت، ظرفیت و توانایی، تنها نظاره‌گر این وضعیت مردم فلسطین هستند. حتی برخی از این کشورها در چند مدت اخیر با رژیم صهیونیستی همراهی هم می‌کنند. وضع به جایی رسیده که امریکا، فرانسه و چند کشور دیگر، با ادعای حل مشکلات مسلمانان، برای خود حق دخالت در دنیای اسلام قائل شده‌اند. در حالی‌که خود این دولت‌ها در حل مشکلات و اداره کشورهایشان درمانده و ناتوان هستند. اگر از همان روز اول، دولت‌های اسلامی به سخنان خیرخواهان از جمله علمای بزرگ نجف گوش می‌دادند و در مقابل رژیم صهیونیستی محکم می‌ایستادند، امروز به قطع وضع منطقه غرب آسیا متفاوت و امت اسلامی متحدتر و از جهات مختلف قدرتمندتر بود.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به مواضع صریح و علنی جمهوری اسلامی در حمایت از مظلومان فلسطینی گفتند: نظام اسلامی در دفاع از ملت فلسطین، ملاحظه هیچ‌کس را نمی‌کند و به این کار آشکارا ادامه خواهیم داد. جمهوری اسلامی جهت حمایت از مظلومان فلسطین، به هر طریقی که بتواند، همچنان به آن‌ها کمک خواهد کرد. امروز دشمنان جمهوری اسلامی بر محور ایران‌هراسی تمرکز دارند. متاسفانه دولت‌هایی که وظیفه دارند به ملت فلسطین کمک کنند، با ایران‌هراسی دشمنان اسلام هم‌صدا می‌شوند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بازگشت به تعالیم بعثت، اتحاد، همدلی ملت‌های مسلمان و همکاری واقعی و نه صوری دولت‌های اسلامی را راه‌حل همه مشکلات امت اسلامی خواندند. ایشان در پایان سخنانشان با ابراز تاسف و تالم مجدد از زلزله بزرگ اخیر در ترکیه و سوریه که قربانیان و آسیب‌دیدگان فراوانی بر جای گذاشته است، افزودند: اهمیت مسائل سیاسی مثل فلسطین و دخالت‌های امریکا باید در هر شرایطی مورد توجه و پیش چشم امت اسلامی قرار داشته باشد.

از فتنه اقتصادی به سلامت عبور می‌کنیم

در ابتدای دیدار جمعی از مسئولان نظام، نمایندگان و سفیران کشورهای اسلامی و میهمانان شرکت‌کننده در مسابقات بین‌المللی قرآن با رهبر انقلاب اسلامی به مناسبت مبعث پیامبر اکرم (ص)، آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور در سخنانی با بیان اینکه فلسفه بعثت، انسان‌سازی و جامعه‌سازی قرآنی است، گفت: پس از انقلاب اسلامی دشمنان همچون صدر اسلام با جنگ نظامی، اقتصادی، سیاسی و تبلیغاتی مقابل ملت ما صف‌آرایی کرده‌اند اما مردم ایران با استقامت مثال‌زدنی خود، انواع توطئه‌های سلطه‌گران را ناکام گذاشته‌اند.

رئیسی با قدردانی از حماسه‌سازی اخیر مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن، آن را مسئولیتی مضاعف برای کلیه دست‌اندرکاران مسائل کشور برشمرد و تأکید کرد: این حضور شکوهمند مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن، بسیار برای مسئولان دولت موجب خوشحالی شد که البته این اتفاق نیز مسئولیت‌آور است. حال که مردم برای چندمین‌بار امتحان خود را خوب پس دادند، نوبت مسئولان است که جهت رفع مشکلات و تنگناها تلاش کنند.

با مشارکت مردم، هیچ مشکلی غیرقابل حل نیست و به رهبر معظم انقلاب اسلامی و مردم عزیز کشور عرض می‌کنم که وضع تورمی فعلی را بی‌تردید کنترل خواهیم کرد.

رئیسی تصریح کرد: در شرایط فتنه‌های اقتصادی قرار داریم؛ ان‌شاءالله با کمک مردم و تلاش مسئولان، از این وضعیت به سلامت عبور خواهیم کرد. دولت برای رفع مشکلات اقتصادی در تلاش بوده و مسائل ارزی و مشکلات معیشتی و وضعیت تورمی را کنترل خواهیم کرد.

دستاوردهای گسترده ایران در عرصه هوایی

رئیس سازمان صنایع هوایی وزارت دفاع با اشاره به دستاوردهای گسترده کشورمان در عرصه هوایی گفت: ما خوشبختانه از تحریم‌ها عبور کرده‌ایم و امروز صادرات نیز داریم. امیرافشین خواجه‌فرد رئیس سازمان صنایع هوایی وزارت دفاع در گفت‌وگو با مهر با اشاره به پیشرفت‌های کشور در عرصه تعمیر و نگهداری بالگرد، گفت: ایران یکی از متنوع‌ترین ناوگان بالگردی دنیا را در اختیار دارد که انواع بالگردهای شرقی و غربی و اروپایی در این ناوگان وجود دارند که این بالگردها کاربردهای متنوعی نیز دارند و در بخش‌های مختلف نظامی و بخش‌های غیرنظامی از امداد و نجات و صنعتی تا جست و جو و دیگر عرصه‌ها به کار گرفته می‌شود و ایران اسلامی در آماده‌سازی بالگرد به پیشرفت‌های بسیار خوبی دست یافته که نشان دهنده تکامل صنایع پشتیبانی بالگردسازی ایران در حوزه اورهال و بازآماده‌سازی بالگردهاست.

امیر خواجه فرد خاطرنشان کرد: ما در طول سال ده‌ها فروند بالگرد را پس از آماده‌سازی و اورهال تحویل کاربران داده‌ایم و این روند همواره انجام می‌شود و در کنار آن در امسال بیش از ۷ هزار مراجعه حضوری در میدان‌های عملیاتی داشتیم که بالگردها را برای مصرف‌کنندگان آماده پرواز کردیم این عملکرد سالانه شرکت پنها است که مسئول پشتیبانی از کل ناوگان بالگردی کشور است.

امیر خواجه فرد با اشاره به دستاوردهای بسیار گسترده ایران در عرصه هوایی گفت: ما خوشبختانه از تحریم‌ها عبور کرده‌ایم و هیچ نگرانی از بابت تحریم‌ها نداریم و امروز صادرات نیز داریم و خدمات مهندسی را به سایر کشورهای دوست و هم پیمان ارائه می‌دهیم.

وی ادامه داد: خوشبختانه سال‌هاست که نهضت قطعه‌سازی و بومی‌سازی تجهیزات در کشور ما اجرا شده است و سال‌هاست که با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز علمی توانستیم قطعات مورد نیاز را تولید کنیم به نحوی که در انواع بالگردها قطعاتی برابر استانداردهای جهانی برای خود و هم برای صادرات تولید کرده‌ایم.

عکس روز

سفر قوچ‌ها و میش‌ها در میان رشته‌کوه‌های البرز

عکس: ایسنا

ویژه‌تر از خبر

بودجه ۱۴۰۱ حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهارکرد: رئیس‌جمهوری در این شرایط باید درباره این موضوعات در مجلس توضیح دهد. نباید رئیس‌جمهوری در یک ساختمان و خارج از دسترس باشد و باید در صحن مجلس درباره بازار ارز و مسائلی از جمله اینکه چرا بانک‌ها قدرت وام دهی ندارند، توضیح دهد. مجلس باید درباره این موضوعات خیزش بلندی داشته باشد وگرنه مردم حتما در انتخابات با مجلس تسویه خواهند کرد. جبار کوچکی‌نژاد در گفت‌وگو با ایلنا درباره ناتوانی دولت و بانک مرکزی در مهار افزایش نرخ دلار و کنترل بازار ارز و دلایل ادامه رشد قیمت‌ها در این بازار اظهارکرد: در افزایش نرخ ارز هم عوامل داخل کشور و هم عوامل بیرونی دخیل هستند. یکی از موضوعاتی که در داخل کشورمان باعث افزایش نرخ دلار شده، حرکت نقدینگی به سمت بازار ارز است و نتیجه عدم ورود بخش خصوصی به بخش واقعی و مولد اقتصاد حرکت نقدینگی به سمت بازار ارز بوده و نقدینگی دلار را هدف گرفته است. وی ادامه داد: از عوامل موثر در وضعیت امروز اقتصاد کشور، ناترازی بودجه بوده و واقعیت این است که در بودجه سال ۱۴۰۱ با کسری شدیدی مواجه شدیم. درست است که ۲۰ درصد صندوق توسعه ملی و اوراق مشارکت بخشی از این مشکل را حل کرده اما با احتساب کسری تبصره ۱۴ و برداشت از صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق مشارکت که حاصل کسری است و سایر موارد در مجموع بودجه ۱۴۰۱ حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری دارد.عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس تاکید کرد: موضوع دیگر در سیاست‌های ارزی این بوده که متاسفانه آقای فرزین با غرور و بدون مطالعات عمقی ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان را برای واردات اعلام می‌کند که این خود عامل فساد و ایجاد مشکلات دیگری است و دولت هم این قدرت را ندارد که برای واردات تمام کالاها ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی اختصاص دهد و در نتیجه با کاهش عرضه، نرخ دلار بالا می‌رود. کوچکی‌نژاد با بیان اینکه تمام این اتفاقات به این دلیل رخ داد که دولت به قانون عمل نکرد، گفت: قانون به صراحت می‌گوید که باید ارز شناور مدیریت شده باشد و به‌تدریج نرخ آن در بازار کم شود اما دولت به یکباره نرخ دلار را برای واردات ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین کرده و نرخ آن را به یکباره به نصف رساند. با این سیاست‌ها معلوم است که دولت در دنبال کنترل بازار ارز موفق نمی‌شود و روند بازار نشان می‌دهد نرخ دلار به ۵۰ هزار تومان هم می‌رسد. وی افزود: دولت نه تنها به قانون مجلس عمل نکرد بلکه از روش‌های غیرکارشناسانه برای کنترل بازار استفاده کرد.

گسترش صنعت
یکشنبه
۳۰ بهمن ۱۴۰۱
۲۸ رجب ۱۴۴۴
۱۹ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۹
پیاپی ۳۵۸۷

نه خانی آمده
نه خانی رفته

بارش‌های زمستانه هم
حریف کم‌آبی نیست

جیب خالی
عابر بانک‌ها

www.sanatnewspaper.com

نقش ایدرو در توسعه اقتصاد و اشتغال

عکس: صنعت

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، ایدرو، به‌عنوان قدیمی‌ترین سازمان توسعه‌ای کشور، نقش بسیار مهمی در شکل‌گیری صنایع سنگین و مادر، صنایع حمل‌ونقل، توسعه فناوری‌های پیشرفته، بازسازی و نوسازی صنایع موجود نظیر صنایع نساجی، کمک‌های فنی‌مهندسی به صنایع و ارائه آموزش‌های مدیریتی به صاحبان صنایع برعهده داشته است.

ایدرو در سال ۱۳۴۶ با هدف تسریع در توسعه صنعتی کشور تاسیس شد. از آن سال‌ها تاکنون این سازمان به‌عنوان بازوی توانمند دولت و اصلی‌ترین نیروی محرک توسعه صنعتی کشور، فعالیت‌های ارزشمندی را در توسعه صنعت این کشور انجام داده است.

بر همین اساس، این سازمان اقدام به تعریف پروژه تدوین استراتژی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران کرده است.

نتایج به‌دست آمده در قالب استراتژی‌ها و اهداف تدوین شده برای این سازمان نشان‌دهنده این است که سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در راستای توسعه صنایع باید با استفاده از رویکرد گزینشی روی توسعه صنایع منتخب متمرکز شود. صنعت در این گزارش نگاهی به بخشی از دستاوردهای چند سال اخیر این سازمان توسعه‌ای دارد.

حمایت در برنامه هفتم توسعه

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به‌عنوان مهم‌ترین سازمان توسعه‌ای بخش صنعت کشور در راستای اجرای ماموریت گسترش و نوسازی صنعتی و بیانیه چشم‌انداز خویش کارکردهای ذیل را ارائه می‌دهد.

با وجود دستاوردهای به‌دست آمده، این سازمان در انجام وظایف خود در دو برنامه پنجم و ششم توسعه با مشکلات جدی روبه‌رو بوده که اگر این مشکلات وجود نداشت بدون شک سطح فعالیت و تاثیرگذاری آن به‌شدت افزایش می‌یافت.

بر همین اساس است که کارشناسان به آسیب‌شناسی شرایط گذشته تاکید داشته و معتقدند باید در برنامه هفتم توسعه مسیر رشد بهتری برای این سازمان‌های توسعه‌ای مهیا شود.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) با هدف پاسخ به اقتضائات توسعه صنعتی کشور، پروژه‌ای را با عنوان «تدوین و توسعه استراتژی کلان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران» با همکاری سازمان مدیریت صنعتی و پژوهشکده سیاستگذاری علم، فناوری و صنعت دانشگاه صنعتی شریف، تعریف کرد که این پروژه به ۴ سند اصلی تفکیک می‌شد. این اسناد به ترتیب عبارتند از تدوین چشم‌انداز، ماموریت، اهداف و راهبردهای کلان ایدرو، انتخاب صنایع هدف برای ایدرو، مطالعات مصداقی کسب درآمد و تعیین اهداف کمی بخش صنعت و صنایع هدف در افق ۱۴۰۴.

این پروژه‌ها به ترتیب شامل خلاصه‌های مدیریتی، تبیین سند استراتژی کلان، اهمیت صنعت در توسعه اقتصادی و نقش سازمان ایدرو در آن، روش‌شناسی تدوین ماموریت و راهبردها؛ بررسی مدل‌های گوناگون انتخاب صنایع، تعاریف و روش‌های طبقه‌بندی صنعت، اجرای مدل و انتخاب صنایع هدف، ارائه اطلاعاتی در مورد صنایع منتخب؛ معرفی سازمان توسعه‌ای، توصیف وضع کنونی ایدرو، سازکار مالی کاربردپذیر در امور توسعه‌ای و نوسازی و در نهایت بخش جمع‌بندی و دستاوردها بودند.

ایدرو در تمام سال‌های فعالیت نقش قابل‌توجهی در اشتغالزایی داشته، چنانچه براساس اخبار منتشر شده در سال ۱۴۰۰ اشتغالزایی ۱۱ هزار نفری با اجرای ۳۴ پروژه اصلی محقق شده است. پرونده اشتغالزایی این سازمان توسعه‌ای برای سال جاری نیز ادامه داشته که در گزارش عملکرد امسال این سازمان به آن می‌پردازیم. محسن صالحی‌نیا، رئیس وقت هیات عامل ایدرو در مجمع عمومی عادی سالانه ایدرو در سال ۱۴۰۰ در تشریح عملکرد این سازمان توسعه‌ای گفت: ایدرو ۳۴ پروژه اصلی را در دست اجرا دارد که از این تعداد ۲۶ پروژه سرمایه‌گذاری با مبلغ برآوردی ۳۶۶ هزار میلیارد ریال و اشتغالزایی حدود ۱۱ هزار نفر است.

معاون وقت وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن بیان این مطلب افزود: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران همچنین متولی ۶ طرح وزارت صنعت، معدن و تجارت و مسئول پیشبرد آنها تعیین‌شده که طرح نوسازی ناوگان حمل‌ونقل درون و برون‌شهری، تامین و توسعه هزار دستگاه واگن باری، طراحی پلتفرم مشترک واگن مترو، ارتقای بهره‌وری از طریق بازسازی و نوسازی صنایع، حمایت از رسوخ فناوری‌های ایجادشده توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و ایجاد مرکز پیاده‌سازی فناوری‌های انقلاب صنعتی چهارم در بخش صنعت را شامل می‌شود.

صالحی‌نیا، توسعه فاز ۱۴ میدان گازی پارس جنوبی با حجم سرمایه‌گذاری حدود ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار و اشتغالزایی حدود به ۶ هزار نفر را از مهم‌ترین پروژه‌های ایدرو در حوزه پیمانکاری عمومی برشمرد.

معاون وقت وزیر صنعت، معدن و تجارت از طرح ایجاد و توسعه مجتمع‌های تولید صادرات‌گرا در سواحل جاسک تا گواتر به‌عنوان دیگر فعالیت ایدرو یاد کرد و گفت: بر این اساس تخصیص اعتبار هزار و ۱۸۵ میلیارد ریالی، منجر به بهره‌برداری از ۱۲ طرح با حجم مجموع سرمایه‌گذاری ۲ هزار و ۲۹۹ میلیارد ریالی و اشتغالزایی حدود ۳۵۰ نفر در منطقه محروم جاسک تا گواتر شده است.

تدوین چشم‌انداز و راهبردهای کلان

طراحی و مدیریت نظام توسعه صنعتی نیازمند توجه به ملاحظاتی است که باید نهاد توسعه‌ای به آن توجه داشته باشد و در این راستا گام بردارد. دقت در طراحی سازمانی و انتخاب درست رویکردهای سازماندهی ارائه خدمات، نقش عمده‌ای در سطح عملکرد نظام دارد. آنچه به‌عنوان نظام توسعه صنعتی در یک کشور طراحی می‌شود زمانی عملکرد مطلوب و مؤثر را خواهد داشت که کاملا در انطباق با نیازهای صنعتی آن کشور طراحی شده باشد و از سازماندهی کارآمدی برای ارائه خدمات برخوردار باشد. کارکردهای توسعه‌ای و ملاحظات یادشده مبنایی برای تعیین راهبردهای سازمان توسعه‌ای خواهد بود.

بسیاری بر این باورند که با توجه به نیازهای متفاوت هر صنعت، سازمان توسعه‌ای مگر در موارد خاص باید بر صنایع محدودی متمرکز باشند.

همچنین سازمان توسعه‌ای باید در مواجهه با مسائل یک صنعت نقش محوری داشته باشد و بر این اساس اختیارات لازم را به‌دست آورد. در عین‌حال هر صنعت و کشوری اقتضائات ویژه‌ای دارد که منجر می‌شود پیشنهاد اقدامات به سازمان توسعه‌ای پیش از مواجهه با مسائل هر صنعت امکان‌پذیر نباشد.

سخن پایانی

به‌این‌ترتیب می‌توان گفت نظام توسعه‌ای متشکل از مجموعه‌ای از مراکز و بنگاه‌های عمومی و خصوصی است که در یک شبکه با یکدیگر مشارکت کرده و به رفع نیازهای صنعت می‌پردازند. این در حالی است که نقص یا عملکرد نادرست نهادهای موجود در صنعت منجر به عدم‌کارکرد درست صنعت و توسعه آن می‌شود. به همین جهت سازمان توسعه‌ای در این‌گونه موارد به نهادسازی می‌پردازد.

بنابراین می‌توان گفت؛ بخش خصوصی عملکرد اصلی را در یک صنعت دارد. به همین جهت، توسعه صنعتی بدون توجه و مشارکت دادن به این بخش از پیش شکست‌خورده خواهد بود. در این شرایط یکی از ماموریت‌هایی که می‌تواند بر عهده سازمان‌های توسعه‌ای قرار گیرد کمک به توسعه متوازن و ایجاد صنایع در مناطق کمتر توسعه‌یافته کشورهاست که با توجه به ویژگی‌های هر کشور دنبال می‌شود.

تجارب کشورهای جهان و ادبیات توسعه صنعتی نیز نشان می‌دهد سازمان‌های توسعه از طریق سرمایه‌گذاری در طرح‌های صنعتی و بنگاهداری صرف نمی‌توانند به توسعه صنعتی کشور کمک کنند.

بانک پاسارگاد در میان برترین برندهای بانکی جهان!

بانک پاسارگاد در سال ۲۰۲۳ میلادی با صعود ۱۹ پله‌ای نسبت به سال گذشته، موفق به کسب رتبه ۲۳۸ از میان ۵۰۰ برند برتر بانکی جهان (Banking Brands ۵۰۰ TOP) شد.

به گزارش روابط عمومی بانک پاسارگاد، این بانک در طی هشت سال گذشته همواره در فهرستی که هر ساله توسط مؤسسه بین‌المللی «برندفاینانس» تهیه و توسط نشریه «بنکر» از زیرمجموعه‌های (Financial Times) اعلام می‌شود، به‌عنوان باارزش‌ترین برند بانکی ایرانی معرفی شده است.

این بانک در آخرین ارزیابی که در سال ۲۰۲۳ انجام شده است، با وجود تحریم‌های مالی و بانکی تحمیل‌شده و افت ارزش پول ملی با رشد ۲۴درصدی در ارزش برند و صعود ۱۹ پله‌ای در رتبه‌بندی، با ارزش برند ۷۵۹ میلیون دلار موفق شد جایگاه ۲۳۸ در میان ۵۰۰ برند معتبر بانکی جهان را کسب نماید و در رتبه‌ای بالاتر نسبت به بسیاری از بانک‌های معتبر منطقه‌ای و جهانی قرار گیرد.

گفتنی است این رتبه در ادامه افتخارآفرینی‌های بین‌المللی بانک پاسارگاد کسب گردیده است. پیش از این بانک پاسارگاد در سال ۲۰۲۲ برای هفتمین بار عنوان «بانک برتر اسلامی ایران» و برای

هشتمین سال عنوان «بانک سال ایران» را به خود اختصاص داده بود.

لازم به ذکر است بانک پاسارگاد از سال ۲۰۱۵ (به غیر از سال ۲۰۱۶ که در این رتبه‌بندی شرکت نکرد) در رتبه‌بندی ۵۰۰ برند بانکی برتر جهان حضور داشته و همواره به‌عنوان با ارزش‌ترین برند بانکی ایرانی معرفی گردیده است و در سال ۲۰۱۸ ارزش برند بانک پاسارگاد بالغ بر ۱۱۷۰ میلیون دلار ارزیابی گردیده بود.

نوبت دوم
شناسه ۱۴۴۸۶۱۹

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در قریه خنکرود شرقی پلاک ۲ اصلی بخش ۲ قشلاقی

۵۱ فرعی آقا/خانم **امید بقائیان فرزند محمد** نسبت به **شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی** (کاربری مسکونی) به **مساحت ۶۴۹.۳۷ مترمربع** خریداری بدون واسطه/ با واسطه از **سالومه و غزل و سوسن و بهروز و علی‌اکبر شهرت همگی احمدی (ورثه بهروز احمدی)**

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کلیراانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، برای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

صفر رضوانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

نوبت دوم
شناسه ۱۴۴۹۳۶۳

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در قریه خیرود کنار پلاک ۳۸ اصلی بخش ۲ قشلاقی

۸۲۷ فرعی آقا/خانم **علی‌اکبر شرج‌شریفی فرزند صالح** نسبت به **شش‌دانگ یک قطعه زمین** به مساحت **۱۷۹۴ مترمربع** به استثنای کسر **۸۴.۳۵ مترمربع مساحت نهرآب** خریداری بدون واسطه / با واسطه از **مرتضی فرح‌نیا**

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کلیراانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، برای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

صفر رضوانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۷۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۹ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای شروین آریان زاد فرزند نصرت اله بشماره شناسنامه ۳۸۴۵ صادره از تهران در ۶۵ سهم مشاع از ۱۰۰ سهم ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۶۳/۰۴ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۷۷۶ فرعی از ۲ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۶۳۴ فرعی از ۲ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران خریداری از مالک رسمی خانم فاطمه سلطانی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۵۵۴۰۱) ۳

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۲/۱۵

۱۵۹۲۷/م الف

خداداد بشیری ـ رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۷۲۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۹ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مهدی زنگنه فرزند غلام عباس بشماره شناسنامه ۳۲۸۳۱ صادره از تهران در ۳۵ سهم مشاع از ۱۰۰ سهم ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۶۳/۰۴ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۷۷۶ فرعی از ۲ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۶۳۴ فرعی از ۲ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران خریداری از مالک رسمی خانم فاطمه سلطانی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۵۵۴۰۸) ۳

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۲/۱۵

۱۵۹۲۸/م الف

خداداد بشیری ـ رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

یادداشت

خواب‌های طلایی مجلس برای صنعت خودرو!

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

امروز مردم از صنعت و بازار خودرو به‌دلایل گوناگون ناراضی هستند که نتیجه چندین و چند سال سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های درست و نادرست بوده است. در این میان، اصرار بر رفع مشکل با ارائه راه‌حل‌های خیلی ساده در صنعت و اقتصاد، مشکلات بزرگ‌تری را در زمانی کوتاه ایجاد می‌کند که کلاف مسائل را بیش‌ازپیش گره می‌زند. رفتار وکلای مجلس در ۳ سال اخیر و رفتار وزرا در یک سال اخیر و نتایج فاجعه‌بار تصمیمات‌شان در اقتصاد و صنعت، مؤید این استدلال است. اوضاع بازار هم، آنقدر خراب است که هر حرف حسابی بزنیم، مردم باور نمی‌کنند و سرمایه اجتماعی سیاست‌گذاران و مجریان به سمت صفر میل می‌کند. حال امروز وکلای مجلس به‌جای درس گرفتن از واقعیت و شناخت دقیق مسئله و ارائه راه‌حل، با ارائه حرف‌های پوپولیستی برای مردم، خود باور کرده‌اند که راهکارهای کوتاه‌مدت آنها، درد مردم را دوا می‌کند. آنها به‌جای حل مسئله، به پاک‌کردن صورت‌مسئله پرداخته و حتی مشغول ایجاد مسائل جدید هستند. آنها به‌جای آنکه مسائل تولید را حل کنند، دائم مشغول ایجاد مانع بر سر راه تولید به بهانه کنترل بازار هستند. یکی از مهم‌ترین مسائل تولید در ۵ سال گذشته، تحریم‌ها و قیمت‌گذاری دستوری و در نهایت زیاندهی صنعت خودرو و عدم‌سرمایه‌گذاری در آن بوده است. قرار بود امسال با آزادسازی قیمت‌ها یا عرضه خودرو در بورس کالا، مشکلات مالی پیش‌روی صنعت خودرو رفع شود تا بازار همزمان با افزایش معنی‌دار و واقعی تیراژ تولید و واردات مکفی، به حالت تعادل برسد، اما نه‌تنها این اتفاقات نیفتاد، بلکه از ابتدای سال، موانع مختلفی جلوی صنعت خودرو گذاشته و در نهایت صحنه طوری چیده شد که به‌ظاهر خودروسازان مقصر اصلی تمام مشکلات بازار خودرو شناخته شدند، در حالی که به‌اذعان مسئولانی که مستقیم در جریان زحمات خودروسازان، اعم از خصولتی و خصوصی بودند، صنعت امسال بسیار قوی عمل کرد و تولید و کیفیت و حتی تنوع را بالا برد، اما بالا رفتن قیمت‌ها که نتیجه مشکلات کلان اقتصادی دولت و عدم‌توان کنترل ارزش ریال و البته شکست دولت در تامین مسیر مناسب و مطمئن برای واردات بود، باعث شد این تلاش‌های صنعت خودرو نادیده گرفته شود.

حال در انتهای سال و در برنامه‌ریزی برای سال آینده، سیاست‌گذاران، به‌ویژه وکلای مجلس که قطعا جزو مقصران اوضاع اقتصادی و صنعتی فعلی هستند، به‌جای عبرت‌گرفتن از گذشته و شناخت دقیق مسئله، مشغول مسئله‌سازی هستند. در حال حاضر با ورود نامیمون و نامتناسب شورای رقابت به عرصه قیمت‌گذاری، اجازه ندادند بازار از ابزار بورس کالا به‌خوبی استفاده کند و مردم از نتایج عملی آن بهره ببرند. ای کاش فقط ۳ ماه تحمل می‌کردند و تمام خودروهای پرتیراژ در بورس عرضه می‌شد تا همگی مشاهده می‌کردیم چگونه خودروساز باید دنبال مشتری بدود. متخصصان دلالی و تخریب صنعت و اقتصاد، صحنه را به‌گونه‌ای گرداندند که اتفاقا همین ۳ ماه پایانی سال یک هیجان تمام‌عیار در بازار شکل گرفت؛ بازاری که حدود ۹ ماه کاملا در رکود به‌سر می‌برد.

اما کار به اینجا ختم نشد. حال، دوستان مجلسی برنامه‌هایی برای تخریب کامل بازار و صنعت و حتی اقتصاد کشور تدارک می‌بینند. نخستین آن، استفاده همزمان از بورس کالا و شورای رقابت است که از یک سو نمی‌گذارد صنعت خودرو نفس بکشد و توانمندی‌های خود را بازسازی کند و بروز دهد و از سویی هم نمی‌گذارد بازار به آرامش برسد و دست دلالان کوتاه شود. البته نوع دلالی در روش جدید کمی تغییر می‌کند، چراکه در صورت عرضه خودرو در بورس بدون تقویت تولید، عملا تیراژ نمی‌تواند بالا برود، اما جذابیت سرمایه‌گذاری با خودرو کمتر می‌شود. باتوجه به مصوبه اخیر شورای رقابت، یک فرد عادی که می‌خواهد خودرو وارداتی یا یک خودرو مونتاژی بالای یک میلیارد را ابتیاع کند، باتوجه به داشتن یک خودرو، ناچار است عملا از یک واسطه که دارای شرایط «متقاضی» در مصوبه شوراست، استفاده کند و خودرو را با دادن حق دلالی، بخرد. همچنین وکلای مجلس می‌خواهند با برداشت ۸۵ درصد درآمد اضافه حاصله، به‌نوعی منبع جدیدی تدارک ببینند که رانت به قسمت‌های دیگر بدهند. البته رانت برای توسعه حمل‌ونقل عمومی، مطلب جذابی است، اما مشکل اینجاست که معمولا در این اوضاع، این نوع رانت‌ها بیشتر صرف رانت‌خواری گروه‌های خاص می‌شود، نه توسعه صنعت و درنتیجه دوباره در انتهای سال صنعت خودرو می‌ماند و مردم ناراضی.

اما راهکار بعدی بسیار خطرناک‌تر از راهکار نخست است: واردات خودرو دست‌دوم. دولت و مجلس که یک سال اخیر را طبق پیش‌بینی‌های کارشناسان، در تامین ارز سالم و خودرو وارداتی مطمئن ناکام مانده‌اند، حال می‌روند ضربه آخر را به بازار و صنعت نیمه‌جان کشور بزنند. واردات خودرو دست‌دوم، محل فساد گسترده است که توضیح آن در این نوشتار کوتاه نمی‌گنجد، اما از آن مهم‌تر، مردم را به دردسرهای بزرگی در بخش خدمات پس از فروش می‌اندازد. کافی است به بازار قطعات یدکی و خدمات پس از فروش واردکنندگان حرفه‌ای که در سال‌های قبل تعهدات سنگین داده بودند نگاهی بیندازیم و مشاهده کنیم چگونه مردم به حال خود رها شده‌اند. اما نکته مهم‌تر از نظر من، تخریب بازار و ارزبری نه‌تنها در سال آینده، بلکه برای سال‌های بعد است. واردات خودرو دست‌دوم به‌معنی تضمین نیاز واردات قطعات یدکی به میزان دست‌کم ۱۰ درصد نرخ خودروهای وارداتی به‌طور سالانه است که باتوجه به نوع واردات و تنوع آن، قیمت‌های تمام‌شده آن برای مردم بسیار بالا خواهد بود. اما از سویی این روش باعث خواهد شد مسئولان با صرف ارز کمیاب، عملا به صنعت ضربه‌ای وارد کنند که قابل جبران نباشد و از آن سو ارزش ریال بیش‌ازپیش افت خواهد کرد. در حال‌حاضر که همه مدعی کمک و حمایت از صنعت هستند، وضع صنعت این‌گونه است و صنعت را گاوشیرده می‌پندارند؛ وای به‌حال اینکه با مسکنی مانند واردات خودرو دست‌دوم، مشکلات را به‌طور ظاهری برای مدتی کاهش دهند. نکته جالب این است که مسئولان معمولا موقع پز دادن حضور دارند، اما وقتی نتایج اسفبار و بعضا فاجعه‌بار تصمیمات‌شان عیان می‌شود، پیدای‌شان نیست. به امید بازگشت عقلانیت اقتصادی به جمع سیاست‌گذاران اقتصادی صنعتی کشور.

تسویه مطالبات معوق قطعه‌سازان تا پایان سال

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره مطالبات قطعه‌سازان خودرو کشور گفت: پیگیری و تلاش می‌کنیم آن دسته از قطعه‌سازانی که مهلت دریافت مطالبات ۱۲۰روزه آنها از خودروسازان رد شده تا عید امسال معوقات خود را دریافت کنند.

به گزارش ایرنا از روابط عمومی استانداری البرز، سیدمهدی نیازی در نودوچهارمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان البرز افزود: مطالبات زنجیره تامین خودروسازی کشور ۳۲ هزار میلیارد تومان است و تلاش داریم تا عید امسال، معوقات خود را دریافت کنند تا در انتهای امسال و عید ۱۴۰۲ با مشکل مواجه نشوند.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: درباره تخصیص ارز اولویت‌ها را با بانک مرکزی نهایی کرده‌ایم که عملیاتی خواهد شد.

وی با بیان اینکه نامه‌نگاری‌هایی ازسوی وزارت صمت برای تخصیص و تامین فوری اعتبارات ریالی در حوزه صنعت خودرو و چند صنعت دیگر انجام شده، ادامه داد: کارهای مربوط به آن ازسوی بانک مرکزی در حال انجام است.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی گفت: درباره تامین مالی-ریالی صحبت‌هایی با مسئولان وزارت امور اقتصادی و دارایی داشته‌ایم، زیرا موضوع اوراق گام (اوراق گواهی اعتبار مولد) به بن‌بست خورده است. وی ادامه داد: مصوبه‌ای در دولت داشتیم که اوراق گام بتواند جریان یابد و از ابتدا به انتهای زنجیره برسد که در حال حاضر در وسط زنجیره به بن‌بست خورده، بدین منظور طی جلسه‌ای در وزارت امور اقتصادی و دارایی مقرر شد مسیر اجرایی آن در سازمان امور مالیاتی یا سازمان تامین اجتماعی به خزانه دولت منتقل شود تا از بن‌بست خارج شود.

صمت چندوچون تغییر دستورالعمل عرضه خودروهای وارداتی را بررسی کرد

نه خانی آمده، نه خانی رفته

بلبشو این‌بار در عرضه خودروهای وارداتی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

طبق آخرین مصوبه هیات دولت که معاون اول رئیس‌جمهوری ابلاغ کرده، تصویب‌نامه ۳ شهریور ۱۴۰۱ و اصلاحات بعدی آن، اصلاح می‌شود. براساس این اصلاحیه در بند ۲ عبارت «خودروهای وارداتی صرفا در بورس کالا عرضه می‌شود» حذف خواهد شد و در بند ۵، خودروهایی که تا پیش از ابلاغ این تصویب‌نامه، طبق مقررات موجود، مجاز به تردد در مناطق آزاد هستند، مشروط به پرداخت عوارض، بدهی‌های مربوطه و حقوق ورودی، مجاز به پلاک‌گذاری ملی و تردد در سرزمین اصلی خواهند بود. در تبصره این ابلاغیه آمده که نرخ خودرو برای محاسبه حقوق و عوارض گمرکی با رعایت ماده ۱۴ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰، از طریق سامانه مرتبط با سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌شود و سازمان یادشده موظف است اطلاعات قیمتی این سامانه را به‌طور مستمر بروزرسانی کند. این در حالی است که پیش از این، وزارت صنعت، معدن و تجارت بر عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا تاکید داشت. صمت درباره چندوچون این تصمیم غیرمنتظره دولت با کارشناسان گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌آید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

در شرایطی که عرضه خودرو، چه خودروهای داخلی و چه خارجی، متناسب با تقاضا نیست، سازکار قیمت‌گذاری دستوری در پیش‌گرفته شده و شاهد تصمیمات مقطعی در بازار خودرو هستیم

بورس کالا، شیوه موثری برای عرضه خودرو

رضا آریاراد، کارشناس حوزه خودرو درباره اصلاح دستورالعمل عرضه خودروهای وارداتی ازسوی هیات دولت به صمت گفت: براساس علم اقتصاد، عرضه باید در هر بخش پاسخ‌دهنده به میزان تقاضا باشد تا یک رابطه اقتصادی سالم را شاهد باشیم. قیمت‌گذاری دستوری هم در شرایطی شکل می‌گیرد که عرضه بنا به هر دلیلی، پاسخگوی تقاضا و متناسب با نیاز بازار نباشد. در چنین وضعیتی، دولت و متولیان امر برای اینکه بر بازار کنترل داشته باشند، نرخی را به بازار تکلیف و تولیدکننده را ملزم به عرضه محصول با آن نرخ خاص می‌کنند. این روند در کوتاه‌مدت می‌تواند بازار را به ثبات می‌رساند، اما باتوجه به اینکه در بلندمدت برای بخش عرضه به‌صرفه نیست، به‌طبع عرضه‌کننده کالا متضرر و عرضه هم دچار مشکل می‌شود؛ دقیقا مانند آنچه در شرایط کنونی در بازار خودرو کشور شاهد هستیم.

آریاراد در ادامه اظهار کرد: در شرایطی که عرضه خودرو، چه خودروهای داخلی و چه خارجی، متناسب با تقاضا نیست، سیاست قیمت‌گذاری دستوری در پیش‌گرفته شده و شاهد تصمیمات مقطعی درباره بازار و صنعت خودرو هستیم که مشکلات زیادی را به‌وجود آورده است. در این شرایط، یکی از روش‌هایی که به‌طور خاص در بازار خودرو ما مطرح شد، عرضه خودرو در بورس کالا با هدف شفاف‌سازی قیمت و رسیدن خودرو به‌دست مصرف‌کننده حقیقی بود که برای خودروهای داخلی اجرا می‌شود و قرار بود برای خودروهای وارداتی هم اجرایی شود.

این کارشناس حوزه خودرو اظهار کرد: دولت بعد از ۵ سال از ممنوعیت واردات خودرو، به‌دنبال این است که با انجام اقداماتی مانند عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا و شماره‌گذاری خودروهای مناطق آزاد برای تردد در سرزمین اصلی، اندکی به بازار خودرو کشور کمک و تا حدودی مشکلات آن را برطرف کند.

وی با اشاره به اینکه قرار بود خودروهای وارداتی در بورس کالا عرضه شوند، گفت: عرضه خودرو در بورس کالا یک ضابطه را شکل می‌دهد و فیلترینگ‌هایی که این ضوابط حاکم می‌کنند، منجر به شفافیت نرخ خودرو و دسترسی مصرف‌کننده واقعی به خودرو می‌شود. اینکه عرضه بخشی از خودروها در بورس کالا انجام نشود، یعنی بازار این خودروها به سمت قیمت‌گذاری دستوری سوق داده می‌شود. می‌توان گفت عرضه خودرو در بورس کالا، باتوجه به کشش عرضه و تقاضا و شرایط خاص بازار خودرو ما، حالت موثری از عرضه خودرو است. در شرایط کنونی که عرضه متناسب با تقاضا نیست و تقاضای خودرو در کشور بین یک و نیم تا ۲ میلیون دستگاه خودرو عنوان می‌شود، اگر به این تعداد عرضه خودرو برسیم، عرضه متناسب با تقاضا خواهد شد و نوسان قیمت‌ها در بازار کاهش خواهد یافت. در شرایط کنونی باتوجه به نوسانات زیادی که در بازار خودرو شاهد هستیم، بازار بورس تا حدودی عامل کمک‌کننده خوبی برای کنترل بازار و در روند عرضه خودروهای داخلی، یکی از بهترین تصمیمات بوده است. البته بحث عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا طبیعتا جدا از خودروهایی است که در داخل کشور تولید و عرضه می‌شوند. خودروهای وارداتی مبنای محاسبه قیمت مشخصی دارند و طبیعتا با ارز مشخصی وارد می‌شوند که با احتساب عوارض گمرکی، تعرفه، مالیات و...، در نهایت نرخ این خودروها مشخص می‌شود؛ یعنی در کل شیوه قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی شفاف و نرخ نهایی آنها کاملا مشخص است.

آریاراد با اشاره به تاثیر واردات خودرو بر بازار، اظهار کرد: اگر به‌عنوان نمونه، قرار بر واردات ۱۰۰ هزار خودرو صفر است و باید تا ۵ برابر این عدد، واردات خودروهای دست‌دوم داشته باشیم، در واقع افزایش عرضه پیش می‌آید که قطعا بر بازار خودروهای خارجی موثر است. البته تاکید می‌کنم این روند تاثیری بر بازار خودروهای داخلی نخواهد داشت و در ابتدایی‌ترین شکل، شاید تا حدودی بازار خودروهای خارجی را تحت‌تاثیر قرار دهد؛ آن‌هم نه در حدی که موردنظر است، زیرا میزان عرضه متناسب با میزان تقاضا برای این خودروها نیست و طبیعتا قیمت‌ها همچنان افزایشی خواهد بود. از سویی نرخ این خودروها وابسته به نرخ ارز است که این روزها نوسان زیادی را تجربه می‌کند و قیمت‌ها در این بازار همواره روند افزایشی دارد. واردات خودرو با سازکار کنونی تاثیرات بسیار محدودی بر بازار خودروهای خارجی خواهد داشت.

بهترین راهکار

این کارشناس حوزه خودرو با اشاره به اینکه بهترین راهکار، عرضه خودرو در بورس کالاست، گفت: باتوجه به ممنوعیت پنج‌ساله واردات خودرو و تقاضای بسیار زیاد در بازار خودروهای خارجی، بهتر است عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا باشد؛ یعنی ایده‌آل‌ترین حالت این است که کشف نرخ توسط عرضه‌کننده و تقاضاکننده انجام شود. نرخ تعیین‌شده با این روش، نرخی شفاف و متقاضی راضی به پرداخت آن است؛ در واقع در راستای مکانیسم اصلی بازار سرمایه یعنی شفاف‌سازی قیمت است. شاید هم بتوان گفت در هر شرایطی، چه وارد‌کننده به‌طور مستقیم خودروهای وارداتی را به متقاضیان عرضه کند و چه از طریق بازار سرمایه این اتفاق رخ دهد، خیلی نمی‌توان به تاثیرات آن بر بازار خوشبین بود، اما اگر در چارچوب فیلترها یا قوانین و مقرراتی که بر عرضه خودرو گذاشتیم باشد؛ یعنی متقاضی واقعی وارد شود و خودرو را خریداری کند، بهتر است؛ یعنی این شیوه بسیار قانونمندتر خواهد بود تا اینکه وارد‌کننده به‌طور مستقیم آن را به مصرف‌کننده برساند و دلالی و واسطه‌گری دیگری ایجاد شود. آریاراد ادامه داد: به‌نظر من، حتی برای خودروهای وارداتی در شرایطی که محدودیت واردات و عرضه داریم، ایده‌آل‌ترین حالت این است که این خودروها در بورس کالا عرضه شوند و به‌دست مصرف‌کننده واقعی برسند. در این صورت، حداقل امتیاز این است که خودرو با نرخ معقولی که متقاضی حاضر به پرداخت آن است، عرضه می‌شود و طبیعتا با عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا، از اضافه شدن بخشی از نوسانات و حاشیه‌ها به بازار جلوگیری خواهد شد.

راهکار موثری نیست

این کارشناس حوزه خودرو درباره مجوز تردد خودروهای مناطق آزاد در سرزمین اصلی، اظهار کرد: تردد خودروهای مناطق آزاد در سرزمین اصلی باتوجه به ممنوعیت و محدودیت واردات و اینکه این خودروها از موارد موجود در مناطق آزاد است و عدد قابل‌توجهی نیست، ضمن اینکه مناطق آزاد هم به این خودروها نیاز دارند، به‌نظر نمی‌رسد اقدام تاثیرگذاری برای بازار خودرو کشور باشد و اگر بنا را بر تقویت بازار بگذاریم، این شیوه تاثیر زیادی بر میزان عرضه ندارد.

وی با تاکید بر اینکه این راهکار خیلی موثر نیست، ادامه داد: اولا اینکه این خودروها مدل‌های ۲۰۱۵ و پایین‌تر و کارکرده هستند و دوم اینکه نیاز مناطق آزاد را تامین می‌کنند و مازاد بر نیاز این مناطق نیستند که در بخشی از سرزمین اصلی جوابگوی تقاضای بازار باشند. این راهکاری کوتاه‌مدت است، اما منطقی نیست و حتی در بازار خودروهای خارجی هم تاثیر آنچنانی ندارد.

آریاراد در پایان اظهار کرد: در نهایت اینکه اگر خودروهای وارداتی در بورس کالا عرضه شوند، بهترین حالت این است که از روند نوسانی و دلالی خارج می‌شوند و به دست مصرف‌کننده حقیقی می‌رسند. در این میان، تنها زمانی می‌توانیم امیدوار به کشف قیمت‌های شفاف، واقعی برسیم که هم عرضه‌کننده رضایت داشته باشد و هم متقاضی، که عرضه متناسب با میزان تقاضا باشد، اما متاسفانه در حال‌حاضر این‌گونه نیست.

موضوعی که بر بازار خودروهای خارجی بیشتر تاثیرگذار خواهد بود، میزان واردات است که هر قدر بیشتر باشد، به همان نسبت قیمت‌ها منطقی‌تر خواهد شد

عرضه در بورس به شرطها و شروطها

علی جدی، عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی نیز درباره اصلاح دستورالعمل عرضه خودروهای وارداتی ازسوی هیات دولت به صمت گفت: چه درباره خودروهای داخلی و چه وارداتی، عرضه خودرو در بورس می‌تواند در شرایط فعلی بازار و صنعت خودرو ما، یک روش بسیار خوب برای کاهش نوسانات و التهابات باشد. البته باید تابع یکسری ضوابط خاص باشد تا بتواند موثر و مفید عمل کند و نتیجه‌بخش باشد. باتوجه به سیاست‌های چند سال اخیر و ممنوعیت واردات، عرضه خودروهای خارجی متناسب نیست و در این بازار شاهد تقاضای بسیار زیادی هستیم.

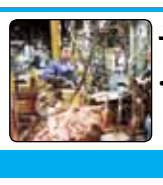
جدی در ادامه اظهار کرد: اگر به‌عنوان نمونه، خودرو وارداتی با نرخ ۱۰ هزار دلار وارد شود و با عرضه در بورس نرخ آن به ۳۰ هزار دلار برسد؛ یعنی در این روند بیشتر شاهد یک قیمت معقول خواهیم بود. به‌هرحال، اختلاف قیمت از محل واردات و فروش خودرو وارداتی باید تعیین‌تکلیف شود، وگرنه باعث ایجاد رانت و سودجویی برای عده معدودی خواهد شد و در نهایت نه‌تنها واردات این خودروها کمکی به بازار خودرو نخواهد کرد، بلکه باعث ایجاد نابسامانی‌هایی نیز خواهد شد. هدف این است که دولت بتواند با کنترل فرآیند فروش، عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا را مدیریت کند و اختلاف قیمت حاصله به نفع دولت باشد تا برای رفاه مردم و توسعه حمل‌ونقل عمومی هزینه شود. در این صورت، عرضه خودرو در بورس کالا، سازکار بسیار خوبی است. در حال حاضر، یک خودرو دست‌دوم خارجی ۱۰ هزار دلاری، در کشور با قیمت ۲ میلیارد تومان خریدوفروش می‌شود؛ یعنی اگر خودرو صرفا در بورس با قیمت‌های گزاف فروخته شود، در این صورت عرضه خودرو در بورس نگران‌کننده است و نگرانی ما هم درباره این وجه از عرضه خودرو در بورس کالاست. در مقابل اگر دولت بتواند عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا را مدیریت کند، این سازکار درست و تاثیرگذار خواهد بود. با لغو روند عرضه خودرو در بورس یا عرضه نادرست خودرو در بورس، عملا واردکنندگان و عده معدودی سودهای کلانی خواهند برد و مردم هم متضرر خواهند شد.

تیراژ واردات تاثیرگذارتر است

این عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی درباره پیشنهاد کمیسیون برای شیوه عرضه خودروهای وارداتی، اظهار کرد: در بودجه هم به این موضوع اشاره شده و پیشنهاد کردیم اگر قرار است خودروهای وارداتی در بورس عرضه شوند باید خودرو با فلان قیمت وارد، درصدی سود برای واردکننده تعیین و خودرو با این قیمت در بورس عرضه شود و در نهایت، اختلاف این قیمت با قیمت نهایی در بخش حمل‌ونقل عمومی هزینه شود. البته در کلیت بحث، موضوعی که بر بازار خودروهای خارجی بیشتر تاثیرگذار خواهد بود، میزان واردات است که هر قدر بیشتر باشد، به همان نسبت قیمت‌ها منطقی‌تر خواهد شد. برای کمیسیون صنایع، بیشتر تعداد خودروهای وارداتی مهم است و این دولت است که باید فرآیند عرضه آنها را مدیریت کند. شماره‌گذاری خودروهای مناطق آزاد برای تردد در سرزمین اصلی هم رویکرد خوبی است، قدری تقاضای بازار خودروهای خارجی را بالا می‌برد و تا حدودی می‌تواند به تعدیل قیمت خودروها کمک کند.

سخن پایانی

در شرایطی که آیین‌نامه واردات خودرو نهایی و ابلاغ شد، بسیاری امیدوار بودند با سازکارهای بورس، بازار خودرو در یک وضعیت شفاف قرار گیرد. در آیین‌نامه واردات خودرو به‌روشنی تاکید شده بود خودروهای وارداتی باید در بورس کالا عرضه شوند، زیرا با این سازکار عرضه خودروها بدون فساد خواهد بود و در بورس کالا همه‌چیز روشن است. به‌گفته کارشناسان، از سال ۹۷ واردات خودرو ممنوع شده؛ بنابراین با آزادسازی واردات خودرو، بسیاری از افراد به‌دنبال این هستند که از این طریق سودهای کلان ببرند، بدین‌جهت بورس کالا می‌تواند توزیع عادلانه خودروهای وارداتی را رقم بزند. این در شرایطی است که هفته گذشته، هیات دولت در نشست هفتگی خود، عبارت عرضه خودرو در بورس را از دستورالعمل واردات خودرو حذف کرد و باز هم شاهد تغییرات و تصمیمات در بازار خودرو کشور و البته این‌بار به‌طور اخص خودروهای وارداتی بوده‌ایم. اینکه هدف از این تغییر رویه چیست، تا این لحظه درباره آن اظهارنظر قطعی ازسوی متولیان امر منتشر نشده است.

شاید وقتی دیگر ...

توجه دولت به دانش‌بنیان‌ها در بودجه ۱۴۰۲

امید زودگذر در بورس فلزات لندن به پایان می‌رسد؟

فرهنگ‌سازی مقدمه هوشمند سازی است

فرآیند هوشمند سازی در فعالیت‌های معدنی به عملیاتی اطلاق می‌شود که طی آن متخصصین و مهندسین این رشته بر اساس نیاز معادن و با بهره‌برداری از دانش و فناوری‌های نوین، ابزار و امکاناتی را تعبیه و طراحی کنند که ازیک‌طرف باعث کاهش مشکلات و هزینه‌های معدنکاری شود و از طرف دیگر افزایش بهره‌وری، امنیت و سرعت عمل را در پی آورد و این فرآیند با نام کلی هوشمند سازی شناخته می‌شود. در گزارش امروز صمت دیدگاه دو فعال حوزه معدن را درزمینه فرصت‌ها و چالش‌های هوشمند سازی را مرور کرده‌ایم.

عکس: صمت

وحید سیدعلی فعال معدنی معدنکاری هوشمند را بهترین راه برای افزایش بهره‌وری و کاهش مخاطرات موجود در معدنکاری معرفی کرد.

وی در خصوص اهمیت هوشمند سازی در معادن به فلزات آنلاین گفت: ازجمله مزایای این شیوه ارتقای بهره‌وری، افزایش ایمنی و امنیت نیروی کار، کاهش هزینه‌های عملیاتی، سهولت انجام عملیات استخراج، رصد کلیه اطلاعات عملیاتی، اطمینان از کارایی طولانی‌مدت ابزارهای عملیاتی، افزایش امنیت داده‌ها و اطلاعات، کاهش انتشار کربن و ... است.

■ یاریگر اقتصاد

سیدعلی افزود: لازم است که بخش معدن با توجه به شرایط تحریمی و لزوم کاهش وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی، به سمت افزایش بهره‌وری حرکت کند تا توان رقابتی خود را در بازارهای جهانی افزایش دهد.

■ محرک‌های پیشران

این فعال معدن با تاکید بر اینکه عوامل مختلفی همچون امکان پاسخ‌گویی پایا به نیازهای جهانی و مقررات وضع‌شده برای دستیابی به کربن صفر محرکی برای توسعه معدنکاری هوشمند است گفت: با استفاده از این رویکرد می‌توان در پاسخ به افزایش تقاضا، میزان تولید را درزمانی کوتاه افزایش داد و در زمان مواجهه با کاهش تقاضا نیز سیاست کاهش تولید را در پیش گرفت که این اقدام با روش‌های سنتی معدنکاری امکان‌پذیر نخواهد بود.

■ معدنکاری در فاز چهارم

وی با بیان اینکه صنایع معدنی کشور در حال حاضر به‌صورت سنتی اداره می‌شود، خاطرنشان کرد: این در حالی است که معدنکاری پیشرو در جهان در فاز چهارم پیشرفت خود قرار دارد و به‌اصطلاح به آن معدنکاری نسل چهارم یا هوشمند گفته می‌شود.

سیدعلی اضافه کرد: در این شیوه از معدنکاری که در معادن روباز استرالیا و زیرزمینی سوئد به‌طور موفقیت‌آمیزی مورد آزمایش قرار گرفته است، تمامی تجهیزات و ماشین‌آلات به‌صورت خودران عمل می‌کنند و از طریق سیستم‌های هدایت خودکار در دیتابیس مرکزی، کنترل می‌شوند.

■ سد هوشمند سازی

سیدعلی با اشاره به اینکه چاره‌ای جز حرکت به سمت معدنکاری هوشمند در ایران وجود ندارد، اذعان کرد: شاید مهم‌ترین عاملی که باعث جلوگیری از ورود این نسل از معدنکاری به ایران شده است، تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان است، چراکه تجهیزات و تکنولوژی لازم برای تحقق این مسئله، بسیار پیشرفته و در انحصار چند شرکت محدود است، البته مدیران معدنی کشور سیستم هدایت خودکار را بستر مناسبی برای حملات سایبری به تاسیسات موجود در معدن می‌دانند. اما باید توجه داشت که در حال حاضر، سیستم‌های هدایت خودکار بسیاری در کشور و به‌خصوص در بخش نظامی موجود و فعال هستند که امنیت سایبری آن‌ها در سطح مناسبی تامین شده است. بنابراین، استفاده از این وی ادامه داد: سیستم‌های رادیویی و لیزری نصب‌شده روی ماشین‌آلات قادر هستند که در هر ساعت از شبانه‌روز و هرگونه شرایط آب‌وهوایی، به بهترین شکل عملیات استخراج را انجام دهند.

ظرفیت می‌تواند نگرانی‌های مربوط به امنیت سایبری را تا حد قابل توجهی کاهش دهد.

■ اشتغال پایدار

این فعال حوزه معدن افزود: یکی دیگر از نگرانی‌ها در مسیر هوشمند سازی کاهش تعداد نیروی انسانی موردنیاز در معدنکاری است اما با به این نکته توجه داشت که با ورود تکنولوژی، اشتغال نیروی انسانی از بین نمی‌رود بلکه از نیاز به نیروی کار ساده، به سمت نیاز به نیروی تحصیل کرده و ماهر حرکت خواهد کرد که با توجه به حجم بالای افراد تحصیل کرده جوان در کشور، اشتغال پایدار بیشتری نیز فراهم خواهد شد.

■ نقش توسعه‌ای معادن هوشمند

فریال مستوفی هوشمند سازی را به معنی استفاده از روش‌ها و ابزارهای فناوری برای مدیریت و کنترل، ساده‌سازی فعالیت‌ها، حرفه‌ای‌تر شدن کارها و فعالیت‌ها، سرعت بخشیدن و یافتن ساده‌ترین راه‌حل برای انجام امور، کاهش مصرف انرژی و اعمالی مشابه معرفی کرد.

این فعال حوزه معدن در یادداشتی در دنیای معدن در شرح هوشمند سازی معادن نوشت: منظور از این عبارت استفاده از فناوری‌های یکپارچه برای به اشتراک گذاری اطلاعات و اتصال فرآیندها در کل زنجیره ارزش معدن است.

به باور وی با پیشرفت علم و تکنولوژی کم‌کم فضای معدنکاران در حال تغییر است و ناچار به سمت هوشمند و دیجیتال شدن می‌رود.

مستوفی با اشاره به اینکه هوشمند سازی معادن یک‌شبه اتفاق نمی‌افتد، نقش نیروی انسانی برای به‌کارگیری جدیدترین فناوری‌ها را بسیار حائز اهمیت دانست و نوشت: برای هوشمند سازی باید در ابتدا فرهنگ‌سازی انجام گیرد و هماهنگ کردن فناوری‌های هوشمند با افراد و دانش آنها اولین گام در هوشمند کردن معادن است.

وی افزود: آموزش پرسنل برای استفاده مناسب از فناوری قدم بعدی است و مرحله سوم استفاده از داده‌ها و اطلاعات معتبر برای بهره‌برداری بهتر است.

■ کمبودها و محدودیت‌ها

فریال مستوفی در ادامه با اشاره به بحران شیوع کرونا و توقف فعالیت‌های معدنی در سراسر جهان یادآور شد: همین موضوع باعث سرعت بخشیدن در روند هوشمند سازی معادن شد اما موانعی جدی پیش روی فعال‌سازی معادن هوشمند قرار دارد که ازجمله مهم‌ترین آن فقدان نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت‌های ضعیف است. مستوفی اجرای قوانین سختگیرانه حفاظت از محیط‌زیست برای کنترل انتشار آلودگی هوا، پایان یافتن بسیاری از ذخایر معدنی در جهان، اندک بودن کانسارهای بزرگ در دنیا، نیاز صنایع به مواد معدنی و لزوم دستیابی به ذخایر جدید و ... را ازجمله عواملی معرفی کرد که توجه به معدنکاری نوین و حرکت سریع به سمت هوشمند سازی معادن را الزامی کرده است.

■ محدودیت‌های کشور ما

به باور وی در کشور ما هنوز موانع و مشکلات زیادی برای پذیرش فناوری‌های جدید در بخش معدن وجود دارد و سیاست‌های داخلی حاکم بر این شرکت‌ها مانع اجرای فناوری‌های جدید است. مستوفی گفت: صاحبان معادن نسبت به داده‌ها و اطلاعات خود بسیار محافظه‌کارانه عمل می‌کنند و بیشتر علاقه به شکل سنتی معدن کاری دارند و نسبت به پذیرش فناوری‌های جدید بی‌اعتماد هستند و لذا در مقابل هوشمند سازی مقاومت نشان می‌دهند. مستوفی با اشاره به برخورداری ایران از ذخایر و منابع طبیعی تاکید کرد: اگر مجبور به رقابت با شرکت‌های خارجی و بین‌المللی باشیم مطمئنا سریع‌تر به سمت هوشمند سازی قدم برمی‌داریم اما متاسفانه در سال‌های اخیر به دلیل تحریم، از فناوری و تکنولوژی عقب‌مانده‌ایم. این فعال اقتصادی با اشاره به اینکه نیاز بازار بین‌المللی به معدن کاری هوشمند، سریع و ایمن روزبه‌روز بیشتر می‌شود، یادآور شد که اگر نتوان در این مسیر با رشد صنعتی همگام و همسو شد، دیگر جایی برای رقابت با سایر معدن کاران در سطح بین‌المللی وجود نخواهد داشت. بنابراین بسترسازی برای هوشمند سازی معادن امری منطقی و بدیهی است.

سخن پایانی

به باور کارشناسان درزمینه هوشمند سازی معادن ما در نقطه صفر ایستاده‌ایم. می‌گویند وقتی صحبت از هوشمند سازی می‌شود، قدم اول دیجیتالی شدن است. اما ما هنوز فاصله زیادی داریم تا اینکه بتوانیم همه فرآیندهای صنعت را دیجیتالی کنیم. اما یکی از راهکارهایی که برای جبران این عقب‌ماندگی پیشنهاد شده است توجه و تمرکز بر روی شرکت‌های دانش‌بنیان است که می‌توانند ما را در این مسیر با سرعت بیشتری حرکت دهند.

آگهی تمدید مهلت استفاده از حق‌تقدم افزایش سرمایه

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

با عنایت به مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۰ و تفویض اختیار عملی نمودن افزایش سرمایه به هیات‌مدیره و پیرو آگهی استفاده از حق‌تقدم افزایش سرمایه منتشره در روزنامه صمت به شماره ۲۲۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ و مهلت تعیین شده تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۸ نظر به تامین حقوق کامل سهامداران ارجمند و به موجب مصوبه هیات‌مدیره مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۷ به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت معدن‌کار باختر (سهامی خاص) که تاکنون موفق به استفاده از حق‌تقدم خرید سهام افزایش سرمایه (از مبلغ ۱،۶۶۴،۲۸۰ میلیون ریال به ۸،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال از محل مطالبات حال شده و آورده نقدی) نشده‌اند می‌رساند مهلت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام از تاریخ **۱۴۰۱/۱۱/۲۸** تا تاریخ **۱۴۰۱/۱۲/۱۵** تمدید و شماره حساب شبا **IR ۵۵۰۶۱۰۰۰۰۰۷۰۰۱۰۰۰۶۸۰۹۶۳** بانک شهر جهت واریز وجوه تعیین گردیده است.

لذا سهامدارانی که تاکنون نسبت به واریز وجوه مربوط به حق تقدم‌های متعلقه اقدام ننموده‌اند می‌توانند اعلامیه قبولی خود به منظور شرکت در افزایش سرمایه شرکت را به دفتر شرکت واقع در همدان، کیلومتر ۳۵ جاده سنندج، روستای باباعلی، معدن سنگ‌آهن باباعلی تسلیم نمایند.

بدیهی است پس از انقضاء مهلت قانونی مقرر، هیات‌مدیره مجاز خواهد بود حق‌تقدم‌های استفاده نشده بابت افزایش سرمایه و پاره‌سهم‌های ایجاد شده را به سایر متقاضیان اعم از حقیقی یا حقوقی واگذار و این انصراف بمنزله سلب حق‌تقدم خویش در استفاده ناشی از این افزایش سرمایه می‌باشد.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

«مناقصه عمومی»

معدن کار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد جهت **تکمیل خط تولید سنگ‌شکن واحد سورچه (استان کردستان - کیلومتر ۴۰ جاده سنندج - جاده فرعی اسدآباد - سنگ‌شکن سورچه)، تأمین ۲ دستگاه جاوکراشر (فک) ۱۲۵*۳۰** را از طریق مناقصه عمومی به تامین کنندگان واجد شرایط واگذار نماید. از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از هماهنگی با آقای حسینی **۰۹۱۸۸۸۱۹۰۰۸** جهت بازدید نسبت به دریافت اسناد مناقصه به سایت **www.madankarbakhtar.ir** اقدام و پس از تکمیل آن، نسبت به تحویل حداکثر به مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج این آگهی به آدرس همدان، خیابان مهدیه، جنب بانک صادرات، کوچه توحید، بن‌بست کیانیان، درب دوم راست تحویل واحد پشتیبانی نمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

نوبت دوم
شناسه آگهی ۱۴۵۰۳۱۹

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده هیت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

■ املاک متقاضیان واقع در قریه الاورز پلاک ۲ اصلی بخش ۳ فشلاقی

۱۳۱۵ فرعی آقا/خانم **داود سوخرای فرزند فریدون** نسبت به **ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی** (کاربری مسکونی) به مساحت **۲۶۹.۶۰ مترمربع** خریداری بدون واسطه/ بواسطه از **علی محمد نوری**

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات اصالح تا در صورتی‌که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه ننکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

صفر رضوانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان

شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	عنوان پروژه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	رشته و حداقل پایه	مدت (ماه)	محل تامین اعتبار	تاریخ توزیع اسناد	مهلت تحویل پیشنهادات	زمان بازگشایی پاکت‌ها
۱	مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای احداث و نگهداری از فضای سبز شهرکها و نواحی صنعتی شمال استان گلستان	۱۹،۳۶۲،۶۳۳،۸۸۸	۹۷۰،۰۰۰،۰۰۰	کشاورزی-۵	۱۲	داخلی	از ساعت ۷:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۷	تا ساعت ۱۳:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۸	از ساعت ۱۲:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۰
۲	مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای احداث و نگهداری از فضای سبز شهرکها و نواحی صنعتی شرق و غرب استان گلستان	۴۱،۷۲۷،۵۱۸،۴۷۷	۲،۰۹۰،۰۰۰،۰۰۰	کشاورزی-۵	۱۲	داخلی			
۳	مناقصه عمومی یک مرحله‌ای بهره‌برداری، نگهداری و راهبری تصفیه‌خانه فاضلاب شهرکها و نواحی صنعتی استان گلستان	۴۸،۸۹۸،۰۷۲،۷۳۸	۲،۴۵۰،۰۰۰،۰۰۰	تاسیسات و تجهیزات-۵	۱۲	داخلی		تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۰	از ساعت ۱۲:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۱

۱- **پروژه‌ها فاقد پیش‌پرداخت می‌باشند.** از مبلغ هر پرداخت صورت وضعیت به پیمانکار معادل ۱۰ درصد به‌عنوان تضمین حسن انجام کار کسر و در حساب سپرده نزد کارفرما نگهداری می‌شود.

۲- **محل دریافت اسناد مناقصه:** سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران)

۳- **نوع تضمین شرکت در مناقصه:** شرکت کنندگان در مناقصه می‌توانند به صورت فیش واریز نقدی به حساب تمرکز وجوه سپرده شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره IR ۲۶۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۲۲۵۰۶۳۷۷۲۸۵ یا ضمانتنامه بانکی به نفع کارفرما تهیه و همراه اسناد مناقصه به دستگاه مناقصه گزار تسلیم نمائید. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۴- **محل تحویل پیشنهادات:** سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران) و دبیرخانه شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان به همراه نامه تحویل پاکت اسناد مناقصه (الف).

۵- **محل بازگشایی اسناد مناقصه پاکات:** شرکت شهرکهای صنعتی گلستان.

۶- **زمان اعتبار پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران:** از تاریخ بازگشایی به مدت ۳ ماه می‌باشد.

۷- به پیشنهادهای فاقد مهر و امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در این آگهی واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۸- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه، در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد. سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد ایران) http://www.setadiran.ir

برگزاری مناقصه صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مناقصه شامل دریافت اسناد مناقصه، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده‌بودن از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۰۴

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان

چشم‌انداز معدنی

editor@smtnews.ir

یادداشت

چرا باید چرخ را از نو اختراع کرد؟

فرشاد رشیدنژاد
استاد دانشگاه و فعال معدنی

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در زمینه هوشمندسازی باید مورد توجه قرار گیرد، این است که در این فرآیند کم‌کم ماشین و ابزار جای انسان را می‌گیرند و دور نیست زمانی که تصمیم‌گیری هم به آنها واگذار شود. چه ترسناک باشد و چه نباشد، واقعیت این است که دنیا به این سو در حرکت است و مثل همه پدیده‌های جدید، هوشمندسازی نیز می‌تواند هم جنبه مثبت داشته باشد و هم منفی. به‌عنوان‌مثال، اگر باعث شود که ایمنی بالا برود و نرخ مرگ‌ومیر کاهش پیدا کند، بسیار خوب است و همه از آن استقبال می‌کنند، اما اگر بخواهد انسان را کنترل کند آن‌وقت بسیار ناخوشایند است. برای مثال گفته می‌شود در حال حاضر در چین با استفاده از هوش‌مصنوعی میزان وفاداری افراد به حزب کمونیست را می‌سنجند؛ خب این ترسناک است.

اما همزمان قوانینی هم در دست تدوین است که اجازه ندهد افراد یا دولت‌ها از تکنولوژی و فناوری‌های جدید سوءاستفاده کنند. این موضوع بحث بسیار گسترده‌ای دارد که از مقوله ما خارج است. گفت‌وگوی ما بیشتر درباره بحث‌های تکنیکال ماجرا است. اما موضوع تبعات آن و بحث‌های حقوقی که پیرامون این موضوعات مطرح است، اهمیت فراوانی دارد و می‌طلبد که در بحث‌های جداگانه‌ای به آن پرداخته شود.

یکی دیگر از بحث‌هایی که در این زمینه مطرح است، موضوع نیروی کار مربوط است. سوال اینجا است که اگر همه کارها را به ماشین بسپاریم، آدم‌ها باید چه کاری انجام دهند و چگونه می‌توانند درآمدی داشته باشند. در پاسخ می‌توان به‌طور خلاصه گفت نیروهای متخصص نسل بعد باید به‌گونه‌ای تربیت شوند که مهارت‌های سطح بالاتری داشته باشند و مسئولیت‌های پیچیده‌تری را برعهده بگیرند و ایفا کنند و به‌این ترتیب، جای نگرانی برای نیروی انسانی نیست.

اما انسان باید آموزش ببیند و مهارت‌ها و توانایی‌هایش وسیع‌تر شود. درست مانند اینکه توانایی‌ها و مهارت‌های کارگر امروز با همتایان ۵۰ سال پیش خود متفاوت است، نیروی کار فردا هم با امروز متفاوت است.

البته شکی نیست که سرعت تغییرات بسیار بالا است و به همین دلیل است که نام آن را انقلاب صنعتی چهارم گذاشته‌اند، یعنی ما شاهد یک تحول اساسی هستیم؛ تغییری پرشتاب که بعد از دگرگونی سریع شاید تا چند ده سال بعد از خود کم‌وبیش ثابت بماند.

چاره‌ای نیست جز اینکه با این جریان همراهی کنیم و من اعتقاد راسخ دارم که این رودخانه مسیر خود را طی خواهد کرد و جاده‌ای یک‌طرفه است و راه برگشتی برای آن نمی‌توان تصور کرد. ما دوباره نمی‌توانیم به شیوه گذشته فعالیت کنیم. خاصیت تکنولوژی این است و به‌روز می‌شود و خواه‌ناخواه تکنولوژی‌های قدیمی را پس می‌زند، چون شکلی تکاملی دارد. البته باید توجه داشت که تمام موضوعاتی که به آنها اشاره شد، در دنیا هنوز جدید و تازه است و نباید تصور کرد در حال حاضر همه معادن امریکا، کانادا و استرالیا به آخرین دستاوردهای تکنولوژی مجهز شده‌اند و کاملا هوشمند اداره می‌شوند. این تحولات تنها مختص به معادن بزرگ است. البته باید گفت متاسفانه شواهد و قرائن نشان می‌دهد که سرعت حرکت آنها به‌سمت هوشمندسازی زیاد است که دیر یا زود با فاصله زیادی از ما پیشی می‌گیرند. عبارت انقلاب چهارم در سال ۲۰۱۱ ابداع شد و حدود ۱۰ سال از عمر آن می‌گذرد، اما واقعیت این است که این موضوع ۲ سال است در دنیا بر سر زبان‌ها افتاده و رشد انفجاری داشته است و الان شرکت‌های بزرگی مانند ریو تینتو، بالـه، بی‌اچ‌پی و امثال آن تازه قدم در مسیر هوشمندسازی گذاشته‌اند. شرکت‌هایی مانند زیمنس، سیسکو، اشنایدر، جنرال الکترونیک و نمونه‌های دیگر که تکنولوژی را در اختیار دارند، در این تحریم‌ها همکاری خود را با ایران کاملا متوقف کرده‌اند، بنابراین از نظر منطقی ما روزبه‌روز فاصله‌مان با اینها بیشتر و بیشتر می‌شود. این مسیری نیست که یک کشور به‌تنهایی بتواند طی کند، بنابراین نمی‌توانیم بگوییم تنها با اتکا به توان داخلی می‌توانیم این فاصله را پر کنیم. در این زمینه، باید درها باز باشد. باید بتوانیم اگر تکنولوژی خاصی در داخل کشور به‌دست می‌آید، آن را به دیگر کشورها صادر کنیم و از آن‌طرف از دستاوردهای دیگر کشورها در ایران بهره‌مند شویم. در واقع، نه گفتن به دستاوردهای جدید تکنولوژی فاصله ما را با دنیا روزبه‌روز بیشتر می‌کند و سوال مهم این است که چرا ما باید خودمان دوباره چرخ را اختراع کنیم؟

در بررسی صمت از چشم‌انداز انرژی در سال آتی مطرح شد

شاید وقتی دیگر ...

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

توسعه‌نایافتگی کشور در بخش مدیریت انرژی از جمله مشکلاتی است که هرچند در سال‌های اخیر رخ نموده، اما شدت و وسعت آن به‌اندازه‌ای است که به چالشی جدی برای بخش معدن و صنایع معدنی بدل شده است. امسال صنایع ۲ بحران تابستانی و زمستانی را پشت‌سر گذاشتند و متحمل ضرر و زیانی هنگفت شدند. از سوی دیگر، با همه پیش‌بینی‌های انجام‌گرفته و مازوت‌سوزی بی‌وقفه زمستانی، که هوایی برای نفس کشیدن باقی نگذاشت، باز هم تبعات کمبود سوخت و مدیریت نادرست، گریبان بخش خانگی را گرفت و در سردترین روزهای سال بخش‌هایی از کشور با قطع گاز یا افت فشار روبه‌رو شدند. امسال که با بد و خوب خود سپری شد، اما برای اینکه این ماجرا در سال آینده تکرار نشود، راهکاری وجود دارد یا اینکه باید منتظر بازتکرار این چرخه در سال پیش‌رو باشیم؟

گزارش امروز صمت به موضوع چالش تامین انرژی در سال آینده پرداخته است و از سالار باوند و مهدی لطفی‌اصل، ۲ تن از کارشناسان و فعالان حوزه معدن پرسیدیم چه راهکار کوتاه‌مدتی برای حل این معضل وجود دارد.

عکس: صمت

صنعت مهم‌تر است یا بخش خانگی؟

سالار باوند ـ کارشناس و فعال معدنی: فلسفه وجودی صنایع برای این است که شرایط بهتری را برای زندگی مردم فراهم کنند. برای اینکه مواد اولیه و مایحتاج مردم را فراهم آورند، برای اینکه فرصت‌های شغلی ایجاد کنند و زندگی مردم را سهولت بخشند. بنابراین، خود صنایع در جایگاهی نیستند که اولویتی نسبت به مردم داشته باشند. پس اگر در درجه دوم اهمیت قرار نداشته باشند، در بهترین حالت هم‌ارزش هستند. فرض کنید همسر و فرزند کسی در حال غرق شدن باشند. این فرد باید کدام‌یک را نجات دهد. در واقع، فرد مسئول جان هردوی آنها است و نمی‌تواند بنا بر محاسبه مشخص کند که کدام‌یک بر دیگری ارجح است.

مثال فوق کاملا درباره این بحث مصداق دارد. دولت نسبت به هردوی این بخش‌ها مسئولیت دارد و نمی‌تواند یکی را بر دیگری اولویت دهد، زیرا قابل‌تفکیک از همدیگر نیستند.

در تمام دنیا برای راه‌اندازی صنایع باید ابتدا بررسی فنی و اقتصادی انجام گیرد تا فعالیت واحدهای تولیدی و صنعتی در تضاد با مصالح جمعی قرار نگیرد و با ظرفیت‌های موجود، امکان‌پذیر و مقرون به‌صرفه باشد.

برای اینکه صنعتی بتواند درست کار خود را پیش ببرد، باید زیرساخت‌های مناسبی در اختیار داشته باشد و باتوجه به وضعیتی که صنایع در چند سال گذشته با آن دست به گریبان بودند، کاملا روشن است که باتوجه به افزایش جمعیت و شرکت‌ها و صنایع تولیدی، زیرساخت‌ها افزایش پیدا نکرده است. بنابراین، ما امروز با مشکل انرژی در همه بخش‌های صنعتی و خانگی مواجهیم؛ در تابستان برق قطع می‌شود و در زمستان گاز. در زمانی هم که برق صنایع قطع نشده است مجبور شده اند که مصرف خود را کاهش دهند و به این ترتیب راهی جز این نداشته‌اند که تنها بخشی از خط تولید خود را مورد بهره‌برداری قرار دهند و فعالیت دیگر بخش‌ها را متوقف کنند. در زمستان هم مشکل گاز پیش می‌آید و واحدهای تولیدی ناچار به کاهش مصرف یا تعطیلی هستند. به این ترتیب نرخ تمام‌شده محصولات بالا می‌رود و به‌تبع آن، تورم ایجاد می‌شود.

دورنمای مشکلات

وقتی همه این مشکلات را از ابتدا تا انتها بررسی کنیم، روشن می‌شود که ما در زمینه تامین انرژی با کاستی‌های فراوانی روبه‌رو شده‌ایم و دولت نتوانسته است زیرساخت‌های مناسبی را فراهم کند. متاسفانه کسانی تصمیم‌گیرنده بوده‌اند که تخصصی نداشتند و به‌جای جبران کمبودها، مجوز احداث تعداد زیادی کارخانه را صادر کرده‌اند، چرا که دورنمایی از مشکلاتی که ایجاد می‌شود، نداشته‌اند. امروزه ما به‌جای اینکه ۵ کارخانه داشته باشیم که با ۱۰۰ درصد ظرفیت خود کار کنند، ۱۰ کارخانه داریم که در بهترین حالت با ۶۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند و به این ترتیب می‌خواهیم با دنیا رقابت کنیم و نرخ تمام‌شده کالاها رقابتی باشد و به تورم دامن نزند.

تا همین چند سال گذشته، اگر کسی می‌خواست کسب‌وکاری در محله‌ای راه‌اندازی کند، ابتدا نیازسنجی می‌شد که روشن شود، چه تعدادی از آن کسب‌وکار در محل موجود است و آیا به واحد مشابه جدید نیاز هست یا خیر، اما امروز باتوجه به اینکه روشن است زیرساخت‌های لازم و ضروری فراهم نیست، باز هم مجوز تاسیس بخش‌های صنعتی بزرگ صادر می‌شود.

به این ترتیب است که متاسفانه بسیاری از صنایع ما امروز تعطیل شده یا به ورشکستگی رسیده‌اند و برخی دیگر با نیمی از ظرفیت خود فعالیت می‌کنند. این معضل در اشتغال هم تاثیر می‌گذارد. بسیاری از واحدهای صنعتی به‌ناچار دست به تعدیل نیرو زده‌اند.

چشم‌انداز

شاید اگر همین امروز دست به اصلاح ساختارها بزنند، بتوان امیدوار بود، در چند سال آینده مشکلات کمتر شود.

ما باید از شعارهای کلیشه‌ای برون بیاییم و به چشم‌انداز دورتر نگاه کنیم. تا امروز همه مدیران کار خود را با شعار آغاز کرده‌اند و تا زمانی که یکی از این شعارها به مرحله عمل برسد، دوران آن مدیر هم به سر رسیده و صندلی خود را به مسئول دیگری داده است و باز همین آش و همین کاسه.

تا زمانی که این سیاست وجود دارد، نمی‌توان نسخه‌ای برای رفع مشکلات پیچید. تا زمانی که افراد متخصص خانه‌نشین هستند و آنهایی که نه توان و تخصص لازم و نه تجربه کافی دارند، چند ماهی در صندلی مدیریت می‌نشینند و بعد هم می‌روند، امیدی به رفع این بحران‌ها نیست.

مشکل تامین زیرساخت‌های انرژی به‌هیچ‌وجه در چشم‌انداز کوتاه‌مدت قابل‌حل نیست. اگر کسی سردردی داشته باشد، می‌تواند با یک مسکن درد خود را تسکین دهد، اما باید در پی درمان برود. وضع ما مثل مریضی است که دیگر دردش با یکی، دو مسکن درمان نمی‌شود و بیماری گسترده شده است و چاره‌ای جز درمان جدی وجود ندارد.

کارهایی که در چند سال اخیر انجام شده، مسکن‌های موقتی بوده است تا مقاطع بحرانی را پشت‌سر بگذاریم. الان دیگر چاره‌ای جز این نیست که نسبت به اصلاح ساختارها اقدامی عاجل انجام گیرد و تا حصول نتیجه کج‌دار و مریز روزگارمان را سپری کنیم.

به‌عبارت دیگر، باید انرژی را باتوجه به ضرورت و نیاز بین بخش‌های مختلف توزیع کرد. جایی به‌نفع بخش خانگی انرژی کارخانه را قطع کرد و جایی این بخش را تحت‌فشار قرار داد تا نیاز صنایع مادر تامین شود.

مدیریت انرژی‌های پاک

به‌گمان من، اگر استفاده از انرژی خورشیدی امکان‌پذیر باشد، باز هم مسکنی موقتی است. کدام کشوری را سراغ دارید که عمده انرژی موردنیاز بخش صنعت خود را با استفاده از انرژی خورشیدی تامین کند؟

شاید بتوان خوش‌بینانه گفت که در مناطقی که ظرفیت زیادی وجود دارد، می‌توان انرژی خورشید را جایگزین سوخت‌های دیگر کرد، اما این نوع انرژی نمی‌تواند برای تامین نیاز مردم و صنایع عمومیت پیدا کند.

در اینجا باز باید تاکید کرد که مشکل عمده کشور ما، نه کمبود انرژی که ضعف مدیریت است. زمانی به صنایع تکلیف کردند که کوره‌های مازوت یا گازوئیل‌سوز خود را گازسوز کنند، چرا که دیگر سهمیه این ۲ نوع سوخت آلاینده به آنها داده نمی‌شود و نامه‌ها و مستندات آن هنوز موجود است. به‌این‌ترتیب، صنایع ناچار شدند همه گازسوز شوند، اما امروز که این تغییر انجام گرفته، زمستان‌ها تکلیف می‌کنند که به‌واسطه کمبود گاز، مشعل‌ها را خاموش کنید.

با این وصف به فرض اگر استفاده از انرژی خورشیدی هم اجباری شود یا امکانات و مشوق‌هایی برای سوق دادن صنایع به این سمت در نظر بگیرند، بدون شک با این سبک و شیوه مدیریت چند سال آینده دوباره سرجای امروزمان هستیم و همین مشکل از جای دیگری خود را نشان خواهد داد.

> با تغییر زمان فعالیت صنایع شاید انرژی دیگر مصرف‌کنندگان تامین شود، اما خسارتی که این موضوع به صنایع وارد می‌کند، بسیار چشمگیر و چرخه باطلی است که سبب ایجاد مشکلی به‌مراتب بزرگ‌تر می‌شود

تامین انرژی و چالش‌های آن

مهدی لطفی‌اصل ـ کارشناس و فعال معدن: یکی از عوامل تاثیرگذار در بحث توجیه اقتصادی بنگاه‌های تولیدی به‌ویژه معادن و صنایع، عامل انرژی است. این عامل در معادن به‌صورت سوخت مصرفی ماشین‌آلات معدنی و در سطحی پایین‌تر گرمایش در نظر گرفته شده است.

در صنایع عامل انرژی را برق و گاز تامین می‌کنند و در موارد محدودی از سوخت‌های فسیلی برای تامین این عامل استفاده می‌شود.

بنابراین برای تولید یک محصول معدنی یا صنعتی مهم‌ترین مولفه، تامین انرژی موردنیاز با ایجاد زیرساخت‌های مناسب و بدیهی است هرگونه کمبود در این زمینه و یا ایجاد محدودیت در دسترسی به آن آسیب‌های جبران‌ناپذیری به بخش معادن و صنایع وارد خواهد کرد.

کاهش تولید، از دست دادن بازارهای هدف به‌دلیل عدم‌دستیابی به‌میزان تولید پیش‌بینی‌شده، بیکاری کارگران، کاهش بازدهی صنایع و... از جمله آسیب‌های کمبود انرژی در بخش صنایع است.

مشخص است که در این صورت به‌دلیل کاهش میزان تولید، نرخ نهایی که به‌دست مصرف‌کننده خواهد رسید، افزایش خواهد یافت و همین امر سبب‌ساز بسیاری از مشکلات ثانویه می‌شود.

منبع مطمئن در تامین انرژی

به‌نظر می‌رسد که به‌دلیل نبود برنامه‌ریزی مناسب طی سال‌های گذشته مشکل تامین انرژی صنایع در سال آتی همچنان پابرجا بماند، مگر اینکه در این مدت محدود، دولت با ارائه تسهیلات مناسب، دارندگان صنایع بزرگ‌مقیاس و متوسط‌مقیاس را تشویق کند تا در راستای ایجاد و احداث نیروگاه‌های برق اقدام کنند تا منبعی مطمئن برای تامین انرژی موردنیاز خود در اختیار داشته باشند.

خوشبختانه این‌گونه طرح‌های تامین انرژی در شهرک‌های صنعتی که محل تجمع صنایع است، می‌تواند قابلیت اجرایی بالایی داشته باشد.

شب‌کاری در بخش صنعت

همان‌گونه که اشاره شد، هرگونه ایجاد محدودیت در فعالیت صنایع موجب آسیب‌پذیری بیشتر آنها می‌شود، بنابراین با تغییر زمان فعالیت آنها شاید مشکل تامین انرژی دیگر مصرف‌کنندگان تامین شود، اما خسارتی که این موضوع به صنایع وارد می‌کند، بسیار چشمگیر و چرخه باطلی است که باعث می‌شود برای حل یک مشکل، گرفتار مشکلی به‌مراتب بزرگ‌تر شویم.

تامین انرژی بخش خانگی یا صنعتی

به‌نظر می‌رسد در سال‌های گذشته باید به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌شد که ناچار به اولویت‌بندی و انتخاب میان تامین انرژی صنایع یا بخش خانگی نمی‌شدیم، چرا که هرکدام از این بخش‌ها اهمیت و ویژگی‌های منحصربه‌فرد خود را دارد و ایجاد محدودیت برای هر یک یا اولویت دادن به هرکدام سبب‌ساز مشکلات و خسارت‌های جبران‌ناپذیری خواهد شد.

باتوجه به اینکه مشکل تامین انرژی چند وقتی است که در صنایع به‌وجود آمده است، بنابراین تا پیش از این صاحبان صنایع کمبود انرژی را چندان جدی نگرفته بودند، اما در حال حاضر و باتوجه به وجود محدودیت در این زمینه چند صباحی است که صاحبان صنایع مشکل تامین انرژی را جدی‌ترین مشکل در زمینه فعالیت اقتصادی می‌دانند و اقدامات اولیه در راستای برطرف کردن این مشکل را عملیاتی کرده‌اند.

راهکارهایی برای حل چالش

اما برای حل این مشکل ضروری است صاحبان صنایع موردحمایت دولت قرار گیرند تا با همکاری یکدیگر نسبت به رفع آن اقدام کنند. از جمله اقداماتی که به‌سرعت باید موردتوجه قرار گیرد، سرمایه‌گذاری در بخش ایجاد و احداث نیروگاه‌های برق چه به‌شکل نیروگاه‌های انرژی پاک یا نیروگاه‌های فسیلی، بسته به محل وقوع صنایع و جغرافیای منطقه است که در این صورت در کوتاه‌مدت مشکل تامین انرژی، به‌صورت حداقلی برطرف خواهد شد. همچنین، ضرورت دارد دولت با ایجاد مشوق‌های مناسب بخش خصوصی را برای احداث نیروگاه‌های برق موردحمایت قرار دهد.

سخن پایانی

معدن و صنایع وابسته یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی در جهان است، بنابراین بدیهی است که تامین انرژی برای این بخش اهمیتی غیرقابل‌انکار دارد، اما متاسفانه در کشور ما تا امروز از این اصل غفلت شده است و در کوتاه‌مدت هم امیدی به بهبود شرایط نیست.

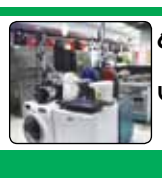
البته اگر خوشبینانه نگاه کنیم، شاید بتوان با اقداماتی عاجل راهی برای برون‌رفت از این بحران یافت. از جمله روش‌هایی که سریع به نتیجه مطلوب می‌رسد، فراهم کردن امکان تولید و بهره‌برداری از انرژی پاک است. شاید اگر دولت تسهیلاتی در این زمینه به واحدهای سرمایه‌گذاری، صنعتی و معدنی اختصاص دهد، بتوان از ظرفیت فراوان کشور در این زمینه استفاده و مشکل موجود را با کمترین آسیب به طبیعت و حداقل هزینه مرتفع کرد.

گسترش تجارت
یکشنبه
۳۰ بهمن ۱۴۰۱
۲۸ رجب ۱۴۴۴
۱۹ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۹
پیاپی ۳۵۸۷
www.Tejaratdaily.com

۷

بساط گارانتی‌های بی‌اعتبار جمع می‌شود؟

چرخه ناچاری

معاملات غیرقانونی لاکچری‌ها

دریچه

دست‌انداز ترانزیت بین ایران و آذربایجان

مدیر کل ترانزیت سازمان راهداری اظهارکرد: از سه روز گذشته شاهد این هستیم سرعت پذیرش کامیون در طرف آذربایجان افزایش یافته و از پذیرش ۱۹۰ کامیون در روز به ۲۶۰ کامیون در روز رسیده است و اگر همین روال ادامه پیدا کند در یک هفته دیگر به نقطه تعادل خواهیم رسید. جواد هدایتی در گفت‌وگو با ایلنا درباره دلایل صف کامیونی در شهر آستارا و عملکرد کشور آذربایجان در پذیرش کامیون‌ها و تسهیل تردد اظهار کرد: یکی از موضوعات بحث زیرساخت‌ها است، زیرساخت‌های پایانه مرزی آستارا قدمت بالای ۷۰ سال دارد و یک مرز قدیمی محسوب می‌شود که البته در طول این سال‌ها به مرور اقداماتی برای بازسازی این زیرساخت‌ها و به روزسانی آن انجام شده اما به دلیل اینکه این پایانه مرزی در شهر واقع شده و با گسترش شهر آستارا در مجاور آن، برای این پایانه مرزی امکان توسعه و گسترش وجود ندارد.

وی ادامه داد: امروز ترافیک کامیونی و تداخل آن با ترافیک شهری برای مردم شهر آستارا آزاردهنده است و شرایط شهری اجازه توسعه را به این پایانه نمی‌دهد. از سوی دیگر با وجود این محدودیت‌های زیرساختی، از چند سال گذشته به دلایلی از جمله انعقاد موافقتنامه تجاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیا تقاضای بسیار زیادی را ایجاد کرد. همچنین در یک سال گذشته با وقوع جنگ روسیه و اوکراین تقاضا به صورت جهشی افزایش یافت و در این مدت در کشورمان افزایش نرخ ارز باعث شد که صادرات توجیه‌پذیر باشد و تمایل به صادرات افزایش یافت. در نهایت، نتیجه این عوامل این بود که تقاضا برای عبور از این مسیر افزایش یابد و به دنبال این افزایش تقاضا صف کامیون‌ها برای تردد ایجاد شده است. مدیر کل دفتر ترانزیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای با بیان اینکه اقداماتی برای ساماندهی وضع موجود انجام شده که بتوان از حداکثر ظرفیت‌ها استفاده شود و عبور و مرور کامیون‌ها افزایش پیدا کند، تاکید کرد: هر چند در قلمرو کشورمان با مشکل و مسائلی مواجه هستیم اما طرف آذری هم باید اقداماتی در حوزه مرزی خود برای تسهیل تردد کامیون‌ها انجام دهد. هدایتی گفت: در قلمرو کشورمان از یک و نیم ماه گذشته اقدامات خوبی برای تسهیل تردد انجام شده و ورود ناوگان روسی که عمدتا حامل بار صادراتی از جمله صیفی‌جات هستند، سازمان‌دهی شده و هر چند که هنوز در محوطه گمرک عملیات عمرانی در حال انجام است اما با همکاری دستگاه‌های مرتبط تصمیمات خوبی برای تسهیل تردد کامیون‌ها گرفته شده بطوری که امروز امکان خروج ۴۰۰ تا ۵۰۰ کامیون از پایانه مرزی آستارا به سمت آذربایجان فراهم شده است.

وی افزود: از اقدامات خوب گمرک کاهش زمان انتظار برای خروج کامیون‌ها و افزایش ساعات کاری بوده است و با مجموعه تصمیمات این امکان فراهم شده که در طول ۲۴ ساعت شبانه روز تشریفات اعزام و خروج حداقل ۴۰۰ الی ۵۰۰ کامیون انجام شود. مدیر کل دفتر ترانزیت سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای درباره عملکرد آذربایجان برای تسریع تردد کامیون‌ها و دلایلی که باعث شده پذیرش کامیون در طرف آذربایجان کُند شود، تاکید کرد: از نظر فنی، پس از سازمان‌دهی‌های انجام شده آنچه که نمود و بروز پیدا کرده این است که در طرف آذری با محدودیت در پذیرش مواجه بودیم، بطوریکه در ساعاتی اعلام می‌شود سیستم یا برق است و یا اینکه باسکول خراب شده که این عوامل باعث کُندی پذیرش کامیون‌ها یا توقف پذیرش می‌شود. وی درباره آخرین وضعیت پل مرزی قدیمی و پل جدید مشترک مرزی بین ایران و آذربایجان اظهار کرد: به طور همزمان بازسازی پل فعلی و ساخت پل جدید را پیش می‌بریم. پل فعلی تحت بهره‌برداری است و یا ساخت پل جدید هم از این پل فعلی برای بخش مسافری استفاده خواهد شد چراکه مصوبه شورای ساماندهی این بود که بخش تجاری پایانه آستارا به دلیل تداخل با ترافیک شهری به منطقه خارج از شهر منتقل شود اما همچنان از این پل قدیمی برای عبور بخش مسافری استفاده خواهد شد. وی افزود: به دلیل اینکه مقصد کالاها بیشتر مسکو و سن پترزبورگ است از مسیر غرب دریای خزر استفاده می‌شود اما اخیرا بحث استفاده از مسیر خود دریای خزر مطرح شده که شاهد افزایش تقاضا برای استفاده از این مسیر هستم چراکه کالا بدون عبور از کشور ثالث به مقصد نهایی می‌رسد. اما مهم‌ترین مسئله در مسیر دریای خزر این است که به اندازه باری که انتقال آن تقاضا می‌شود ناوگان دریایی و کشتی وجود ندارد و از سوی دیگر خزر دریای متلاطم و خروشان است و باید کشتی مناسب با شرایط این دریا وارد این مسیر شود.

در بررسی نقشه همکاری اقتصادی ایران و چین نمایان شد

ظرفیت تجارت ۶۰ میلیارد دلاری تهران-پکن

هفته گذشته رئیس‌جمهوری در سفری با چند تن از وزرای مهم و به همراه رئیس کل بانک مرکزی عازم چین شد که به گفته کارشناسان این امر می‌تواند سرمنشا تحولات خوبی برای ایران به ویژه در بحث اقتصادی باشد. سفر رئیس‌جمهوری به چین با هدف افزایش مبادلات مالی و تجاری آن هم بعد از ۲۰ سال می‌تواند دستاوردهای خوبی برای کشور داشته باشد. کشور چین از سال‌های دور جزو شرکای راهبردی ایران در حوزه‌های سیاسی و امنیتی محسوب می‌شود؛ در حوزه اقتصادی نیز اگرچه چین به عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد کالا محور جهان طی سال‌های گذشته به صورت ثابت در صدر جدول تجارت با ایران قرار داشته و حتی در اوج سال‌های تحریم اصلی‌ترین شریک تجاری ایران باقی مانده است اما با توجه به ظرفیت‌ها و قرابت سیاسی طرفین، زمینه برای توسعه هر چه بیشتر تجارت دو کشور وجود دارد.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

وضعیت اقتصاد چین

چین در طول تاریخ همواره جزو بزرگ‌ترین اقتصادهای دنیا محسوب می‌شد و طبق برآوردهای انجام شده در سال‌های معاصر نیز تبدیل به پرسرعت‌ترین اقتصاد بزرگ دنیا شده است، به شکلی که در طول ۳۰ سال گذشته به‌طور میانگین سالانه ۱۰ درصد رشد را تجربه کرده و همواره دومین اقتصاد بزرگ دنیا بوده است؛ بنابراین با توجه به وضعیت تولید ناخالص داخلی این کشور که حتی در سال ۲۰۱۷ رتبه نخست را از آن خود کرد، از جایگاه قابل توجهی در اقتصاد بین‌المللی و زنجیره‌های ارزش جهانی برخوردار است. بررسی آخرین آمار از وضعیت اقتصاد چین نیز حکایت از آن دارد که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۲۲ میلادی از ۱۲۰ تریلیون یوان (۱۷.۴ تریلیون دلار) فراتر رفته و در این سال اقتصاد حداقل ۴.۴ درصد رشد کرده است. تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۰ معادل ۱۰۰ تریلیون یوان و در سال ۲۰۲۱ نیز معادل ۱۱۰ تریلیون یوان بوده است.

سرمایه‌گذاری چین و ظرفیت برای ایران

چین تقریبا با تمامی کشورهای دنیا روابط تجاری مستقیم و غیرمستقیم دارد و شریک اول تجاری حدود ۱۲۰ کشور است. به شکلی که کالاهای چینی در بسیاری از کشورها مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این بین نکته مهم‌تر در مورد وضعیت سرمایه‌گذاری این کشور است؛ بررسی آخرین آمارها حکایت از آن دارد که اگرچه به دلیل اتخاذ برخی سیاست‌ها انتظار می‌رفت فرار سرمایه در این کشور به صورت محسوسی رخ دهد اما سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سرزمین اصلی چین در ۱۰ ماهه اول سال ۲۰۲۲ با افزایش ۱۷.۴ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال قبلی به ۱۶۸.۳ میلیارد دلار رسیده است. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در چین در سال ۲۰۲۱ نیز نسبت به سال قبل ۱۴.۹ درصد افزایش داشته است. همچنین میزان سرمایه‌گذاری چین در در بخش‌های مختلف کشورهای دیگر نیز در سال ۲۰۲۲ میلادی، ۹۸۵ میلیارد و ۳۷۰ میلیون یوان بوده است که در مقایسه با سال ۲۰۲۱ میلادی ۵.۲ درصد افزایش یافته است. در این میان، سرمایه‌گذاری مستقیم مالی ۷۸۵ میلیارد و ۹۴۰ میلیون یوان بود که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل از آن ۷.۲ درصد رشد کرده است. با توجه به حجم اقتصاد چین و برقراری روابط حسنه میان ایران و این کشور انتظار می‌رفت که در طول سنوات گذشته میزان سرمایه‌گذاری چین در ایران هم راستا با روابط سیاسی پیش رود که البته در این راستا دو کشور برای تعمیق روابط تجاری اقدام به امضای سند همکاری ۲۵ ساله به ارزش ۴۰۰ میلیارد دلار کردند اما به اعتقاد کارشناسان، با توجه به ۲۵ ساله بودن این سند، ۴۰۰ میلیارد دلار در طول ۲۵ سال عدد ناچیزی است و نه برای ایران و نه برای چین عدد بزرگی محسوب نمی‌شود. از سوی دیگر چینی‌ها در دو سال گذشته حدود ۲۲۷ میلیون دلار در ایران سرمایه‌گذاری کرده بودند که این رقم حالا به حدود ۱۸۵ میلیون دلار کاهش یافته است. در این رابطه علی فکری رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های فنی و اقتصادی می‌گوید تعداد سرمایه گذاری‌های مصوب و معتبر چین در ایران از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون ۲۵ طرح به ارزش ۱۸۵ میلیون دلار بوده است که ۲۱ طرح در بخش صنعت، دو طرح در بخش معدن، یک طرح در بخش خدمات و یک طرح نیز در بخش کشاورزی بوده است. بر همین اساس، در یک سال و سه ماه گذشته پس از روسیه، کشور امارات به عنوان دومین کشور، ترکیه سومین کشور و چین چهارمین کشور و افغانستان پنجمین کشور سرمایه‌گذار در ایران بوده‌اند.

> چین در طول تاریخ همواره جزو بزرگ‌ترین اقتصادهای دنیا محسوب می‌شد و طبق برآوردهای انجام شده در سال‌های معاصر نیز تبدیل به پرسرعت‌ترین اقتصاد بزرگ دنیا شده است

نقش «شانگهای» در خنثی‌سازی تحریم‌ها

با توجه به اهمیت نقش اتحادیه‌ها، مجامع و پیمان‌های بین‌المللی در توسعه تجارت، ایران از ۲۶ شهریورماه ۱۴۰۰ به عنوان عضو رسمی سازمان همکاری‌های شانگهای درآمد؛ کشورهای عضو این سازمان یک‌سوم جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند و درحال‌حاضر هند، قزاقستان، چین، قرقیزستان، پاکستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان اعضای اصلی و کشورهای افغانستان، بلاروس و مغولستان به عنوان عضو ناظر و جمهوری آذربایجان، ارمنستان، پادشاهی کامبوج، نپال، ترکیه و سریلانکا نیز از شرکای گفت‌وگوی این سازمان محسوب می‌شوند.

نکته قابل توجه در مورد سازمان شانگهای آنکه طبق آمار در سال ۲۰۲۲ میلادی سهم دلار از تجارت دوجانبه چین و روسیه کاهش یافته و از ۹۰ درصد سال ۲۰۱۵ به ۴۶ درصد در سال ۲۰۲۲ رسیده است؛ همچنین سهم یورو به ۳۰ درصد و سهم ارزهای ملی نیز به ۲۴ درصد رسیده است. بنابراین عضویت ایران در شانگهای می‌تواند در خنثی‌سازی تحریم‌ها و مقابله با یکجانبه‌گرایی امریکا و دلار زدایی تأثیر بسزایی بگذارد. از سویی دیگر کارشناسان معتقدند که با توجه به سهم ۷۰ درصدی چین از حجم اقتصاد این سازمان، پیگیری اجرای تفاهمنامه همکاری‌های ۲۵ ساله ایران و چین از طریق ایجاد پروژه‌های درون سازمانی شانگهای می‌تواند به توسعه تجارت کمک محسوسی کند.

لزوم تضمین امنیت

آنطور که کارشناسان تاکید می‌کنند در صورت برداشته شدن تحریم‌ها که بزرگ‌ترین مانع تجاری چین و ایران محسوب می‌شود می‌توانیم بار دیگر ارزش مبادلات اقتصادی دو کشور را به طور چشمگیری افزایش دهیم.

از سویی دیگر نیز به دلیل گستردگی شرکای تجاری چین و تمایل کشورهای مختلف برای توسعه روابط با آن، نکته قابل توجه در تجارت با چین توجه به نیازهای این کشور و تضمین امنیت تجارت و سرمایه‌گذاری است.

مجیدرضا حریری رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین در این ارتباط می‌گوید: امروز اقتصاد چین و شرکت‌های بزرگ فعال در آن با نقاط مختلف دنیا کار می‌کنند و سطح گسترده‌ای از همکاری را فراهم کرده‌اند. برای سرمایه‌گذاری نیاز به امنیت و تضمین شرایط است و با توجه به تحریم‌هایی که اقتصاد ایران در سال‌های گذشته آن را تجربه کرده، برخی از شرکت‌های چینی می‌ترسند که در صورت ورود به ایران با محدودیت مواجه شوند. در صورتی که ما امنیت سرمایه‌گذاری را تأمین کنیم، قطعاً شرکت‌های چینی نیز به حضور در ایران علاقه نشان خواهند داد. البته بنا نیست که در این حوزه انحصار ایجاد شود و در صورت فراهم شدن شرایط، از دیگر کشورها نیز امکان جذب سرمایه خواهیم داشت؛ اما در حال حاضر همانطور که اروپایی‌ها محدودیت‌هایی دارند، قطعاً نگرانی برای شرکت‌های چینی نیز وجود دارد.

به گفته وی، همکاری با ایران برای چین یک موضوع مهم است و ما همواره جزو تأمین‌کنندگان اصلی انرژی چین بوده‌ایم. در صورتی که مقدمات لازم فراهم نشود، ما برخی فرصت‌ها را از دست می‌دهیم اما این به معنای کنار گذاشتن ایران از سوی چینی‌ها نخواهد بود و در صورت فراهم شدن شرایط، امکان رشد جدی همکاری و سرمایه‌گذاری جدید وجود خواهد داشت.

چین، شریک اول تجاری ایران

نقطه دیگر روابط اقتصادی ایران و چین به بخش تجارت (غیر از نفت) مربوط می‌شود؛ در این حوزه نیز اگرچه انتظارها بیش از ارقام فعلی است و گفته می‌شود که دو کشور ظرفیت تجارت ۶۰ میلیارد دلاری را دارند و حتی در سال ۲۰۱۴ نیز معادل ۵۱ میلیارد دلار مبادلات تجاری داشتند اما درحال‌حاضر نیز حتی با نصف شدن تجارت میان دو کشور، همچنان چین از اصلی‌ترین شرکای تجاری کشور محسوب می‌شود؛ به گونه‌ای که در میان شرکای اصلی تجاری ایران جایگاه چین بسیار بالاست و همچنان شریک اول تجاری ایران در بخش صادرات و در برخی از سال‌ها واردات محسوب می‌شود. همچنین اخیرا سرکنسولگری چین در بندرعباس افتتاح شده که می‌تواند نقش ارزنده‌ای در توسعه مراودات دو کشور و تعمیق همکاری‌های دوجانبه چین با جنوب ایران داشته باشد. از سویی دیگر، کارشناسان اقتصادی تاکید می‌کنند که با ایجاد روش‌هایی مانند کنسرسیوم‌های صادراتی می‌توان قدرت صادراتی کشور را افزایش داده و بخش مهمی از محصولات مورد نیاز بازار چین را تأمین کرد.

تجارت ۲۵.۳ میلیارد دلاری در ۱۰ ماه

بررسی آخرین آمارهای گمرک ایران نیز حکایت از آن دارد که مجموع تجارت ایران با چین طی ۱۰ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ معادل ۲۹.۲ میلیون تن کالا به ارزش ۲۵.۳ میلیارد دلار بوده است؛ یعنی تجارت با چین جلوتر از امارات با ۱۹.۸ میلیارد دلار، ترکیه با ۱۱.۷ میلیارد دلار و عراق با ۹ میلیارد دلار قرار دارد و این کشور را تبدیل به صدرنشین جدول تجارت خارجی ایران کرده است.

صادرات به چین در ۱۰ ماهه امسال معادل ۱۲ میلیارد و ۸۰۶ میلیون و واردات از چین نیز معادل ۱۲ میلیارد و ۶۹۸ میلیون دلار بوده است که به ترتیب رشد ۱۰ و ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد.

بازارهای پربازده برای تجار ایرانی

عمده کالاهای صادراتی (غیرنفتی) به چین شامل مواد معدنی، مشتقات پترو پالایشگاهی، مصالح ساختمانی، قیر و محصولات فولادی، آهنی و سایر فلزات نیمه ساخته، محصولات شیلاتی، غذایی، خشکبار و زعفران، لاستیک، چرم، کیف، لوازم و محصولات نیمه صنعتی، شیمیایی، الکتریکی، محصولات شیشه و آئینه، پارچه و ... است. البته بررسی‌ها نشان می‌دهد که پسته، زعفران، صنایع دستی و چرم در بازارهای چین بیشتر مورد استقبال قرار گرفته‌اند. اخیرا نیز برای صادرات برخی از محصولات کشاورزی و لبنی تفاهمنامه‌هایی میان دو کشور امضا شده است. همچنین روغن‌های صنعتی، کود، دارو، ماشین‌آلات، لوازم الکترونیکی، محصولات فولادی، پارچه، لاستیک، لوازم و قطعات خودرو، کاغذ و مقوا و محصولات غذایی و نهاده‌ها عمده کالاهای وارداتی از چین هستند.

دستاوردهای مهم در راه است؟

علی حیدری کارشناس ارشد اقتصادی در گفت‌وگو با مهر با بیان این‌که، سفر رئیس‌جمهوری در سال نو چینی به همراه مقامات بلندپایه می‌تواند دستاوردهای مهم اقتصادی داشته باشد، گفت: به احتمال زیاد مسئله تداوم یا بازنگری در قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین محور اصلی گفت‌وگوهای خصوصی دو رئیس‌جمهوری خواهد بود هرچند این قرارداد تاکنون منافع اقتصادی خاصی نداشته و در اندازه یک رویکرد سیاسی خودنمایی کرده است اما این دیدار می‌تواند بازنگری در این قرارداد را به دنبال داشته باشد. حیدری افزود: حضور تیم وزارت امور خارجه و گروه اقتصادی در این سفر نشان دهنده عزم مقامات جمهوری اسلامی برای گذار از سبک جدید غرب علیه ایران است هرچند مسیر طولانی است اما تغییر در نوع تبادلات مالی و حتی تغییر در رفتار چین در از سرگیری سرمایه‌گذاری در ایران و حضور مجدد چین در قراردادهای نفتی و گازی احتمالا از خواسته‌های تیم اقتصادی مقامات ایران است. این کارشناس اقتصادی بیان کرد: از این سفر می‌توان انتظار رشد اقتصادی بالایی داشت یا حتی امید به رشد اقتصادی ولی تضمین دولت چین نیز مهم است اینکه دولت چین حاضر است در کنار تبادلات میلیارد دلاری با ایالات متحده سهم تجاری میلیون دلاری با ایران را نیز حفظ کند البته در قاب دوربین و لبخند این امر محال به نظر نمی‌رسد ولی در عمل نیازمند همت بیشتر دولت چین است. حیدری به موضوع فروش نفت به چین نیز اشاره‌ای کرده و افزود: سهم ایران در فروش نفت با چین افزایش می‌یابد اگر ایران بتواند بازار از دست رفته خود را مجدد از عربستان باز پس بگیرد (بازار نفتی که در غیاب ایران دولت عربستان پیشتازی می‌کند.) می‌تواند سهم نفت خود را از بازار جهانی دوباره در سبد ارزی داشته باشد. این کارشناس اقتصادی اضافه کرد: دستیابی مجدد در این سفر برای دولت رئیسی غیرممکن نیست، هرچند می‌توان انتظار داشت که گام‌های اساسی بیشتری دو کشور بردارند از جمله استفاده از کانال بانکی پولی یا ارزی به جز دلار امریکا بوده و راهکار آن افزایش میزان تهاتر دو کشور، میزان فروش نفت در قالب پول یا تهاتر نیز نیازمند چرخش بیشتر دولت رئیسی و تعامل بیشتر با همسایگان است چون هر نوع همکاری و نقل و انتقال پولی یا کالا با چین نیازمند همکاری منطقه‌ای بیشتر با همسایگان ایران است. حیدری در پایان گفت: باید رصد کرد و دید آیا دولت چین مجدد آماده بازگشت به صنایع نفت و پتروشیمی ایران است یا کماکان دولت روسیه میدان دار این صنعت در ایران خواهد بود. در حیطه داخلی بازگشت چین به مذاکرات دوسویه با دولت رئیسی در کوتاه مدت می‌تواند انتظارات تورمی را در جامعه کاهش دهد و مسکن خوبی برای اقتصاد ایران باشد ولی در بلند مدت باید دید برنامه‌هایی در دو طرف برای آغاز قرارداد ۲۵ ساله و اقدامات راهبردی دیگر دیده می‌شود یا خیر؟

سخن پایانی

ایران از لحاظ جغرافیایی در اتصال شرق و غرب از موهبت طبیعی برخوردار است. ایران مستقیم یا با واسطه بین کشورهای چین، هند، پاکستان، دریای مدیترانه، دریای سیاه، ترکیه، اروپا، روسیه، کشورهای CIS و کشورهای جنوب خلیج‌فارس قرار دارد. بعضی از این کشورها مثل ترکیه و عربستان رقبای منطقه‌ای ایران و بعضی دیگر مثل چین و هند و پاکستان دارای تنش‌های تاریخی با هم هستند. ایران می‌تواند مرکز مهم تبادل کالا؛ انرژی و خدمات بین کشورها باشد اما پیش نیاز آن خروج از انزوای تحمیل شده و خود خواسته توسط توسط دشمنان، رقبای منطقه‌ای و کاسبان تحریم و تنش زدایی با کشورهای منطقه و جهان است. برهمین اساس در سفر وزیر راه و شهرسازی با اعضای کابینه به چین؛ احیای راه ابریشم از جمله موضوعاتی است که قرار است در این سفر مورد توافق قرار گیرد.

یادداشت

اهمیت خدمات پس از فروش در تجارت خارجی

حمیدرضا غزنوی ـ دبیرکل مجمع کارآفرینان ایران و فعال تولیدی

نظام‌منـد بـودن فعالیت‌هـا در تمامـی حلقه‌های تولیـد و تجـارت از ضرورت‌های سـاماندهی و توسـعه بازارهـای داخلـی و خارجی برشمرده می‌شود. زمانی که صحبت از اسـتاندارد می‌شـود، بیشـتر افراد رعایت چارچوب‌هـای اصولی در روند تولید را تصور می‌کننـد، در حالی که وجود اسـتاندارد در تمامی بخش‌های تولیـد و توزیع، از اهمیت بالایی برخوردار اسـت. استاندارد بودن مکان فروش کالاهـا، یکی از مصادیقی اسـت که نشـان می‌دهـد وجـود چارچوب‌هـا و خط قرمزهـا در تمامـی فعالیت‌هـای تجاری و اقتصادی، از اهمیت بالایی برخوردار اسـت. در بخـش لوازم‌خانگـی، یکـی از چالش‌ها، ضعـف در خدمـات پس از فروش و مسـئله گارانتـی و وارانتی کالاها اسـت که بیشـتر افراد از آن گلایه دارند. طی سـال‌های اخیر با ایجاد ممنوعیت برای واردات لوازم‌خانگی، تولیدکنندگان و واحدهـای تولیدی تقویت شـدند، امـا در این مـدت خدمات‌رسـانی تولیدکننـدگان به مشـتریان رشـد نکرد و همواره بـا اما و اگر همراه بـود. به این معنا کـه اگر کالایی دچار مشـکل می‌شـد، باید خریدار چالش‌های زیـادی را برای تعمیر یا تعویـض آن تحمل می‌کـرد. نه‌تنها در بحث لوازم‌خانگـی، بلکـه در بسـیاری از تولیدات صنعتی شـاهد این مسـئله بوده‌ایـم. امید آن مـی‌رود با اجـرای طرح جدید سـازمان اسـتاندارد و اجباری شدن اسـتاندارد ملی، ایـن وضعیت بهبود یابـد و مصرف‌کنندگان از خدمـات پس از فروش مناسـبی بهره‌مند شوند. بنابراین به‌طورکلی، یکی از حوزه‌هایی کـه نیازمند دارا بودن چارچوب مشـخص و معین است، خدمات پس از فروش است.

علاوه بر نیاز داخلی به وجود خدمات پس از فـروش اسـتاندارد، در بازارهـای خارجی نیز این مسـئله نقشـی پررنگ دارد. به بیان دیگـر، یکـی از دلایـل مهم الزامی شـدن اسـتانداردها در روند تولید و خدمات پس از فروش کالاها، توسـعه صادرات است. رعایت کردن اسـتانداردها در روند تولید و خدمات پـس از فروش، تنهـا در بازارهای داخلی اثر نـدارد و برای تجارت خارجی نیز مسـئله‌ای حائزاهمیت اسـت. در رابطه بـا این موضوع باید گفت شناسـایی ظرفیت‌های هر صنعت و تدوین سیاسـت‌های صادراتی براساس نیاز داخلی و بازارهای خارجی، از اهمیت زیادی برخوردار اسـت، چرا که بر این مبنا می‌توان در زمینه‌های رقابتی به فعالیت پرداخت و با استراتژی‌های مدون صادراتی، تجارت صنایع را گسـترش داد. در صنعـت لوازم‌خانگـی، ظرفیت‌هـای متعددی برای صـادرات وجود دارد و امـروزه بخـش عمـده از تجارت این صنعـت را صـادرات قطعـات لوازم‌خانگـی تشـکیل می‌دهد. بنابرایـن نه‌فقط در بحث صـادرات کالای نهایی، بلکـه در بحث قطعه نیـز، ایران ظرفیـت مهم صادراتـی دارد. با این وجـود، در صادرات تا بـه امروز رویکرد و عملکرد متناسبی وجود نداشته است. نبود رویکرد صحیح درباره تجارت صنعتی، سبب شده تا در مسـئله تامین استانداردهای لازم به‌ویژه در امر خدمات پس از فروش، چندان موفـق نباشـیم و نتوانیـم اطمینان‌خاطر به خریـداران خارجی بدهیم. تدوین برنامه‌های اسـتراتژیک و مدون برای کسـب بازارهای منطقه و فرصت‌های بالقوه صادرات، بیشـتر حائزاهمیـت اسـت. در حال حاضـر به‌دلیل نبود این دسـت برنامه‌ها، هـر محصولی که در کشـور تولید شـده و امکان صادرات آن وجود داشته باشـد، صادر می‌کنیم. دریغ از آنکه مختصات و مشـخصات بازارهای هدف و همچنیـن فعالیت کشـورهای رقیب مورد بررسی قرار گیرد.

از سویی دیگر، ارائه خدمات مناسب پس از فروش نیز یکی از ارکان مهم و اصلی توسعه تجارت اسـت کـه در این زمینـه نیز ضعف جدی داریم. اگر محصولی از کیفیت مناسبی برخوردار نیست، نباید به‌عنوان کالای ایرانی صادر شود، چرا که نام برند ایرانی را تضعیف می‌کند و در ادامه، کسـب بازار جهانی برای محصولات ایرانی دشـوار می‌شـود. بنابراین، رعایت اسـتاندارد؛ هـم در بحث تولید و هم ارائه خدمات پس از فروش، از الزامات توسعه تجـارت بین‌المللـی و صـادرات محصولات ایرانی است.

فرصت همکاری با چینی‌ها در صنعت لوازم‌خانگی

به‌گفته دبیرکل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران، امروز نیاز اصلی صنعت ایـران در زمینـه صنایع پایه‌ای از قبیل قالب‌سـازی، سـاخت تجهیزات و ماشین‌سـازی اسـت که چینی‌ها در این زمینه وضعیت مطلوبی در جهان دارند و می‌توان در قالب همکاری‌های مشترک به رفع این نیازها پرداخت. عباس هاشمی در گفت‌وگو با ایرنا بااشاره به سفر رئیس‌جمهوری کشورمان به چین، گفت: اگر بتوان در جریان این مراودات، از شرکت‌ها و صنایع بزرگ چینی دعوت به همکاری کرد تا به ایران آمده و همکاری‌های ریشـه‌ای با صنعتگران کشـور ما به‌ویژه در عرصه صادرات داشـته باشند، بسیار خوب خواهد بود. همچنین در صنعت لوازم‌خانگی اگر بتوانیم قطعه‌سازان چینی را جـذب صنایع داخلی خود کنیم، به توسـعه این صنعت در ایران کمک خواهد کرد.

هاشمی خاطرنشان کرد: امروز در عرصه‌هایی همچون کمپروسور برودتی یخچال و فریزر، کمپروسورهای برودتی دستگاه‌های صنعتی همچون چیلر در ایران نیاز وجود دارد که می‌توان با مشارکت طرف چینی این مسائل را بهبود بخشید. حتی می‌توان با همکاری طرف چینی، خط تولید قطعاتی را که ارزش بالایی در تولیدات دارند، راه‌اندازی کنیم.

چیـن بزرگ‌ترین تولیدکننده کمپروسـور در جهان با تیراژ سـالانه ۳۸ میلیون دسـتگاه اسـت و باتوجه به اینکه در منطقه و کشـورهای اطراف هم تولید کمپروسـور وجود ندارد، علاوه بر بازار کشورمان (که نیاز سالانه ۲.۵ میلیون دسـتگاه از آن متصور است) می‌توان بازار بزرگ ۴۰۰ تا ۷۰۰ میلیونی منطقه را در اختیار گرفت.

دبیرکل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران، همکاری در زمینه‌های تحقیق و توسعه و همچنین بازاریابی را دیگر ظرفیت‌های تعریف همکاری مشترک با چینی‌ها عنوان کرد.

مصرف‌کنندگان همچنان منتظر اجرای مصوبه استاندارد ملی لوازم‌خانگی

بساط گارانتی‌های بی‌اعتبار جمع می‌شود؟

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

تجدیدنظر در اسـتاندارد خدمات پـس از فـروش لوازم‌خانگی از چندماه پیش در دسـتور کار سـازمان استاندارد قرار گرفته اسـت و اخبار جدید حاکی از آن اسـت که این اصلاحات به‌زودی منتشر خواهند شد. ۵ آذرامسال، مصوبه اسـتاندارد ملی از سـوی رئیس‌جمهوری تصویب و ابلاغ شـد. این مصوبه برای کاهش آلاینده‌های منابع متحرک و خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی اجباری شده است و به‌نظر می‌رسد به‌زودی اجرایی شود. رعایت کردن چارچوب‌های استاندارد، هم در تولید و هم در سایر فعالیت‌های تجاری از اهمیت بالایی برخوردار است. تولید کالاهای باکیفیت و ایجاد فضایی امن و مطمئن برای تجارت، از مهم‌ترین ثمرات وجود اسـتاندارد در صنعت اسـت و سـبب افزایش اعتماد خریداران و مصرف‌کنندگان می‌شـود. علاوه بر موضوع رعایت کیفیت در صنایع، موضوع رعایت اسـتاندارد در خدمات پس از فروش نیز از دیگر مسـائلی اسـت که در بازار ایران به‌عنوان یک چالش و خلأ مدیریتی مهم یاد می‌شـود. در بازار لوازم‌خانگی، این نقص واضح‌تر و گلایه‌زیاد مشتریان و خریداران از پاسـخگو نبودن تولیدکننده برای خدمات پس از فروش، گواه این مسئله است. بنابراین، وجود چارچوبی قانونمند که تولیدکننده و فروشنده را به ارائه خدماتی استاندارد وبحق تشـویق کند، از کمبودهای بازار لوازم‌خانگی است. حال سازمان اسـتاندارد با همکاری دولت به این مسـئله ورود کرده و باید دید در ادامه، تدوین سازکار برای رعایت اسـتاندارد ملی، چه نتایجی در پی خواهد داشـت. صمت در این گزارش، به بررسـی ابعاد و اهمیت وجود اسـتاندارد در تولید و خدمـات پس از فروش لوازم‌خانگی پرداخته و در این باره با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرده است.

عکس: صمت

اجباری شدن استاندارد ملی از سوی دولت

چندی پیش، مصوبات یکصدوشـانزدهمین نشسـت شـورای‌عالی اسـتاندارد بـا حضـور رئیس‌جمهوری و سـایر اعضای این شـورا برگزار و در این نشست، رعایت استاندارد ملی برای کاهش آلاینده‌های منابع متحرک و خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی از سوی رئیس دولت سیزدهم اجباری شد.

آزیتـا خضریان، مدیرکل دفتر تدوین اسـتانداردهای ملـی سـازمان ملی اسـتاندارد ایران در این‌بـاره گفت: دامنه کاربـرد تجدیدنظر در اسـتاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی، دربرگیرنده وسـایل برقی و گازسوز خانگی اسـت. این اقدام با مشارکت همه صاحب‌نظران، متخصصـان و دسـتگاه‌های اجرایـی در کمیتـه ملی به‌تصویب رسـیده اسـت و پس از انجام اصلاحات لازم از سـوی این کمیته، به‌زودی روی پرتال سـازمان ملی اسـتاندارد ایران قرار خواهد گرفت. اسـتاندارد یادشده به‌تازگـی در آخریـن جلسـه شـورای‌عالی اسـتاندارد به‌تصویب رسیده است تا گام دیگری در دولت سیزدهم در راسـتای ارتقـای ارائـه خدمـات به مـردم برداریم.

خضریان خاطرنشان کرد: به این ترتیب، آن خدماتی که باید در حق مردم ارائه شـود، مشمول استاندارد اجباری شده است و سـازمان ملی استاندارد ایران بر آن نظارت عالـی خواهد داشـت. وی ادامـه داد: این اسـتانداردها شـامل مباحث متعددی از جمله گارانتـی، وارانتی و ... می‌شـود. از زمان تحویـل کالا به مشـتری و نصب در محل زندگی این اسـتانداردها آغاز می‌شـود و براساس تعهدات تولیدکننده، باید کالاها متناسـب با استاندارد و تضمین‌شده باشـند. در عین حال، مصرف‌کنندگان نیز باید به‌درسـتی از وسایل خود استفاده کنند و این نکته بسـیار مهم اسـت. مدیرکل دفتر تدوین استانداردهای ملی سـازمان ملی اسـتاندارد ایران اضافه کرد: فهرست مراکز ارائه‌دهنده خدمات نیز به همراه شماره تماس‌های مربوطه باید توسـط عرضه‌کنندگان ارائه و ثبت شود تا قابل‌رصد باشـد. در این راسـتا، بازرسانی به موجب این اسـتاندارد، تاییدصلاحیت خواهند شد تا بتوان با کمک سازمان ملی استاندارد ایران و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، به انجام کنترل‌های لازم پرداخت.

جای خالی ضمانت پس از فروش

ابراهیم درستی، رئیس سـابق اتحادیه صنف فروشندگان دسـتگاه‌های صوتی و تصویری در گفت‌وگو با صمت، درباره انتشـار خبر تجدیدنظر در اسـتاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگـی واکنش نشـان داد و در این‌بـاره گفت: یکی از حقیقت‌هـای فعلی بازار و تولید در ایران، ضعف جدی در ارائه ضمانتنامه‌ها و اجـرای تعهدات خدمات پس از فروش کالاها اسـت. ایران در بحث خدمات پس از فروش، عقب‌تر از سـایر کشـورها اسـت و باید اصلاحی جدی در این امر انجام گیرد. تجدیدنظر در اسـتاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی و اجبار برای اجرایی شدن آن به‌نظر می‌رسد در راستای اصلاح و بهبود استانداردهای فعلی حاکم بر روند تولید و ارائه خدمات باشـد، از این‌رو اقـدام مذکور را می‌توان مثبـت ارزیابی کرد. وی ادامـه داد: همان‌طور که در ابتدا نیز گفته شـد، در بحث خدمات پـس از فروش کالاها به‌ویژه در حـوزه لوازم‌خانگی، خلأهای جدی وجود دارد. به‌عنوان مثال، در تمام کشورهای دنیا زمانی که کالای خریدار خراب شـده یا با مشکلی مواجه می‌شود، به‌دلیل وجود خدمات پس از فروش قوی، شرکت‌ها کالا را به‌راحتـی بـرای فـرد تعویض می‌کنند، امـا در ایران، این روند حاکم نیسـت و ابتدا باید دسـتگاه‌ها چندین روز در تعمیرگاه بمانند، سـپس خریدار باید در دسـرهای مربوط به تهیه قطعات را تحمل کند و در پایان نیز مشـخص نیست که آیـا کالا تعمیر خواهد شـد یا خیر؟ باید ایـن روند تغییر کند و شـرایط خریداران کالا بیشـتر در نظر گرفته شود. درستی تاکید کرد: مناسـب است تا رویکرد سایر کشورها مدنظر قرار گیـرد و به‌محض رجـوع خریدار، کالای خراب با اسـتفاده از ضمانتنامه با کالای جدید و سالم تعویض شود.

▣ لزوم اعتمادسازی عمومی

رئیس سـابق اتحادیه صنف فروشـندگان دسـتگاه‌های صوتی و تصویری بـه کم‌اعتبار بودن ضمانتنامه‌های تعویض کالا اشـاره کـرد و در این‌باره گفت: باید بـه حقیقتی در بازار لوازم‌خانگـی اذعان داشـت و آن بی‌اعتبار بودن خدمات پس از فروش کالا اسـت. ضمانت‌های تعویض کالا و خدمات پس از فـروش در ایـران، تنها در حد حرف اسـت و در زمان عمل، خریداران کالا را درگیـر چالش‌های جدی می‌کند. بنابراین، وجود سـازکاری کـه تولیدکننـدگان و فروشـندگان را به ارائه خدمـات پس از فروش کارآمد مجبـور کند، از نیازهای جدی بازار لوازم‌خانگی محسـوب می‌شـود. درستی در ادامه خاطرنشان کرد: مهم‌ترین پیامد اجرای استانداردهای جدید خدمات پس از فروش از سـوی دولت و سـازمان اسـتاندارد، اعتمادسـازی عمومی و افزایش میزان اعتبار خدمات پس از فروش اسـت. کالاها برای حضور در بازار و رفع نیاز مشتریان، نیاز به خدمات پس از فروش استاندارد، نوآوری و پاسخگویی از جانب تولیدکننده دارند و به‌نظر می‌رسد سازکارهای جدید سازمان اسـتاندارد، این خصوصیات را داشته باشد. بنابراین، باید از این تجدیدنظر انجام‌شـده در بحث استاندارد خدمات لوازم‌خانگی، استقبال کرد.

▣ دولت از تولیدکنندگان حمایت کند

درسـتی در ادامه صحبت‌های خود، بـه اهمیت حمایت از تولیدکنندگان لوازم‌خانگی برای تامین نیاز بازار تاکید کرد و گفت: در رابطه با وضعیت فعلی بازار لوازم‌خانگی و چالش‌های تولید؛ در حال حاضر مصرف‌کننـدگان معتقدند مغازه‌داران کالاها را گران می‌فروشند، در حالی که چنین نیست. باید میان گرانفروشـی و گران بودن کالای مدنظر تفاوت قائل شد. یکی از نگرانی‌هایی که برخی افراد درباره تجدیدنظر در اسـتاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی دارند، مختل شدن روند تولید و در ادامه افزایش بیشـتر نرخ تولیدات تمام‌شـده اسـت، از ایـن‌رو باید نهادهای دولتی بسـتری را فراهم کنند تا روند شـرکت‌های تولیدی مختـل و عرضه کالاها به بازار، قطره‌چکانی نشـود. این فعال صنفی خاطرنشـان کرد: در حـال حاضر تولیدکنندگان درگیر چالش‌های جدی برای تامین مواد اولیه تولید و همچنین منابع مالی هسـتند که این مـوارد را می‌توان از عوامل اصلی گرانـی لوازم‌خانگی معرفی کـرد. باید دولت نوسـانات ارز را کاهش دهـد و ضمن ثبات بخشـیدن به قیمت‌ها، دسـت‌اندازهای مربوط به تامین مواد اولیه را بـرای تولید حذف کند تا تولیدکننـدگان بتوانند در شرایطی بهتر به نیاز بازار پاسخ دهند. در حال حاضر همچنان در برخی حوزه‌ها ماننـد تلویزیون، کمبود تولید وجود دارد و این یک مسـئله مهم است. بنابراین باید شرایط مناسبی برای تولید با نرخ تمام‌شـده معقول و همچنین وجود خدمات پس از فروش کارآمد، تعبیه شود.

> رعایت شدن استاندارد در تولیدات لوازم‌خانگی، ارتباط مستقیمی با رویکرد تولیدکننده دارد و صنعتگران باید از لحاظ وجدانی به اصول اخلاقی در تولید پایبند باشند

نقش اصول اخلاقی در کیفیت تولید

برخـی افـراد معتقدنـد به‌دلیل وجود مشـکلات در کیفیت برخـی تولیدات ایرانی، لوازم‌خانگـی در بازار با مشکلاتی همراه و ضعف در خدمات پس از فروش نیز به این مسـائل دامن زده است. مرتضی میری، رئیس اسبق اتحادیه فروشـندگان لوازم‌خانگی در گفت‌وگو با صمت ، درباره وجود اسـتاندارد در روند تولید توضیح داد: هیچ تولیدی در بحث لوازم‌خانگی در کشـور، بدون دارا بودن مجوز اسـتاندارد، اجازه ورود به بـازار را ندارد. از این‌رو بیشـتر کالاهای موجود در بازار (غیر از کالاهای قاچاق یـا کالاهایی که به‌طـور زیرزمینـی و غیرقانونی تولید می‌شوند) دارای نشان استاندارد هستند، اما نکته‌ای که باید به آن توجه کرد، بحث سلامت اخلاقی تولیدکننده در روند تولید اسـت. در توضیح این مسـئله باید گفت، سـازمان اسـتاندارد برای اعطای مجوزهـای مربوطه به واحدهای صنفی، چند نمونه کالای تولیدشده را آزمایش و در صورت قبولی، نشان استاندارد را اعطا می‌کند. پس از آن، سـازمان اسـتاندارد، نظارتی بر ادامه روند تولید و کالاهـای واردشـده به بـازار ندارد. میـری ادامه داد: رعایت شـدن استاندارد در تولیدات لوازم‌خانگی، ارتباط مستقیمی با رویکرد تولیدکننده دارد و صنعتگران باید از لحاظ وجدانی به اصول اخلاقی در تولید پایبند باشند. از این‌رو ممکن است در برخی موارد، بعضی تولیدکنندگان اصول مهم تولید را رعایت نکنند. این موضوع را می‌توان دلیل برخی نارضایتی‌ها دانست.

▣ اهمیت استاندارد در صادرات

میـری در ادامـه صحبت‌های خود بـه اهمیت وجود اسـتاندارد در تولیدات صادراتی تاکید کرد و در این‌باره توضیح داد: کارشناسـان بر این باور هستند که ظرفیت تولیـد لوازم‌خانگـی در ایران، در حد صادرات اسـت و ظرفیـت خوبی در این زمینه وجـود دارد. در این میان، برخی نگرانی‌ها بابت رعایت شدن استانداردهای جهانی در مسـائلی مانند تولید و خدمـات پس از فروش وجود دارد کـه باید بـه آنها توجه کرد. اگر کالایی اسـتاندارد داشـته باشـد، امـا در صورت بررسی کشور مقصد، از شرایط خوبی برخوردار نباشد، کالا پس فرسـتاده خواهد شد. بنابراین، تولیدکنندگان ایرانـی باید در رعایت الزامات و استانداردهای بین‌المللی، صادق باشند. وی ادامـه داد: از سـویی دیگر، یکـی از مزیت‌هایی که باعث افزایش سـهم کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی می‌شود، خدمات پس از فروش مناسب است. به‌ویژه در تجهیزاتـی مانند لوازم‌خانگی، خدمـات پس از فروش و وجود ضمانت، از اهمیتی بالا برخوردار است.

برنامه‌هایی برای ساماندهی خدمات

پرویز درویش، معاون تدوین و ترویج استاندارد سازمان ملی اسـتاندارد ایران گفت: پیش‌بینی می‌شـود تدوین اسـتاندارد خدمات پـس از فروش لوازم‌خانگی از سـال آینده به‌صـورت اجباری، اجرایی شـود. به گزارش ایرنا، این مقام مسـئول درباره سازکار فعلی استاندارد خدمات پس از فروش گفت: نخسـتین‌بار استاندارد خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی در سـال ۹۲ تدوین شـد، هرچند اجباری نبود. آن زمان تعـداد محدودی تولیدکنندگان مطرح در حوزه پکیج حرارتی، پروانه اسـتاندارد تشویقی و داوطلبانـه دریافت کردند که با عنـوان «خدمات پس از فروش لوازم انرژی‌بر برقی و گازسـوز» نامیده می‌شد. شـرایط ویژه اقتصادی امروز، افزایش نرخ لوازم‌خانگی و همچنین هزینه‌هایی کـه خانوارها در این زمینه متقبل می‌شـوند، سبب شده اسـت تا سـازمان ملی استاندارد ایـران خود را مکلـف به ورود اسـتاندارد خدمات پس از فـروش و اجباری کـردن آن بداند و واحدهـا نیز مکلف شـوند که این اسـتاندارد را رعایت کنند. درویش تاکید کرد: این موضوع مسـتلزم ورود شـورای‌عالی استاندارد به ریاسـت رئیس‌جمهوری و سایر مسـئولان بود که در نهایت به اتفاق آرا به تصویب رسید. معاون تدوین و ترویج اسـتاندارد سازمان ملی استاندارد ایران در تشریح برخی ابعاد این اسـتاندارد، توضیح داد: براساس استانداردهای جدید، همـه تولیدکنندگان لوازم‌خانگـی بدون اسـتثنا باید سامانه مدیریت ارتباط با مشـتری (CRM) را ایجاد و راه‌اندازی کنند.

وی افزود: همچنین شبکه تامین قطعات باید راه‌اندازی شود تا قطعات استاندارد در این شبکه قرار بگیرد. گارانتی (تعویـض قطعـات و ارائه خدمـات رایـگان) و وارانتی (به‌معنای ضمانت و سرویس‌دهی)، از دیگر مسائلی است که در این استاندارد مورد تاکید قرار گرفته که البته بسته به نوع لوازم‌خانگی مدت‌زمان آنها متفاوت خواهد بود.

سخن پایانی

همان‌طور که در گزارش نیز عنوان شـد، اهمیت استاندارد در تولید و خدمـات پس از فروش لوازم‌خانگی نه‌تنهـا در بازارهای داخلی، بلکه در عرصه‌های صادراتی نیز مهم و تاثیرگذار است. کالا اگر در شرایط مناسبی تولید نشود و تولیدکننده ضمانتی برای کالا ارائه نکند، مشتریان خارجی رغبت و دلیلی برای خرید آن ندارند. خریداران ایرانی به‌دلیل ممنوعیت واردات لوازم‌خانگی، طی سال‌های گذشته مجبور به استفاده از کالاهای ایرانی بوده که متاسفانه در بسیاری از موارد، صنعتگران عملکرد مناسبی را در ارائه خدمات پس از فروش نداشته‌اند. حال با تصویب استاندارد ملی در عرصـه لوازم‌خانگی، باید دید تولیدکننـدگان چه تغییری را در ارائه سرویس به مشتریان اعمال خواهند کرد.

رشد ۲۰۰ درصدی هزینه‌تولید، کاهش ۷۰ درصدی تقاضا

علیرضا عباسی، رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان تهران با بیان اینکه هیچ نظارتی بر نرخ مواد اولیه صورت نمی‌گیرد، گفت: نبود نظارت در بازار مواد واسطه‌ای باعث شده، ما مواد اولیه را به چند برابر نرخ واقعی آن بخریم، چون غیر از وجود واسطه‌های بسیار بین تامین‌کنندگان مواد اولیه و تولیدکنندگان کالای نهایی، بازار مواد اولیه در دستان گروهی خاص است. به این ترتیب نرخ تمام شده کالا به‌شدت افزایش پیدا کرده است؛ آن هم در شرایطی که قدرت خرید مردم به‌شدت کاهش یافته است. وی با تایید اینکه در این حوزه انحصاری ایجاد شده، افزود: برخی از تولیدکنندگان مواد اولیه این حوزه به یک شبکه تبدیل شده‌اند که از واردات قانونی ممانعت می‌کنند، در حالی که تولید داخلی جوابگوی نیاز بازار نیست و ناچار به واردات در برخی از مدل‌های پارچه هستیم.

رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان تهران در پاسخ به این سوال که رکود ایجادشده در بازار چه مشکلاتی را برای تولیدکنندگان مبل ایجاد کرده، گفت: بیش از ۵۰ درصد مبل‌سازان و فروشندگان مبل در آستانه ورشکستگی و تعطیلی هستند.

او با بیان اینکه ملک و مغازه بیشتر واحدهای توزیعی اجاره‌ای است، افزود: اجاره‌ها در یک سال گذشته به‌صورت سرسام‌آوری افزایش یافته و به همین دلیل بسیاری از فعالان این صنعت دیگر قادر به اجاره مغازه نیستند. عباسی ادامه داد: تا همین چند سال پیش برای اجاره یک مغازه در مراکز خرید و بازارهای مبل باید فرد متقاضی چند ماه را در صف انتظار و نوبت باقی می‌ماند، اما حالا شرایط به قدری وخیم است که بسیاری از مغازه‌ها در آستانه شب عید خالی هستند و مشتری برای آنها وجود ندارد.

افزایش قیمت از سوی تولیدکننده، توان خرید مصرف‌کننده را کاهش می‌دهد

چرخه ناچاری

مدت‌هاست که دیگر خبری از تعویض لوازم خانگی از سر دلزدگی نسبت به کالای قبلی نیست و گذر مردم تنها از سر ناچاری به این بازار می‌افتد. اکنون زمانی تعویض لوازم خانگی در دست اقدام می‌گیرد که دیگر از تعمیر جنس در حال استفاده به‌صورت کامل قطع امید شده باشد. باوجود این شرایط که قطعا مسئولان نیز به آن واقف هستند، خبر از گرانی دیگر در بازار لوازم خانگی به گوش می‌رسد. ظاهرا بازار لوازم خانگی از به کرسی نشستن حرف خود بسیار خشنود است و تا فرصتی ایجاد می‌شود طبل گرانی را به صدا در می‌آورد. در واقع خبر گرانی لوازم خانگی هر چند وقت یک بار توسط دست‌های پشت پرده پخش می‌شود و در نهایت جای خود را در بازار پیدا می‌کند. شروع داستان گرانی لوازم خانگی با خبری از بازار است که در ابتدا توسط مسئولان مربوطه تکذیب می‌شود. پس از مدتی همان افرادی که خبر گرانی را کذب می‌دانستند با یکسری دلیل و برهان اعلام می‌کنند تولیدکننده با افزایش هزینه تولید روبه‌رو است و چاره‌ای جز افزایش نرخ وجود ندارد. در حقیقت بازار لوازم خانگی نظم‌وقانون خاصی ندارد که مطابق با آن پیش برود و هر کس ساز خود را می‌زند. به‌تازگی نایب رئیس دوم اتحادیه لوازم خانگی اعلام کرد: بسیاری از کارخانه‌های تولیدکننده لوازم خانگی به بهانه افزایش نرخ فولاد، رنگ و... نرخ کالای تولیدی خود را حدود ۶۰ درصد افزایش داده‌اند. صمت در این گزارش به بررسی مشکلات بازار لوازم خانگی و کم وکیف این افزایش نرخ پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

فروشندگان لوازم خانگی نقش مهمی در متقاعدسازی شهروندان برای خرید لوازم خانگی داخلی دارند

گرانی دلار؛ بهانه یا برهان؟

ابتدای تابستان امسال امید قالیباف، سخنگوی وزارت صمت از صدور مجوز افزایش نرخ برای تلویزیون، یخچال، یخچال فریزر، ماشین لباسشویی و ظرفشویی خبر داد. پس از مدتی در دی امسال ۷ شرکت تولیدکننده لوازم خانگی اقدام به بالابردن نرخ محصولات خود بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بدون دریافت مجوز از سازمان حمایت کرده‌اند؛ با این وجود حالا پس از مدت کمی دوباره زمزمه افزایش نرخ شنیده می‌شود، اما این بار رقم افزایش نرخ بالاتر از قبل است؛ ۶۰ درصد! این در حالی است که صحبت از قیمت‌گذاری دستوری توسط دولت و نوید ساماندهی به بازار داده می‌شود.

در هر صورت شواهد حاکی از آن است که پشت پرده بازار لوازم خانگی افرادی هستن که اجازه ارزانی نمی‌دهند. در واقع هر بار دلار گران می‌شود، بازار به آن واکنش می‌دهد که بازار لوازم خانگی نیز از این قاعده مستثنا نیست، اما در زمان کاهش نرخ دلار که البته کوتاه‌مدت است، خبری از این همراهی نیست.

این در حالی است که نرخ دلار اگر خیال افزایش نجومی را داشته باشد تنها موردی که هیچ رابطه‌ای با آن ندارد، دستمزدهاست! حال شهروندان می‌مانند و بازاری که تامین‌کنندگان آن به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید، چاره‌ای جز افزایش نرخ ندارند تا به تعطیلی نرسند. البته اینکه با این همه هزینه‌های سرسام‌آور «چاره بیچارگی مردم» چیست؟ همیشه سوال است!

تکذیب افزایش ۶۰ درصدی نرخ لوازم‌خانگی

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه توزیع‌کنندگان لوازم خانگی تهران درباره افزایش نرخ ۶۰ درصدی لوازم خانگی به صمت گفت: در ابتدا تاکید می‌کنم خبر افزایش نرخ کذب است. باتوجه به اسناد و مدارک موجود، یعنی فایل صوتی مصاحبه آقای رحیمی، نایب‌رئیس دوم اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی چیزی که او اعلام کرد این بود که فقط یک کارخانه کولرسازی افزایش نرخ محصول داشته، اما متاسفانه برخی خبرنگاران آنچه که خودشان می‌خواهند را اطلاع‌رسانی می‌کنند، این در حالی است که افزایش نرخ لوازم خانگی در سال جاری حدود ۵ تا ۱۵ درصد است. برخی‌ها با اعلام نادرست اخبار گاهی در بازار تنش ایجاد می‌کنند و زمینه را برای سوءاستفاده سودجویان فراهم می‌آورند.

وی با تاکید بر اینکه برای قضاوت درست باید حرف هر دو طرف را شنید، اظهار کرد: هیچ‌وقت نباید یک‌طرفه به قاضی رفت و باید در این موضوع حرف تولیدکننده را نیز شنید. واقعیت این است که بسیاری از تولیدکنندگان در تامین ارز برای واردات مواد اولیه تولید یا تجهیزات وارداتی مشکل دارند و از سوی دیگر معتقدند سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان زمان طولانی را صرف رسیدگی به مشکلات می‌کند و بر همین اساس خود اقدام به افزایش نرخ می‌کنند که البته این نیز روند درستی نیست. تولیدکنندگان می‌گویند همه مواد اولیه تولید لوازم خانگی از جمله ورق فولادی، محصولات پتروشیمی، رنگ، پلاستیک و... افزایش نرخ داشته، اما اگر تولیدکننده درخواست افزایش نرخ برای محصولات خود داشته باشد، از زمان درخواست تا موافقت احتمالی بیش از ۶ ماه زمان می‌برد.

▣ گوش شنوا داشته باشید

پازوکی با بیان پیشنهادی به سازمان حمایت اظهار کرد: باید سازمان حمایت برای کالاهای پرتقاضا که در مواردی با افزایش هزینه تولید از طرف تولیدکننده تقاضای افزایش نرخ آنها مطرح می‌شود، به‌صورت مجزا یک کارگروه کارشناسی به‌منظور بررسی فاکتورهای خرید مواد اولیه تشکیل دهد و موارد را رسیدگی کند و در نهایت اگر به این نتیجه رسید که حق با تولیدکننده است اجازه افزایش نرخ را بدهد.

▣ تولیدکننده راضی به گرانی نیست

رئیس اتحادیه توزیع‌کنندگان لوازم خانگی تهران با بیان اینکه همه فکر می‌کنند توزیع‌کننده، گران‌کننده کالا است، افزود: در حقیقت تولیدکننده نیز گران‌کننده کالا نیست. برای نمونه در دو ماه گذشته نرخ مس، فولاد، مواد پتروشیمی، رنگ و... که در اختیار دولت است، تغییر کرده و تولیدکننده هم قطعا نمی‌تواند کالا را به نرخ قبل تولید و به بازار عرضه کند.

وی با تاکید بر اینکه تولیدکننده خود یک مصرف‌کننده است، زیرا مواد اولیه مصرف می‌کند، گفت: کدام تولیدکننده امروز دوست دارد، افزایش نرخ اعمال کند؛ در صورتی که می‌داند با افزایش قیمت، خریدار محصولاتش کاهش پیدا می‌کند. تولید سه ضلع مواد اولیه، کالای نهایی و توزیع دارد.

از طرفی در رسانه‌ها اعلام می‌کنیم هشتمین تولیدکننده فولاد در جهان و دارای سامانه جامع تجارت هستیم و تولیدکننده هر مواد اولیه‌ای در بازار خریداری کند باید در این سامانه ثبت کند تا دوباره دولت به او سهمیه تخصیص دهد.

▣ همه جا صحبت از فروش اقساطی است

رئیس اتحادیه توزیع‌کنندگان لوازم خانگی تهران بیان کرد: توزیع‌کنندگان لوازم خانگی تنها عامل فروش هستند و حتی نمی‌توانند سود مصوب را دریافت کنند، زیرا قدرت خرید مردم کاهش یافته و به خرید اقساطی روی آورده‌اند. از سوی دیگر عملا فروشندگان لوازم خانگی باوجود تبلیغات لحظه‌ای فروشگاه‌های زنجیره‌ای و فروش‌های اقساطی در رسانه ملی کنار گذاشته شدند، این در حالی است که فروشندگان لوازم خانگی نقش مهمی در متقاعدسازی شهروندان برای خرید لوازم خانگی داخلی دارند. بهتر است دولت بازار را به حال خود بگذارد تا عرضه و تقاضا قیمت‌های واقعی را مشخص کند.

بگذارید بازار قیمت‌ها را مشخص کند

داوود خرسند، فروشنده لوازم خانگی درباره افزایش قیمت لوازم خانگی به صمت گفت: در بازار افزایش نرخ ۶۰ درصدی وجود ندارد و این خبر درست نیست. هنگامی که اخباری مبنی بر افزایش نرخ لوازم خانگی پخش شد، برخی از شرکت‌ها افزایش نرخ ندادند، بلکه برخی از تخفیفات خود را حذف کردند.

برخی شرکت‌های تولیدکننده درصدی تخفیف را برای فروشندگان در نظر می‌گرفتند، این در حالی است که فروشندگانی که معمولا در مراکز اصلی فروش لوازم خانگی فعال هستند، معمولا با درصد کمتری سود بین ۲ تا ۵ درصد بسته به وضعیت بازار اقدام به فروش کالای خود می‌کنند.

▣ بلایی به‌نام اقتصاد دستوری

این فروشنده لوازم خانگی با یادآوری امتیازات شرکت‌های تولیدکننده به فروشندگان اظهار کرد: در گذشته برخی از شرکت‌ها برای فروش بیشتر به فروشندگان امتیازهای مختلفی می‌دادند؛ در نتیجه به‌دلیل افزایش عرضه، فروشندگان اقدام به کاهش سود خود می‌کردند و در نهایت به‌صورت ناخواسته رقابتی بین فروشندگان ایجاد می‌شد و کالا با یک تا ۲ درصد سود به فروش می‌رسید. در حقیقت فروشندگان هر امتیازی را که شرکت‌های تولیدکننده لوازم خانگی به عرضه‌کنندگان می‌دادند به‌سرعت روی اجناس خود اعمال می‌کردند.

وی با اشاره به مشکلات فروشندگان لوازم خانگی اظهار کرد: مشکل اصلی فروشندگان، اقتصاد دستوری است، در حالی که عرضه و تقاضا باید تعیین‌کننده نرخ کالا در بازار باشد. بهتر است دولت بازار را به حال خود بگذارد و صحبتی از قیمت‌گذاری‌های دستوری نباشد و بگذارند عرضه و تقاضا مسیر را روشن کند.

کاسب اگر کالایی در مغازه خود داشته باشد، قطعا با حداقل سود آن را به فروش می‌رساند. نمی‌توان باید و نباید برای نرخ کالا اعلام کرد. باید زمان داد تا بازار خود اعداد و رقم را مشخص کند.

▣ تولیدکننده نیز چاره‌ای ندارد!

خرسند با اشاره به افزایش قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید با بیان مثالی گفت: در سال ۹۷ خرید یک یخچال سایدبای‌ساید، ماشین لباسشویی، اجاق گاز، تلویزیون و ماشین ظرفشویی حدود ۲۴ تا ۲۷ میلیون تومان هزینه داشت و در برخی از مواقع افراد برای تهیه جهیزیه با دریافت وام ۲۰ میلیون تومانی از بانک می‌توانستند ۵ قلم اصلی جهیزیه خود را تهیه کنند، اما اکنون اگر فرد بخواهد برندهای خوبی تهیه کند، باید برای یخچال ساید بای ساید حدود ۴۰ میلیون تومان، ماشین لباسشویی حدود ۱۵ میلیون تومان، ماشین ظرفشویی حدود ۲۰ میلیون تومان و تلویزیون حدود ۱۵ میلیون تومان بپردازد. در نتیجه با وام ۲۰۰ میلیون تومانی باید این اقلام را تهیه کرد.

وی درباره تغییر رویه تولیدکنندگان لوازم خانگی نسبت به گذشته اظهار کرد: در برخی از موارد شاهد محدود کردن خروجی کالا و کاهش مهلت پرداخت توسط برخی از شرکت‌های تولیدکننده هستیم که البته دلایل آنها باتوجه به نوسانات نرخ دلار و افزایش هزینه‌های تولید منطقی است. تولیدکننده نیز مشکلات فراوانی دارد که یکی از اصلی‌ترین آنها تامین ارز است، این در حالی است که موج گرانی در آخرین مرحله به سراغ بازار لوازم خانگی می‌آید.

▣ کالای قاچاق

این فروشنده لوازم خانگی درباره برخورد مسئولان مربوطه با کالای قاچاق گفت: در برخی از موارد شاهد پیگیری مسئولان مربوطه برای جلوگیری از فروش لوازم خانگی قاچاق هستیم، این در حالی است که واردکننده اصلی تعداد زیادی کالای قاچاق را بدون نظارت به بازار وارد کرده، اما متاسفانه در این مسائل تنها با فروشنده برخورد می‌شود که با دریافت سودی کم اقدام به فروش کالایی قاچاق کرده است. برای کنترل این بازار باید نظارت از مبدأ اعمال شود، نه اینکه تنها با فروشنده برخورد شود.

هر بار دلار گران می‌شود، تمام بازارها به آن واکنش می‌دهند که بازار لوازم خانگی نیز از این قاعده مستثنا نیست

سخن پایانی

هرچند خبر گرانی ۶۰ درصدی لوازم خانگی کذب از آب در آمد، اما این موضوع چیزی از نابسامانی این بازار کم نمی‌کند. چرا با این همه مشکلات دولت فکری به حال نظارتی درست برای بازار لوازم خانگی نمی‌کند. شاید چاره کار تنها گوش شنوایی باشد برای شنیدن صحبت‌های تولیدکننده و توزیع‌کننده تا دردی از این بازار بی‌سروسامان دوا شود. در واقع زیر سایه این اقتصاد بیمار، گاهی درگیر بازاری هستیم که تولیدکننده ناچار به افزایش نرخ است، در حالی که دست مصرف‌کننده با همان قیمت‌های قبلی نیز از بازار کوتاه بود.

گپ‌وگفت

پشت پرده افزایش قیمت‌ها در بازار لوازم خانگی

کیمیا ملکی: اخیرا اخباری مبنی بر افزایش ۶۰ درصدی نرخ لوازم خانگی منتشر شد؛ اما آیا با افزایش قیمت‌هایی که طی سال‌های اخیر رخ داده، بازار باز هم کشش چنین رشدی را دارد؟ اجازه این افزایش نرخ بر چه اساسی صادر شده است؟ چرا باید دوباره شاهد افزایش قیمت‌ها باشیم؟ صمت برای بررسی بیشتر وضعیت بازار لوازم خانگی به گپ‌وگفت با حبیب‌الله انصاری، مشاور عالی صنعت لوازم خانگی پرداخت. چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه بازار و اصناف صمت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

◉ علت گرانی‌های اخیر در حوزه لوازم خانگی چیست؟

به‌طور کلی قیمت، متغیری است که تابع عوامل گوناگونی است. تولیدکنندگان محاسبه می‌کنند که نرخ مواد اولیه که در داخل کشور فراهم می‌شود و مواد واسطه‌ای، پتروشیمی و قطعات و هر آنچه که از خارج از کشور تامین می‌شود چقدر برای آنها هزینه دارد. به‌طور مثال موتور یخچال هنوز در کشور تولید نمی‌شود و از خارج از کشور وارد می‌شود؛ پس هزینه زیادی برای تولیدکنندگان دارد. تولیدکننده باتوجه به هزینه‌های انجام‌شده بررسی می‌کند که چقدر باید سود کسب کند و به این صورت محصولاتش را قیمت‌گذاری می‌کند.

نکته مهمی که علاوه بر عوامل تشکیل‌دهنده نرخ در قیمت‌گذاری مطرح می‌شود این است که در بازار چه نقشی ایفا می‌کند. به‌طور مثال قیمت‌گذاری که برای یک لوازم خانگی انرژی‌بر انجام شده به چه صورت است. باید دید اصلا قدرت خرید در بازار وجود دارد که تولیدکننده با خیال راحت به دنبال سود خود باشد. در بازار کنونی رکود شدید وجود دارد و قدرت خرید مردم کاهش چشمگیری داشته است. در سال‌های گذشته بحث کارت اعتباری برای خرید لوازم خانگی مطرح شد، اما سرانجامی نداشت.

◉ نقش نرخ مواد اولیه در نرخ لوازم خانگی چقدر است؟

قیمت مواد اولیه واسطه‌ای از جمله آهن از دی افزایش ۸۲ درصدی داشته و نرخ مواد پتروشیمی نیز افزایش ۴۰ درصدی را در سال جاری تجربه کرده است. قطعا گرانی این مواد در قیمت‌گذاری نهایی تاثیرگذار است. نرخ مواد اولیه در ابتدای هر سال مشخص می‌شود، اما ما در چند دوره افزایش نرخ را شاهد بوده‌ایم.

◉ افزایش ۶۰ درصدی نرخ لوازم خانگی صحت دارد و آیا شاهد گرانفروشی هستیم؟

من معتقدم در حال‌حاضر گرانفروشی وجود ندارد. گرانفروشی یعنی کارخانه یا مدیر واحد صنعتی خارج از استاندارد قیمت‌گذاری کند و افزایش چند برابری برای محصولات خود داشته باشد. گرانی ۶۰ درصدی که رسانه‌ها اعلام کردند واقعی نیست و احتمالا مخصوص یک جنس خاص باشد. از شروع سال ۱۴۰۱ تا همین زمان که یک ماه به انتهای سال مانده، روند نرخ مواد اولیه افزایشی بوده که طبعا باعث افزایش قیمت‌ها هم خواهد شد. زمانی که مردم در جریان روند تامین مواد اولیه و نرخ آن باشند دیگر از گران شدن محصولات تعجب نمی‌کنند.

◉ نوسان نرخ دلار چه اثری بر بازار لوازم خانگی گذاشت؟

ارز نیمایی در آغاز سال یک قیمت داشت و در حال حاضر نرخ آن تغییر کرده است. نمی‌توان انتظار داشت با کاهش نرخ دلار نرخ لوازم خانگی هم کاهش پیدا کند، زیرا مسائل دیگر از قبیل مواد اولیه در آن دخالت دارد که با افزایش نرخ دیگر کاهش را تجربه نمی‌کند. باز هم تکرار می‌کنم نرخ پدیده‌ای اقتصادی است که تابع عوامل گوناگون است.

آیا مردم در شرایط فعلی توان نو کردن لوازم خانگی را دارند؟

وضعیت جیب مردم با سال‌های گذشته قابل‌مقایسه نیست. به‌طور مثال اگر خانواده‌ای تصمیم به خرید یخچال می‌گیرد به‌سادگی نمی‌تواند یخچال خود را نو کند. وضعیت اقتصادی مردم نامناسب است.

◉ وضعیت واحدهای صنعتی و شرایط تامین نقدینگی به چه صورت است؟

یکی از مشکلات اساسی واحدهای صنعتی تامین نقدینگی آنهاست. لوازم خانگی داخلی از لحاظ کیفیت در جایگاه بسیار خوبی است. به‌طور مثال در لوازم خانگی انرژی‌بر افزایش کیفیت را شاهد هستیم. تولیدکنندگان برای توسعه بازار خود سعی به نزدیک شدن به استانداردهای جهانی دارند تا محصولاتش مشتری‌محور باشد.

متاسفانه تولیدکننده باتوجه به نوسان قیمتی که وجود دارد نمی‌تواند یک نرخ ثابت برای محصول خود ارائه و برای آن برنامه‌ریزی کند. زمانی قیمت محصولی ثابت می‌ماند که نوسان نرخ در هیچ حوزه‌ای وجود نداشته باشد. وضعیت طوری شده که تولیدکننده تکلیف خود را تا پایان سال برای نرخ نمی‌داند.

یادداشت

ارزش‌افزوده بحرانی‌ترین بخش اقتصاد ایران

مجید گودرزی
کارشناس اقتصاد

اکنون جنگ اقتصادی واضح‌ترین بخش جنگ‌های ایران است و بخش اصلی این جنگ، کاهش جذب هر نوع سرمایه‌گذاری است.

خروج سرمایه از کشور به‌واسطه شرکت‌های هرمی و ارزهای دیجیتال، سرمایه‌گذاری در بازارهایی که ارزش‌افزوده صفر دارند، مثل سپرده‌های بانکی، بازار طلا و فلزات گرانبها، بازار ارز و...، نرخ بهره غیرمتعارف، تحریم سرمایه‌گذاری بین‌المللی، کاهش ارزش پول ملی، افزایش نقدینگی لجام‌گسیخته و... همگی از مواردی است که نشان می‌دهد عوامل زیادی برای جلوگیری از شکل‌گیری سرمایه‌گذاری در ایران وجود دارد.

این در حالی است که بخش سرمایه‌گذاری زیربنای اصلی تحول اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود که متاسفانه در سال‌های اخیر دلایل متعددی منجر به بالارفتن ریسک سرمایه‌گذاری در ایران شده و سرمایه‌گذاران را با ابهام عدم‌صرفه اقتصادی مواجه کرده است.

براساس اخبار منتشر شده اکنون بیش از ۶۰۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی در سپرده‌های بانکی با ارزش‌افزوده صفر مطلق رسوب شده است. باوجود بازدهی منفی، به‌خاطر سیاست‌گذاری‌های غلط در بخش تولید، مردم خواب پول در قالب سپرده‌های بانکی را به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد اقتصاد ترجیح می‌دهند!

مردم تصور می‌کنند با خواب پول در حساب‌های سپرده‌های بانکی، ارزش سرمایه‌های آنها حفظ می‌شود، اما باوجود تورم بیش از ۴۰ درصدی و سود بدون ریسک حدود ۲۳ تا ۲۶ درصدی، بازدهی واقعی آنها سالی ۱۴ تا ۱۷ درصد منفی است. رسوب همه پول‌های دنیا هم در بانک‌های ما حتی یک شغل هم ایجاد نخواهد کرد.

این روش نگهداری دارایی در حالی شیوع دارد که در دستبرد اخیر به یکی از شعب بانک ملی، بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان ارز، اوراق و طلا به سرقت رفت. بنابراین خواب نقدینگی در سیستم بانکی و عدم‌تزریق و سرمایه‌گذاری در تولید یک چالش بزرگ در اقتصاد ایران به‌شمار می‌رود. سرمایه اگر زایش نداشته باشد، در نهایت تبدیل به هزینه خواهد شد. سرمایه‌گذاری در بازارهای ارز و طلا به هر میزان که باشد، ممکن است بازدهی برابر با تورم داشته باشد، اما بدون شک ارزش‌افزوده صفر دارند. در ۳ سال گذشته در مقایسه با تورم سالانه، سرمایه‌گذاری در بازار ارز و طلا، سالی حدود ۱۱ درصد بازدهی منفی داشته است. این خیال باطلی است که برای حفظ ارزش ثروت باید در این بازارها سرمایه‌گذاری کرد. بنابراین دولت باید تمام تلاش خود برای به گردش انداختن سرمایه‌ها به کار بندد و سرمایه‌های راکد را جذب بخش تولید کند. در نگاهی دیگر، برخی کارشناسان معتقدند روی دیگر کاهش ارزش پول ملی، به سود صادرات است. به‌گفته این گروه، کاهش ارزش برابری پول ملی با ارز کشور مقابل به انضمام ارتقای کیفیت، می‌تواند زمینه گسترش صادرات را فراهم آورد. به‌علاوه اینکه هزینه‌های ریالی و درآمدهای دلاری فرصت خوبی برای تولید فراهم آورده‌اند، هرچند هزینه‌های تامین مالی، غیرمتعارف و غیرقابل‌رقابت است. از سوی دیگر، صادرکنندگان باید ملزم به بازتوزیعی ثروت برای جبران بخشی از کاهش قدرت خرید مردم شوند. برداشت بیش از ۶۳۰ هزار میلیارد تومان از سرمایه‌های مردم در بورس، پرداخت ریالی سپرده‌های ارزی، جذابیت‌های موهوم بازارهایی مثل ارزهای دیجیتال، دستکاری عمدی نرخ ارز و... اعتماد عمومی را به بخش مهم بازار سرمایه از بین برد. اکنون هیچ جایگزینی برای سرمایه‌گذاری هزاران هزار میلیارد تومانی سرمایه سرگردان که قادر است اقتصاد را نابود کند، نیست. بزرگ‌ترین هنر اقتصاددانان و مجریان در کشور می‌تواند بازگرداندن صرفه اقتصادی به اقتصاد و رهایی اقتصاد از اربحران ارزش‌افزوده باشد. ارزش‌افزوده علت بسیاری از چالش‌های بزرگ اقتصادی دیگر مثل اشتغال، رکود، تورم، نقدینگی و... است. بدون شک چالشی بزرگ‌تر از بحران ارزش‌افزوده در کشور وجود ندارد. سرمایه‌گذاری روی پول به معنی نگهداری ریال، یک انحراف بزرگ در سرمایه‌گذاری کشور است. معافیت مالیاتی نگهداری ریال در حساب‌های بانکی و اخذ حداکثری مالیات و هزینه صدور مجوزها برای بخش تولید و سرمایه درگردش، نواختن ساز از سر گشاد آن است. این رویه باید برعکس شود. با این روند در حقیقت سود را جایگزین ارزش‌افزوده کرده‌ایم، اما کشورهایی مانند کره‌جنوبی، سنگاپور، ژاپن، چین و... به‌جای انباشت نقدینگی به تزریق آن در تولید روی آورده‌اند.

پیشنهاد جدید برای تامین مالی نهضت ملی مسکن

رئیس انجمن انبوه‌سازان استان تهران گفت: ماه‌ها بود که خواهان جلسه با مسئولان وزارت راه و شهرسازی بودیم که محقق نمی‌شد، اما با آمدن مهرداد بذرپاش این نشست برگزار شد و به‌نظر می‌رسد تعامل وزارتخانه با بخش خصوصی افزایش یافته است؛ پیشنهادهایی برای تعدیل نرخ واحدهای مسکونی و تامین منابع مالی پروژه نهضت ملی مسکن ارائه شد که وزیر پذیرفت.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، ایرج رهبر اظهار کرد: خوشبختانه با روی کار آمدن مهرداد بذرپاش در وزارت راه و شهرسازی، طرح نهضت ملی مسکن مقداری به جنب‌وجوش رسیده و شخص وزیر هدایت و پیگیری رفع چالش‌ها را برعهده گرفته است. وی افزود: اوایل ماه جاری، وزیر نشستی را با انبوه‌سازان برگزار کرد و به پیشنهادهای ما گوش داد. این در حالی است که پیش‌تر ماه‌ها به‌دنبال نشست با مسئولان وزارتخانه بودیم و محقق نمی‌شد. مهم‌ترین موضوعی که در نشست با مهرداد بذرپاش مطرح شد، توجه به پایین بودن توان متقاضیان بود که پیشنهادهایی برای نحوه تامین مالی پروژه‌ها ارائه دادیم. رئیس انجمن انبوه‌سازان استان تهران تصریح کرد: سازندگان اعلام آمادگی کردند که منابع مالی طرح‌ها را به‌صورت مشارکت تامین و در قبال آن به‌صورت تهاتر زمین یا واحد مسکونی دریافت کنند.

رهبر ادامه داد: باتوجه به تجربه مسکن مهر این نگرانی را مطرح کردیم که ممکن است نقدینگی متقاضیان تکافوی اجرای طرح نهضت ملی مسکن را ندهد و این مسئله به طولانی شدن طرح‌ها بینجامد، بنابراین سرمایه و توان فنی بخش خصوصی می‌تواند گره‌گشا باشد. مهرداد بذرپاش به مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران دستور داد تا از نظرات سازندگان برای پیشبرد کارها استفاده کند.

صمت دلایل ورود ارز و سکه به معاملات ملکی را بررسی کرد

معاملات غیرقانونی لاکچری‌ها

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

ارزش‌گذاری املاک در همه جای دنیا با پول رایج همان کشور انجام می‌شود، این درحالی است که مدتی است در برخی مناطق شهری، پای دلار و سکه و حتی ارزهای دیجیتال به قراردادهای خریدوفروش یا اجاره مسکن باز شده است.

پدیده فروش یا اجاره دلاری مسکن، در ابتدا از سوی برخی مالکان واحدهای لوکس و ایرانیان دوتابعیتی در مناطق برخوردار پایتخت آغاز شد و به اذعان فعالان بازار مسکن، در ماه‌های اخیر به دنبال روند افسارگسیخته نرخ ارز و طلا بیش از گذشته رواج پیدا کرده است.

انگیزه اصلی مالکان از عرضه دلاری آپارتمان، هم‌تراز کردن نقدینگی‌شان با تورم بازارهای موازی است؛ موضوعی که به گفته فعالان بازار مسکن غیرقانونی و با مندرجات مطرح در قراردادهای رسمی املاک در منافات است.

صمت در این گزارش، خریدوفروش و اجاره دلاری ملک را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

کاهش روزافزون ارزش پول ملی سبب شده نه‌تنها مسکن بلکه بسیاری از کالای‌های گران‌قیمت که در خطر افت ارزش هستند، با دلار و ارز معامله شوند

درخواست دلار یا سکه در ازای ملک

گاهی شرایط کنونی بازار طوری است که به‌نظر می‌رسد پول رایج کشور در این روزها بیشتر سکه و دلار است و ریال به‌دلیل کم‌ارزشی دیگر جایی در معاملات ندارد. از آنجایی که نرخ دلار و سکه لحظه‌به‌لحظه بالا می‌رود و هیچ پیش‌بینی نمی‌توان از آینده بازار املاک داشت، معاملات در تمامی بخش‌ها کاهش یافته و اگر معامله‌ای نیز انجام شود، برخی از فروشندگان یا حتی اجاره‌دهندگان ملک برای انجام معاملات دلار و سکه را جایگزین ریال کرده‌اند.

براساس قانون نظام صنفی و مدنی، صاحبان کالا و خدمات که شامل صاحبخانه‌ها نیز می‌شوند، نباید کالا و محصولات خود را با ارز غیررایج ملی به شهروندان ایرانی ارائه دهند. طبق این قانون در تمامی معاملات باید از پول رایج کشور استفاده شود که همان ریال است. در صورتی که مستاجر خارجی باشد، می‌توان درخواست پرداخت اجاره با دلار را از او داشت، در غیر این صورت تنها با پول رایج می‌توان منازل را اجاره داد.

این در حالی است که باتوجه به شرایط اقتصادی ماه‌های گذشته و در فصل داغ بازار رهن و اجاره املاک، بازار شاهد دریافت اجاره‌های نجومی بوده و همچنین مشاهده شده است بعضی صاحبخانه‌ها به‌جای پول رایج کشور، درخواست عقد قرارداد برمبنای دریافت دلار یا سکه به‌عنوان اجاره داشته‌اند.

برخی کارشناسان بازار ملک حتی پیش‌بینی می‌کنند با روند نزولی ارزش ریال این رویه تشدید شود، در حالی که این اقدام باعث التهاب بیشتر در بازار ارز و طلا نیز خواهد شد. همین موضوع در شرایط رکودی بازار املاک را عمیق‌تر خواهد کرد.

به‌همین دلیل بسیاری نظارت بیشتر بر شرایط فعلی بازار املاک را نیاز اساسی این بازار می‌دانند. این گروه معتقدند اگر نظارت صحیحی بر بازار املاک اعمال شود، شاهد چنین اتفاقاتی نخواهیم بود و بسیاری از مشکلات موجود در بازار املاک نیز برطرف خواهد شد.

مسکن در خطر افت ارزش

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن در رابطه با معامله یا اجاره مسکن با دلار به صمت گفت: کاهش روزافزون ارزش پول ملی سبب شده تا نه‌تنها مسکن بلکه بسیاری از کالای‌های گران‌قیمت که در خطر افت ارزش‌گذاری هستند، با ارز رایج و اغلب دلار معامله شوند. در نتیجه با افزایش لحظه‌ای نرخ دلار و تبدیل شدن مسکن به یک کالای سرمایه‌ای، دور از ذهن نبود که معاملات بازار مسکن به‌دنبال دریچه‌ای جدید برای حفظ ارزش دارایی رفته و روی به معاملات دلاری آورده است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: البته به‌نظر می‌رسد، این نوع معامله بیشتر برای املاک لوکس که ارزش ریالی آنها بسیار بالا است، اتفاق بیفتند، چرا که نحوه معامله این خانه‌ها با دلار از ریسک کمتری برخوردار است و کاغذبازی کمتری دارد، بنابراین نمی‌شود بر انجام این نوع معاملات خرده گرفت. اگر منتقد این شرایط هستیم و از این وضع شکایت داریم، باید فکری به حال چاله‌های اقتصادی خودمان کنیم که باعث شده افسار بازار و معاملات مسکن از کنترل خارج شود.

کشتی بازار مسکن در حال غرق شدن است

محمدی تصریح کرد: سال‌ها است که دولت‌ها برای کنترل بازار مسکن چاره‌اندیشی‌های زیادی کرده‌اند، اما نتیجه تمام این اقدامات، چیزی جز تورم و نابسامانی در بازار مسکن نبوده است؛ موضوعی که میانگین خرید ملک در تهران را به بیش از ۵۵ میلیون تومان برای هر مترمربع رسانده است و نه‌تنها خرید خانه را برای شهروندان محال کرده، بلکه اجاره یک خانه مناسب هم آرزو شده و مردم را به شهرک‌نشینی و حاشیه‌نشینی رسانده است.

وی افزود: اگر مدیران اقتصادی در راستای اصلاح قوانین و مشکلات پیش‌آمده درنگ نکنند، کشتی بازار مسکن در نهایت غرق می‌شود و روزبه‌روز شاهد اتفاقات عجیب‌وغریب در بازار ملک خواهیم بود.

اگرچه واسطه‌های ملکی و دفاتر معاملات املاک اجازه فروش مسکن با ارزهای خارجی را ندارند، اما نمی‌توان وجود این مسئله را نفی کرد، حتی اگر به‌صورت محدود در بازار دیده شود. به‌ویژه اینکه بسیاری از ایرانیانی که به کشورهای دیگر مهاجرت کرده‌اند، در تهران نیز صاحب یک یا چند آپارتمان هستند.

فروشندگانی از این دست، معمولا نرخ واحد خود را به دلار محاسبه می‌کنند. تعیین نرخ مسکن با دلار و گاهی دریافت وجه آپارتمان به‌صورت اسکناس خارجی، یکی از پیامدهای سرعت اثرپذیری بازار مسکن از ارزش پول ملی است؛ موضوعی که باید مورد توجه قرار گیرد و برای جلوگیری از آن اقدامات کاربردی انجام داد.

راهکارهای جدید برای افزایش درآمد مالکان

این کارشناس بازار مسکن در توضیح این پدیده به صمت گفت: افزایش نرخ دلار و سکه فقط نرخ مسکن را بالا نبرده، بلکه جایگزینی دلار و سکه به‌جای پول رایج کشور برای گرفتن اجاره یا فروش خانه راهی است که برخی صاحبخانه‌ها برای کسب بیشترین درآمد از ملک‌شان در پیش‌گرفته‌اند.

وی در پایان گفت: البته مشاوران املاک تاکید می‌کنند پیشنهادهای این‌چنینی از طرف مالکان محدود است و این‌طور نیست که در این بازار فراگیر باشد.

به‌گفته فعالان این بازار، امسال با روند افزایشی نرخ دلار، مالکان بیشتری وسوسه شده‌اند که ملک خود را به دلار یا سکه اجاره دهند یا بفروشند، در نقطه مقابل، مستاجران که بیشتر از قشر متوسط به پایین هستند، به‌هیچ‌وجه این توان مالی را ندارند. به‌علاوه اینکه متقاضیان اجاره یا خرید ملک به‌ندرت موافق معامله مسکن با دلار هستند، چون برای تبدیل ریال به دلار، باید هزینه زیادی از نظر زمانی و مالی بپردازند و در این شرایط، خرید حجم بالای دلار کمابیش کاری دشوار است.

> املاک در همه‌جای دنیا با پول رایج همان کشور داد و ستد می‌شود، اما اینکه بگوییم خرید و فروش مسکن با دلار و سکه و حتی ارزهای دیجیتال کار اشتباهی است، صحیح نیست

خریدوفروش مسکن با دلار غیرقانونی است

علی شماعی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: املاک در همه‌جای دنیا با پول رایج همان کشور داد و ستد می‌شود، اما اینکه بگوییم خرید و فروش مسکن با دلار و سکه و حتی ارزهای دیجیتال کار اشتباهی است، صحیح نیست. با این‌همه ذکر این نوع معامله در قراردادهای رسمی بنگاه‌های معاملات ملکی چالش‌برانگیز است و اتحادیه املاک نیز این کار را غیرقانونی تلقی می‌کند.

این کارشناس بازار مسکن افزود: از این‌رو طبق نظر اتحادیه مشاوران املاک استان تهران، معاملات ملک با دلار یا هر ارز دیگری، ممنوع و غیرقانونی است و تخلف محسوب می‌شود. اگر هم وجه دریافت‌شده در برخی معاملات، هر پولی جز ریال باشد، در هرصورت در قرارداد، مبلغ موردنظر با ارزش پول رایج کشور درج و ثبت می‌شود. بنابراین اگر قرار است فردی ملکی را معامله کند، باید تابع قوانین املاک و مستغلات باشد وگرنه ایراد دیگری بر این اقدام نمی‌توان گرفت.

راه‌های جایگزین برای معاملات ملکی

این کارشناس تصریح کرد: اکنون‌که ارزش پول ملی در حال نزول است، می‌توان پیش‌بینی کرد که راه‌های جدیدی برای معاملات ملکی به ذهن‌ها خطور کند و با این اوصاف، صاحبان خانه‌های لاکچری زودتر به‌سمت نوآوری در معاملات خواهند رفت. در حقیقت، ترس از آینده و بی‌اعتمادی به بازار باعث شده برخی معامله‌گران چنین تصمیمی بگیرند تا احتمال ضرر بعد از فروش را پایین بیاورند.

شماعی افزود: این معامله‌گران اعتقاد دارند، اگر معامله با دلار انجام شود، دیگر نگران از دست رفتن ارزش سرمایه‌های‌شان نیستند.

این کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه افزایش بی‌رویه قیمت‌ها، معاملات مسکن در ماه‌های اخیر را نسبت به سال قبل با کاهش شدیدی مواجه کرده است، گفت: به‌نظر می‌رسد رواج عادت‌های غلطی مانند انجام معاملات با دلار یا سکه، روند کند شدن معاملات را سرعت می‌بخشد.

وی در پایان گفت: زمانی که سیاست‌های دولت برای ساماندهی بازار مسکن به‌نتیجه نمی‌رسد، منطقی است که رفتارهای مالی افراد به‌سوی سودآوری هرچه بیشتر حرکت کند، چرا که ترس از دست رفتن سرمایه در هر معامله به‌شدت احساس می‌شود و احتیاط، به شرط اول معاملات به‌ویژه در بازار مسکن تبدیل شده است.

سخن پایانی

هر ساله با رشد تورم اقتصادی، شاهد گرانی روزافزون در بیشتر بازارهای اقتصادی کشور هستیم، به‌طوری‌که مسکن و مستغلات رکوردهای جدید در گرانی را به‌ثبت می‌رسانند. تاثیر مستقیم گرانی مسکن بر بازار رهن و اجاره و املاک تجاری و اداری، وضعیت این بازارها را نیز متشنج کرده و باعث قیمت‌گذاری‌های افسارگسیخته در این بازارها شده است.

در دهه‌های گذشته، بازار مسکن معمولا به تحولات اقتصادی دیر واکنش نشان می‌داد، هرچند در نهایت نرخ رشد مسکن با بازارهای همسو سربه‌سر می‌شد و حتی مسکن، بازارهای موازی را پشت‌سر می‌گذاشت؛ جهش، رکود، رونق و دوباره جهش، رفتار معمول بازار مسکن بود.

اما از سال ۱۳۹۶ به بعد، تغییراتی در نگاه سرمایه‌گذاران ایجاد شده که یکی از دلایل آن کوتاه شدن دوره استراحت بازار ارز است و از آن تاریخ به بعد هرازگاهی شاهد نوسان قیمتی در این بازار هستیم. این موضوع باعث شد، تغییراتی در اقتصاد مسکن رخ دهد و گسترش وسایل ارتباط‌جمعی، مدت‌زمان همسویی بازار مسکن با تحولات اقتصادی را کوتاه‌تر کرد، به‌شکلی که این تغییر ماهیت بازار به‌ویژه در تهران، شهرهای اطراف آن و شمال کشور بیشتر نمود دارد.

تا پیش از این، بازارهای ارز و طلا به‌شکل لحظه‌ای با یکدیگر همسو می‌شدند؛ اما ارزش مسکن و خودرو در کوتاه‌مدت وابستگی چندانی به ارزش طلا و ارز نشان نمی‌دادند. عدم‌نقدشوندگی سریع بازار مسکن البته هنوز هم در ماهیت این بازار وجود دارد و باعث شده است، افرادی که نگاه کوتاه‌مدت به سرمایه‌گذاری دارند، سرمایه‌های خود را به خرید طلا و ارز اختصاص دهند. بااین‌حال، در حال حاضر، مسکن، خود را در کوتاه‌مدت با تورم عمومی همسو می‌کند و شاید تنها پاشنه‌آشیل این بازار که به رکود آن دامن می‌زند، نرخ گزاف آن باشد.

توجه دولت به دانش‌بنیان‌ها در بودجه ۱۴۰۲

عکس: صمت

کتایون ملکی: **بررسی بودجه ۱۴۰۲ نشان می‌دهد دولت در لایحه بودجه برای حوزه صنعت و معدن از جمله دانش‌بنیان‌ها اعتبارات خوبی در نظر گرفته، در حالی که بخش معدن به‌ویژه در حوزه اکتشافات و استخراج در عمق با عقب‌ماندگی‌های بسیاری مواجه است که می‌تواند در سال‌های پیش‌رو هزینه تولید در حوزه صنایع معدنی را افزایش دهد. البته در حالی بخش معدن در حوزه اکتشاف و استخراج با کمبودهایی مواجه است که ذخایر در اختیار، باعث شده تا ایران در میان ۱۵ کشور معدنی دنیا قرار بگیرد، اما توسعه‌نیافتگی در بالادست می‌تواند صنایع معدنی به‌ویژه فولادی‌ها را مجبور به واردات مواد اولیه کند که در نهایت منجر به افزایش نرخ تمام‌شده می‌شود؛ اتفاقی که علاوه بر افزایش هزینه‌های تولید بر بهره‌برداری از فرصت‌های صادراتی نیز تاثیر مستقیم خواهد داشت.**

بی‌توجهی به بخش معدن در سال‌های گذشته به‌عنوان بخش بالادستی در صنایع معدنی، چالش‌های بسیاری را برای امروز به‌همراه آورده است. این در حالی است که وزرای صمت در ۱۰ سال اخیر بارها بر عقب‌ماندگی در بخش اکتشاف و استخراج تاکید داشته‌اند، اما متاسفانه اتفاق خاصی که منجر به بهره‌برداری هرچه بیشتر در این بخش شود و به‌نوعی انقلاب معدنی را محقق کند، رخ نداده است.

توسعه در بخش معدن بدون شک توسعه هرچه بیشتر در صنایع پایین‌دستی را به‌همراه دارد. این در حالی است که توسعه‌نیافتگی در این بخش می‌تواند ایران را به‌عنوان کشوری که در میان ۱۵ کشور معدنی دنیا قرار دارد، به یک واردکننده تبدیل کند. این موضوع در صنعت فولاد بیش از گذشته جدی شده و تولیدکنندگان فولاد را نسبت به آینده نگران کرده است.

به‌گزارش صمت در حوزه زغال‌سنگ هم که بدون شک با شرایط پیش‌آمده در بحث منابع گازی در دنیا پیش‌بینی می‌شود، شرایط خوبی داشته باشد نیز، اوضاع ما چندان تعریفی ندارد. در واقع، توسعه‌نیافتگی معادن زغال‌سنگ در سال‌های قبل باعث شده تا امروز ایران فرصت‌های صادراتی خود را از دست بدهد، اما شاید قسمت تلخ، آن باشد که باوجود بیش از یک میلیارد تن ذخیره قطعی، امروز بخشی از نیاز تولیدکنندگان فولاد به روش کوره‌بلند که تنها ۲ مجموعه در کشور هستند، از طریق واردات تامین می‌شود که پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا پایان سال حدود ۹۴۰ میلیون دلار هزینه، صرف واردات زغال‌سنگ شود.

در واقع توسعه‌نیافتگی در این بخش می‌تواند نرخ تمام‌شده در بخش‌های دیگر را افزایشی کند و همین موضوع توان رقابتی را کاهش می‌دهد.

البته بخش زیادی از این توسعه‌نیافتگی به تمرکز دولت بر حلقه‌های میانی به‌ویژه در زنجیره ارزش فولاد بازمی‌گردد.

توجه دولت به صنعت فولاد و حمایت از سرمایه‌گذاری در این بخش باعث شد تا واحدهای فولادی در یک دهه اخیر پیشرفت زیادی چه در بخش تولید و چه در بخش تکنولوژی داشته باشند و علاوه بر افزایش ارزآوری حاصل از صادرات غیرنفتی، با تاکید بر بومی‌سازی و استفاده از ساخت داخل، به صرفه‌جویی چشمگیری دست پیدا کند.

اگر همین نقشه‌راه در بخش معدن هم اجرایی می‌شد، امروز شاهد توسعه متوازن در این بخش معدن و صنایع معدنی و بیش از پیش به تحقق شعار «معدن به‌جای نفت» نزدیک شده بودیم.

البته در یک سال اخیر شرکت‌های خصوصی فعال در حوزه معدن، تاکید وزارت صمت بر گسترش اکتشافات و همچنین تاکید فعالان معدنی بر موضوع معدنکاری دیجیتال می‌تواند این عقب‌افتادگی را جبران کند. در واقع، امروز بخش خصوصی با نشان دادن توانمندی‌های خود توانسته دولت را متقاعد کند و به‌عنوان بازوی اجرایی در بخش معدن نقش‌آفرین باشد.

اما یکی از نکات مهم در این میان، استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان برای توسعه در بخش معدن است که نیازمند توجه دولت است.

خوشبختانه نگاهی به بودجه ۱۴۰۲ نشان می‌دهد، این بخش موردتوجه دولت قرار گرفته است.

بروزرسانی تکنولوژی استخراج و اکتشاف

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در بودجه سال ۱۴۰۲ باید بر بروزرسانی تکنولوژی استخراج و اکتشاف معادن تمرکز کرد، چرا که از فناوری دانش ۳۰ سال قبل دنیا استفاده می‌کنیم.

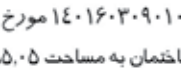
فرهاد طهماسبی در رابطه با اولویت‌های حوزه صنایع و معادن در بودجه سال ۱۴۰۲ و برنامه هفتم توسعه بیان کرد: در قانون برنامه هفتم توسعه باید فرآیند بلندمدتی را تعریف و نقاط خاصی را برای صنعت و معدن تعریف و پیش‌بینی کنیم که بعد از پایان برنامه به آن نقطه برسیم.

نماینده مردم نی‌ریز و استهبان در ادامه تصریح کرد: دولت در لایحه بودجه برای حوزه صنعت و معدن از جمله دانش‌بنیان‌ها اعتبارات خوبی در نظر گرفته، اما متاسفانه در بودجه سهم بخش عمرانی بیشتر کسر شده است و هر سال لاغر می‌شود و کاهش پیدا می‌کند و دولت فقط بودجه هزینه‌ای حقوق و دستمزد را پرداخت می‌کند.

طهماسبی با بیان اینکه دولت امروز خیلی بزرگ شده است و در کوچک‌سازی آن هیچ کاری نکرده‌ایم، گفت:در حال حاضر، دولت در استخدام کارکنان تا حدودی موفق بوده که استخدام را کاهش داده است، اما از سوی دیگر در ارائه خدمات با مشکل مواجهیم، بنابراین باید یک‌سری برنامه‌ریزی‌های این‌چنینی در لایحه بودجه و به‌ویژه قانون برنامه با نگاه کوچک کردن بدنه دولت انجام شود. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی درباره برنامه‌ریزی برای حوزه صنعت و معدن هم تاکید کرد: در این حوزه‌ها در بحث معدن باید اکتشافات خوب و دقیق را داشته باشیم، چرا که اکتشافات نداریم. همچنین در حوزه دانش‌بنیان‌ها در بخش ماشین‌آلات معدنی، اکتشافات و استخراج هم فعال شوند.طهماسبی در پایان گفت: همچنین باید تکنولوژی استخراج را در کشور به‌روز کنیم، چرا که در حال حاضر از فناوری دانش ۲۰ـ ۳۰سال پیش دنیا به‌عنوان تکنولوژی استخراج و اکتشاف استفاده می‌کنیم که در این زمینه عقب هستیم، بنابراین در این زمینه‌ها به هر شکلی باید برنامه‌ریزی شود و بودجه هم تمرکزش روی این مسائل قرار گیرد.

توسعه فعالیت دانش‌بنیان‌ها

اما آیا توسعه فعالیت دانش‌بنیان‌ها و حمایت از بومی‌سازی در بخش معدن مشابه صنعتی همچون فولاد است؟

مجید سروش، فعال بخش معدن در این زمینه اظهار کرد: بخش معدن در تمامی حوزه‌ها از جمله حوزه سنگ‌آهن متشکل از معادن کوچک و بزرگ است که در صورت افزایش حمایت‌های دولت و همچنین رفع چالش‌ها می‌تواند با توسعه هرچه بیشتر منجر به اشتغالزایی و افزایش تولید شود.

وی ادامه داد: همان‌طور که فولاد در حلقه میانی با بومی‌سازی برخی تجهیزات و قطعات موفق به صرفه‌جویی ارزی شده است، بخش معدن هم می‌تواند شاهد چنین اتفاقی در سال‌های پیش‌رو باشد، اما به‌شرطی که حمایت از تولید داخل منجر به توقف فعالیت معادن نشود.

سروش تصریح کرد: شاید شرایط در بخش معدن به‌عنوان حلقه اصلی زنجیره ارزش فولاد متفاوت‌تر از حلقه میانی یعنی تولید فولاد باشد. حمایت از بخش معدن و حتی تولیدکنندگان ماشین‌آلات می‌تواند همراه با آزادسازی وارداتی باشد که منجر به تولید محصولاتی باکیفیت بالا شود.

به هر حال، نیازها برای بخش معدن چه در حوزه اکتشاف و چه استخراج کاملا مشخص است و راهکارهای آن متفاوت با صنایع معدنی همچون فولاد است، هرچند افزایش بودجه برای حمایت از دانش‌بنیان‌ها می‌تواند در توسعه تکنولوژی در حوزه اکتشاف و استخراج موثر باشد، اما فراموش نکنیم رفع محدودیت‌ها در بخش قوانین و مقررات می‌تواند سرعت توسعه را بیشتر از گذشته کند.

از سویی دیگر، ورود نقدینگی به بخش معدن از مهم‌ترین موضوعاتی است که دولت می‌تواند با اخذ تصمیمات کارشناسی و حمایتی برای این بخش آن را محقق کند.

نگاهی به ۶ هزار معدن غیرفعال و بررسی مشکلات آنها نشان می‌دهد، عمده این معادن با مشکل تامین سرمایه مواجهند که در صورت تامین آن می‌توان شاهد فعالیت دوباره بود. در حقیقت، تسهیل ورود جریان نقدینگی بزرگ‌ترین اتفاقی است که بخش معدن می‌تواند شاهد آن باشد، از سویی دیگر، ثبات قوانین و مقررات می‌تواند سرعت این توسعه را چند برابر کند.

اما در گام بعدی، مشکل، تامین ماشین‌آلات و تجهیزات است که امروز در میان معادن کوچک و متوسط بیش از هر زمان دیگر به‌چشم می‌خورد و وجود ماشین‌آلات قدیمی معادن را به گورستان این ماشین‌ها تبدیل کرده است.

سخن پایانی

آن‌طور که پیدا است، بخش معدن تنها با تمرکز بر بومی‌سازی و حمایت از ساخت داخل با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان نمی‌تواند یک دهه گذشته را جبران کند، اما به هر حال این توجه را باید به فال نیک گرفت که می‌تواند هزینه تامین برخی تجهیزات و قطعات در حوزه استخراج را به‌واسطه همکاری بخش معدن با دانش‌بنیان‌ها کاهش دهد.

نوبت دوم

هیات موضوع تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر آرای صادره هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی الموت غربی تصرفات مالکانه و بلامعارض اداره آموزش و پرورش به شناسنامه ملی ۱۴۰۰۲۸۵۵۷۱۸ محرز گردیده است. لذا مشخصات و املاک مورد تقاضا به شرح زیر به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را کتباً به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم و گواهی آن را به این واحد ثبتی تحویل نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

۱- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۴۱.۷۹ متر مربع از پلاک ۷۵ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای زرد چال برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۲- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۴.۵۶ متر مربع از پلاک ۱۳۶ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای خنجر بلاغ برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۳- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۳۲۸.۴۸ متر مربع از پلاک ۹۸ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای طهمورث آباد برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۴- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۵۵.۹۷ متر مربع از پلاک ۱۰۶ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای اربدیان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۵- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۴۸۰.۹۶ متر مربع از پلاک ۱۰۸ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای تاجدره برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۷ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۶- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۰.۵۰ متر مربع از پلاک ۱۳۶ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای خنجر بلاغ برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۷- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۲۰.۷۶ متر مربع از پلاک ۸۰ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای ده دوشاب برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۸- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۴۱۲.۱۳ متر مربع از پلاک ۱۴۱ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای کمال آباد برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۹- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۱۶۸.۱۷ متر مربع از پلاک ۱۰۵ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای خسرود برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۳۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹

۱۰- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۶۲۶.۵۴ متر مربع از پلاک ۸۹ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای آکوجان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۱- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۸۲۶.۳۳ متر مربع از پلاک ۸۹ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای اکوجان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۲- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۱۷.۷۰ متر مربع از پلاک ۸۹ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای اکوجان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۳- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۸۵.۰۵ متر مربع از پلاک ۷۰ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای دربند برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۴- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۰۰.۶۶متر مربع از پلاک ۹۵ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای بازرگاه (علندر و قلندر) برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۵- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۵۷.۸۵ متر مربع از پلاک ۳۸ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای عباسک برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۶- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۸۱۴.۳۹ متر مربع از پلاک ۸۹ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای اکوجان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۷- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۱۶.۱۴۹ متر مربع از پلاک ۳۷ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای کلایه برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۷ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۸- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۷۲.۵۹ متر مربع از پلاک ۴۲ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای حلال آباد برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۳۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۱۹- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۳۴.۴۸ متر مربع از پلاک ۶۶ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای پراچان برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۲۰- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۵۹.۷۳ متر مربع از پلاک ۳۷ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای کلایه برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۱۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۲۱- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۶۶.۹۱ متر مربع از پلاک ۳۸ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای عباسک برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۲۲- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۴۴.۸۱ متر مربع از پلاک ۳۲ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای سیمیار دشت برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

۲۳- ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۳۱۰.۸۶ متر مربع از پلاک ۹۷ اصلی بخش ۱۷ قزوین الموت غربی، روستای نوتچال برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۹۰۱۰۰۰۰۴۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

سراج مراقی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک الموت غربی

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون عملیات تحدید حدود ششدانگ پلاک ۱۷۴۳ فرعی از ۳۶ اصلی واقع در فشم رودبار قصران بخش ۱۱ تهران به عمل نیامده است ، لذا برحسب درخواست کتبی احدی از مالکین آقای طاهر آقا امینی فشمی فرزند علی اکبر به شماره شناسنامه ۱۴۲۵ صادره از تهران در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ روز دوشنبه در محل شروع و به عمل خواهد آمد بنابراین چنانچه مالکین مشاعی و مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل هستند میتوانند مستنداً به تبصره۲ ماده واحده تعیین تکلیف پروندههای معترض ثبتی مصوب ۱۳۷/۲/۲۵ مجلس‌شورای اسلامی موضوع ماده ۱۶ قانون ثبت اعتراض خود نسبت به تحدید حدود را ظرف مدت ۳۰ روز کتباً به اداره ثبت فشم تسلیم و سپس ظرف مدت یک ماه دادخواست خود را به دادگاه عمومی حوزه مربوطه تسلیم و رسید آن را به اداره ثبت فشم ارائه نمایند در غیر اینصورت پس از سپری شدن مدت واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت به نام مالکان طبق مقررات اقدام خواهد شد. تاریخ انتشار : یک‌شنبه ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ (شناسه آگهی: ۱۴۵۵۳۱۵) ۲

۱۵۹۲۲/م الف

مهرداد روستائی ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک فشم

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون عملیات تحدید حدود ششدانگ پلاک ۱۷۴۶ فرعی از ۳۶ اصلی واقع در فشم رودبار قصران بخش ۱۱ تهران به عمل نیامده است ، لذا برحسب درخواست کتبی احدی از مالکین آقای عبداله آقا امینی فشمی فرزند عبدالحسین به شماره شناسنامه ۶۰ صادره از شمیران در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ روز دوشنبه در محل شروع و به عمل خواهد آمد بنابراین چنانچه مالکین مشاعی و مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل هستند میتوانند مستنداً به تبصره۲ ماده واحده تعیین تکلیف پروندههای معترض ثبتی مصوب ۱۳۷۳/۲/۲۵ مجلس‌شورای اسلامی موضوع ماده ۱۶ قانون ثبت اعتراض خود نسبت به تحدید حدود را ظرف مدت ۳۰ روز کتباً به اداره ثبت فشم تسلیم و سپس ظرف مدت یک ماه دادخواست خود را به دادگاه عمومی حوزه مربوطه تسلیم و رسید آن را به اداره ثبت فشم ارائه نمایند در غیر اینصورت پس از سپری شدن مدت واخواهی نسبت به صدور سند مالکیت به نام مالکان طبق مقررات اقدام خواهد شد. تاریخ انتشار : یک‌شنبه ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ (شناسه آگهی: ۱۴۵۵۳۱۵) ۲

۱۵۹۲۲/م الف

مهرداد روستائی ـ سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک فشم

یادداشت

ضرورت پایش مستمر برای توسعه زنجیره فولاد

سعید عسکرزاده
فعال صنعت فولاد

ایجـاد انحصار در فرآیند صدور مجوز برای شـروع یک کسـب‌وکار یا احداث واحدهای تولیدی اشـتباه و رانت‌زا است. تقدم و تأخر زمانـی بـرای احداث صنایـع نیـز نباید به معیاری اساسی برای سرمایه‌گذاری و احداث یک صنعت بدل شـود. برای اصلاح شـرایط نابسـامان مجوزهای تخصیص داده‌شـده در صنایع مختلف انتظار می‌رود دولت در شیوه تخصیص مجوزها تجدیدنظر کند و در ادامه بهره‌وری به‌عنوان یکـی از اصول اولیه برای تخصیص مجوز به صنایـع موردارزیابی قرار گیرد. علاوه بر این دانش و اطلاعات کافی به متقاضیان دریافت مجوز داده شود. این اقدام برعهده سـازمان ثبت استان‌ها است و انتظار می‌رود تهیه این دست اطلاعات در فرآیندی سـتادی اجرایـی و در اختیار سـازمان‌های صنعت، معدن و تجارت اسـتان‌ها قرار گیرد. بدیـن ترتیـب وقتی فـردی بـرای دریافت مجـوز احداث یـک واحد تولیدی بـه اداره صنعت، معـدن و تجارت اسـتان‌ها مراجعه می‌کند، آمار مجوزهای صادره در آن بخش، وضعیت عرضه و تقاضا در آینده و سودآوری سرمایه‌گذاری به او گوشزد شود.

متاسـفانه در طول سال‌های گذشته شاهد صدور مجوز بـرای احداث واحدهای صنعتی مختلف بوده‌ایم که پیشرفتی در روند فعالیت آنها حاصل نشده است. انتظار می‌رود چنین مجوزهایی تعیین‌تکلیف شـوند یـا در روند فعالیت آنها متناسـب با شرایط روز بازنگری شـود. در ادامه انتظار می‌رود وزارت صنعت، معـدن و تجارت و نهادهای پژوهشـی تحت نظر آن، صاحبان سـرمایه را بـه فعالیت در صنایعی با سوددهی بالاتر تشویق کنند.

در دوره‌ای ایـران جزو واردکنندگان فولاد بـود و در نتیجه دولت اقداماتـی را با هدف توسـعه زیرسـاخت‌ها در این صنعت اجرایی کـرد. با این وجـود روند حمایـت از صنایع فولاد ادامه‌دار نبود؛ کما اینکه در حال حاضر عملا دولت حمایت ویژه‌ای از صنایع نمی‌کند و انتقادات گسـترده‌ای بـه عملکرد آن وارد اسـت. تامین مواد اولیه با بهای رقابتی یکی از مهم‌تریـن دغدغه‌های فعـالان صنعتی و تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشـور است. در چنین شرایطی بخش عمده‌ای از مواد اولیه زنجیره فولاد کشور که استخراج و بهره‌برداری از آنها هزینه‌بر است، (همچـون ذخایر با عیار پایین، ذخایر عمقی و...) عمـلا از دور رقابت خارج می‌شـوند، اما چنانچه صنعت فولاد کشـور به سمت تولید محصولات کیفی پیش برود، بخش بزرگی از مشکلات این حوزه مرتفع خواهد شد.

تامین انـرژی اعم از برق و گاز و همچنین تامین آب موردنیاز صنایع فولادی کشور در طول سـال‌های گذشته به دغدغه‌ای اساسی برای این صنایع بدل شـده اسـت. علاوه بر ایـن زیرسـاخت‌ها در حـوزه حمل‌ونقل در بخش‌های مختلف ریلی، جاده‌ای، دریایی و... نیز با مشکلات و کاستی‌های متعددی روبه‌رو شـده اسـت. همین موضوع آینده صنایع را به‌ویژه برای واحدهایی که هم‌اکنون در دست ساخت و احداث هسـتند، تحت تاثیر منفی قرار داده اسـت. تولید با حداقل ظرفیت ۶۰ درصدی، پیش‌شـرطی برای تداوم تولید در صنایع مختلف فولادی کشـور است. از تولید با این ظرفیت با عنوان نقطه سربه‌سـر تولید یاد می‌شود که در آن بهای فروش محصولات کفاف هزینـه تولید را می‌دهـد. بااین‌وجود باتوجه به محدودیت‌هایی که در روند تامین انرژی فولادسـازان در ماه‌های گرم و سـرد سال ایجاد شـده و پیش‌بینی ادامه‌دار بودن این شرایط، برخی از تولیدکنندگان از مرحله سوددهی خارج شده‌اند.

در چنیـن فضایـی انتظـار مـی‌رود سـرمایه‌گذاران باتوجـه بـه محدودیت‌های جدیـد به ایـن رقابت و تولید فـولاد ورود و صنایع خـود را در مناطقی احداث کنند که هزینـه تولید پایین‌تر اسـت. بهترین منطقه برای توسـعه این زنجیره در حاشیه دریاهای آزاد کشـور است که بسـتری را برای تداوم تولیـد فراهم می‌کند. هرچنـد تولید در این منطقـه نیـز نیازمند تامیـن حداقل‌هایی از جمله مواد اولیه، اسکله اختصاصی و... است.

محدودیت انرژی، مقدمه‌ای بر توقف تولید

با سرد شدن هوا میزان مصرف گاز خانگی به‌شدت افزایش‌یافته و مجموع مصرف خانگی، تجاری و شهری به ۵۸۵ میلیون مترمکعب رسیده که این میـزان بالاتر از مصرف کل جمعیت اروپا اسـت. به گزارش ایراسـین رضا شهرسـتانی، فعال صنعت فولاد اظهار کرد: برنامه امسال انجمن تولید ۳۸ میلیون تن فولاد در راستای تحقق چشم‌انداز ۵۵ میلیون تنی سال ۱۴۰۴ بود. برای رسـیدن به این ظرفیت نیازمند ۴۰ میلیون مترمکعب برق و ۱۰ هزار مگاوات به ازای هر سـاعت هسـتیم، اما برق موردنیاز تامین نشد و در نتیجه شـاهد تحقق نیافتن تولید به‌اندازه ظرفیت موردانتظار خواهیم بود. وی در ادامـه گفـت: کمبود بـرق و گاز دو عامل اصلی کسـری تولید بود. امسال از ۴۰ میلیون مترمکعب گاز موردنیاز نیز تنها ۱۵ میلیون مترمکعب به صنعت فولاد تخصیص یافت که در هفته‌های اخیر به‌علت کاهش دمای هـوا حتی ایـن میزان به ۳.۵ میلیون مترمکعب و زیـر ۱۰ درصد نیاز کل صنعت رسید. این فعال صنعت فولاد خاطرنشان کرد: هرچند میزان تولید موردانتظار فولاد در سال جاری در مقایسه با سال گذشته بیشتر است، اما نباید یک رکورد قلمداد شود، چراکه ملاک اصلی ما تولید ۳۸ میلیون تنی بوده که به‌دلیل محدودیت‌های موردبحث محقق نخواهد شـد. شهرستانی افزود: با محدودیت در تامین انرژی صنایع، بسیاری از شرکت‌های کوچک تعدیـل خواهند شـد و ایـن روند رو به بالا ادامه خواهد داشـت. البته باید یادآور شـد بیش از ۱۴۰۰ رشـته و شغل به صنعت فولاد وابستگی دارد که در صـورت تعطیلی بخش‌های مختلف این صنعت، بیکاری و برگشـت ارز رقم خواهد خورد.

نگاهی به بازار فلزات در هفته‌ای که گذشت

امید زودگذر در بورس فلزات لندن به پایان می‌رسد؟

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

داده‌های اقتصادی امریکا در نخسـتین ماه سال ۲۰۲۳ میلادی دارای ترکیبی از بهبود و تضعیف بود. نخسـتین مرحله رشـد نرخ بهره در این کشـور، محـدود و مطابق انتظار فعالان بازار اجرایی شـد، اما انتشار داده‌های مثبت از اشـتغال این کشور احتمال اتخاذ سیاست‌های انبساطی را در آینده تشدید کرد.

سـخنان جروم پاول، رئیس فدرال‌رزرو در جلسـه پرسش و پاسخ در باشگاه اقتصادی واشنگتن‌دی‌سی واهمه‌ای دوباره را میان فعالان بازارهای مالی و کالایی زنده کرد.

پـاول در ایـن نشسـت تاکیـد کـرد: «در صورتـی کـه داده‌هـای تـورم فراتـر از انتظـار فدرال‌رزرو باشـد، احتمال رشـد بیشـتر نـرخ بهره مطرح اسـت. فـدرال‌رزرو بـه داده‌هـا واکنـش نشـان می‌دهـد؛ بنابرایـن اگـر تـورم همچنـان بـالا بمانـد و داده‌هـای بـازار کار نیـز قـوی ظاهر شـود، احتمـال افزایش بیشـتر نرخ بهـره وجود دارد.»

البته در حالی که داده‌های اشـتغال غیرکشاورزی امریکا برای ماه ژانویه بسیار بهتر از انتظار اعلام شـد، شاخص مدیران خرید تولیدی این کشـور برای ماه ژانویه در محدوده رکود قرار گرفت.

به‌نظـر می‌رسـد امیدواری به کاهش سـختگیری فـدرال‌رزرو در سیاسـت انقباضی و امیدواری به عبور سـریع اقتصاد امریکا از فاز رکود باعث شده تولیدکنندگان امریکایی باوجود رکود از تعدیل نیرو اجتناب کنند.

در این شـرایط قدم‌های بعدی فدرال‌رزرو در مقابله با تـورم می‌تواند به این امیدواری جامه عمل بپوشاند یا خلاف آن عمل کند.

داده‌های اقتصادی امریکا در نخسـتین ماه از سال ۲۰۲۳ میلادی دارای ترکیبی از بهبود و تضعیف بوده که نخستین مرحله رشـد نرخ بهره در این کشـور، محدود و مطابق انتظار فعالان بازار اجرایی شد اما انتشار داده‌های مثبت از اشتغال این کشور احتمال اتخاذ سیاست‌های انبساطی را در آینده تشدید کرد

سمت‌وسوی بازارهای جهانی

داده‌هـای تورمی امریـکا در ماه ژانویـه و همزمان داده‌های اشـتغال و شاخص مدیران خرید از مهم‌ترین فاکتورهـای موثر بـر عملکرد بازارهـای مالی و فلزات در هفته‌هـای اخیر بود. انتشـار داده‌های یادشـده به تصمیمات فدرال‌رزرو درباره سیاست‌های کنترل تورم جهـت می‌دهد و جهـت بازارهای کالایـی دنیا را در میان‌مدت مشخص کند.

بـه گـزارش صمت شـاخص دلار امریـکا در هفته گذشته تقویت شد. این رشد در نتیجه تقویت انتظارات نرخ بهره حاصل شـد و زمینه تضعیف بازارهای مالی و کالایی دنیا را فراهم کرد. در هفته گذشـته چند تن از اعضای فدرال‌رزرو سـخنرانی و بر تداوم سیاسـت‌های انقباضـی با هدف تداوم کاهش نرخ بهره تاکید کردند. ایـن اعضا اعلام کردند سیاسـت‌های انقباضی با هدف کاهـش تـورم در اقتصاد امریـکا به ۲ درصـد، ادامه خواهد یافـت. علاوه بر این داده‌های اشـتغال در این کشـور فراتر از انتظارات بازار بود. افزایش اشـتغال در امریکا در شـرایطی که شاخص مدیران خرید تولیدی در مرز رکود قرار دارد، از امیدواری صنایع این کشـور به زودگذر بودن رکود حکایت دارد. در چنین شرایطی جروم پاول، رئیس فدرال‌رزرو اعلام کرد درصورتی که رشـد بازار کار در این کشـور ادامه‌دار باشد، نرخ بهره نیز افزایش خواهد یافـت؛ بنابراین تصمیم فدرال‌رزرو در زمینـه مرحله بعدی رشـد نرخ بهـره، تحت تاثیر شـرایط اقتصادی امریـکا خواهد بود. بـه این ترتیب خـلاف پیش‌بینی‌های قبلی که در هفته‌های نخسـت سال ۲۰۲۳ شاهد آن بودیم، نمی‌توان به صعود سریع کامودیتی‌ها درپی فروکش کردن سیاسـت رشـد نرخ بهره امید چندانی داشت.

پیش‌بینی از داده‌های تورمی اقتصاد امریکا موید این نکته اسـت که بازار انتظار دارد نرخ تورم از ۶.۵ درصد بـه ۶.۲ درصـد کاهش پیدا کند. عصر روز سه‌شـنبه، ۱۴ فوریـه داده‌های تورمی امریکا منتشـر شـد و در حالی‌کـه انتظار می‌رفت نرخ تورم در بعد سـالانه ۶.۲ درصد باشـد، شـاهد افت کمتر از انتظـار آن بودیم و رقم این شـاخص ۶.۴ درصد اعلام شـد. بدون تردید آمار اعلام‌شده در تصمیم‌گیری جدید فدرال‌رزرو برای نرخ بهره اثرگذار خواهد بود. گفتنی است روز دوشنبه، ۱۳ فوریه با بازگشـایی بازارها شـاخص دلار امریکا به ۱۰۳.۵۸ واحد رسید. بازده اوراق خزانه ده‌ساله، ظرف هفته‌های گذشته به‌شـدت افزایش یافته که این روند صعودی از رشـد شـاخص دلار حمایت کرده اسـت. سیاسـت‌های بانک مرکزی اروپا با هـدف مهار تورم، از صعـود ارزش دلار در بازارهـای جهانـی حمایـت می‌کند.

علاوه بر تمام موارد یادشـده انتشـار اخباری مبنی بر تغییر رئیس‌کل بانـک مرکزی ژاپن، تضعیف ارزش یـن ژاپن را در مقابل دلار امریکا تشـدید کرده و خود محرکـی بـرای تقویـت ارزش دلار به‌شـمار می‌رود. ژاپن باوجـود روبه‌رویی بـا چالش‌هـای اقتصادی در سال گذشـته میلادی و مواجهه با تورم، سیاست‌های انقباضـی در پیش نگرفت و حال تغییر رئیس‌کل بانک مرکزی این کشور احتمال تغییر در سیاست‌های مالی را در ژاپن تقویت کرده است.

خطر رکود جدی است؟

در نیمه نخسـت فوریه رقم شـاخص مدیران خرید تولید امریکا در ماه ژانویه اعلام شد. این شاخص برای ماه ژانویه ۴۷.۴ اعلام شد، درحالی‌که شاخص مدیران خرید تولید در ماه دسامبر برابر ۴۸.۴ برآورد شده بود؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که شاخص یادشده بـه کمترین میزان خود پس از ماه مه ۲۰۲۰ سـقوط کرد. افت شاخص یادشـده به‌منزله گسترش رکود در بخش صنایع امریکا است.

در واقـع بایـد این‌طـور ادعـا کـرد که بـا اجرای سیاسـت‌های انقباضـی در سـال گذشـته در امریکا شـاهد بروز نشـانه‌های رکود در اقتصاد این کشـور و دنیا هسـتیم. افزایش نرخ بهره ازسـوی فدرال‌رزرو با کاهش خریـد اعتباری، زمینه تضعیف تقاضای داخلی در بـازار ایالات‌متحـده را فراهم می‌کنـد. علاوه‌براین باوجود تضعیف سایر ارزها نسبت به دلار امریکا، زمینه کاهـش تقاضای جهانی و افت صادرات این کشـور را فراهم می‌کند.

نکتـه قابل‌توجـه در آمـار اقتصادی امریـکا تقابل میان داده‌های شـاخص مدیران خرید و اشـتغال این کشـور اسـت. باوجود اینکه آمار اقتصادی این کشور حکایت از ورود به مسـیر رکود دارد، داده‌های اشتغال حکایت از آن دارد که کارفرمایان به تغییر این مسـیر امیدوار هستند. این موضوع خبری خوش برای فعالان بازارهای کالایی خواهد بود و امید به رشـد قیمت‌ها را در بازار فلزات زنده می‌کند.

> در حالی‌که داده‌های اشتغال غیرکشاورزی امریکا برای ماه ژانویه بسیار بهتر از انتظار اعلام شد، شاخص مدیران خرید تولیدی این کشور برای همین ماه در محدوده رکود قرار گرفت

سقوط از کانال ۹۰۰۰ دلاری

در نیمه نخسـت سال ۲۰۲۳ شاهد بازگشت مس به کانال ۹۰۰۰ دلاری بودیم. رکورد قیمتی ثبت‌شده برای ایـن فلز در ماه ژانویه امسـال در هجدهم این ماه ثبت شد. فلز سرخ در این روز در بورس فلزات لندن با بهای ۹۴۳۶ دلار بـه‌ازای هر تن فروش رفت. بااین‌وجود روند صعودی نرخ مس ادامه‌دار نشـد و بهای مس در بورس فلزات لندن در ۶ فوریه به کانال ۸۰۰۰ دلاری سـقوط کرد و در ادامه نوسانات بهای این فلز ادامه‌دار شد.

تـداوم نگرانی سـرمایه‌گذاران از سیاسـت‌های مالی اقتصادهـای بـزرگ دنیا و خطر بروز رکـود در اقتصاد از مهم‌ترین دلایـل افت بهای مس در بازارهای جهانی است. در واقع هنوز اطمینان‌خاطر لازم نسبت به کاهش سیاست‌های انقباضی ازسوی فدرال‌رزرو وجود ندارد. در چنین فضایی بازار خریدوفروش مس با محدودیت‌های جدی روبه‌رو شده است.

محدودیت در عرضه مس معدنی از دیگر شاخص‌های موثر بر بهبود قیمتی این فلز در هفته‌های ابتدایی سال جدیـد میلادی بود. محدودیـت در عرضه مس معدنی ازسـوی پرو و شیلی آغاز شد. با این‌وجود اخبار مثبتی از کاهش این محدودیت‌ها در روزهای گذشـته منتشر شـده که مانع تـداوم مسـیر صعودی بهـای مس در بازارهای کالایی دنیا شـده است؛ از جمله آنکه شرکت MMG از دریافـت مجوز موردی بـرای انتقال مس از معدن مس لاس‌بامباس در پرو خبر داد. شرکت گلنکور نیـز از آغاز دوبـاره فعالیت معدنکاری این شـرکت در معدن مس آنتاپسی واقع در شیلی پس از ۲ هفته خبر داد. با این وجود عرضه در شـرایط طبیعی قرار ندارد و این احتمال می‌رود که امسـال بـازار مس در بحبوحه بروز بحران در امریکای جنوبی و افریقا به سمت کسری شدید عرضه پیش برود.

کاهش محدودیت کرونایی چین هم کارساز نبود

داده‌هـای رسـمی دولتی چیـن از بهبود شـاخص مدیران خرید این کشـور در ماه ژانویـه حکایت دارد. شـاخص یادشده از سـطح ۵۰ واحدی به‌دلیل کاهش محدودیـت کرونایی در این کشـور فراتـر رفت. با این وجود شـاخص مدیران خرید صنعتی که عمدتا نشانگر عملکرد شرکت‌های خصوصی (مجموعه‌های کوچک و متوسـط) در این کشور است، کمتر از حد انتظار و زیر ۵۰ واحد اعلام شـد. علاوه‌براین انتشار داده‌های PMI ژاپن و کره جنوبی حکایت از بهبود فرآیند تولید در این کشورها طی ماه ژانویه نسـبت به دسامبر دارد. به این ترتیب بزرگ‌ترین اقتصادهای آسیایی یعنی چین، ژاپن و کره جنوبی به سـمت خروج از رکود قدم برمی‌دارند. بررسـی‌های PMI نشـان داد فعالیـت کارخانه‌ها در ماه ژانویـه در اندونزی و فیلیپین گسـترش یافت، اما در مالـزی و تایوان کاهـش یافت. صنایـع هندی نیز سـال جدید میلادی را ضعیف‌تر آغـاز کردند و میزان شـاخص مدیران خرید هند در مـاه ژانویه به کمترین میزان خود ظرف ۳ ماه قبل رسید. باوجود اخبار مثبت یادشده هنوز هم درخصوص عبور کشورهای آسیایی از بحران تورم جهانـی و رکود تردید وجود دارد؛ تا جایی که برخی تحلیلگران اقتصـادی معتقدند بدترین رکود آسـیا پشت سر گذاشته شده، اما دورنمای بازار به‌دلیل ضعـف در مقاصد صادراتی عمده مانند ایالات متحده و اروپا تیره شـده اسـت. صندوق بین‌المللی پول در روز سه‌شنبه، ۷ فوریه چشم‌انداز رشد جهانی خود را از ۳.۴ درصد در سـال ۲۰۲۲ به ۲.۹ درصد در سـال ۲۰۲۳ کاهش داد. این موضوع می‌تواند، به تضعیف تقاضا برای محصولات تولیدی توسط صنایع آسیایی منتهی شود. یعنی باید منتظر اثرگذاری تعدیل شـاخص یادشده بر عملکرد بازارهای مختلف باشیم.

اقبال از معاملات آلومینیوم روی برگرداند

با بازگشـایی بازار فلزات در بورس لندن در نخسـتین روز از ماه ژانویه ۲۰۲۳ میـلادی، آلومینیوم با نرخ ۲۳۳۷ دلار به‌ازای هر تن معامله شـد. در ادامه شـاهد ورود روند خریدوفروش این فلز به مسیر صعودی بوده‌ایم. بیشـترین بهای ثبت‌شـده برای فروش آلومینیوم در بورس فلزات لندن از ابتدای امسـال میلادی به روز هجدهم این ماه تعلق دارد. این فلز در روز موردبحـث بـا نرخ ۲۶۳۶ دلار بـه‌ازای هر تن، فروش رفـت. البته فروش آلومینیوم در کانال ۲۶۰۰ دلاری برای روزهای طولانی ادامه‌دار نبود.

قیمت فروش آلومینیوم در روز نخست فوریه برابر ۲۶۱۱ دلار به‌ازای هر تن ثبت شد. در واقع هنوز امیدها به بازگشت رونق به بازار فلزات زنده بود، اما این مسیر ادامه‌دار نشد و بهای آلومینیوم در روز ۱۳ فوریه به ۲۳۸۲ دلار به‌ازای هر تن کاهش یافت. درواقع باید بپذیریم اقبال از معاملات آلومینیوم رویگردان شده است. واهمه از کاهش رشد اقتصاد جهانی و افزایش تولید از سـوی چین، سرمایه‌گذاران را بر آن داشت تا برخی از موقعیت‌های خرید خود را کاهش دهند و افت موردبحث حاصل شـد. علاوه بر این بر میزان تولید سالانه آلومینیوم در چین برای سال ۲۰۲۲ حدود ۴.۵ درصد افزوده شـده و به ۴۰ میلیون و ۲۱۰ هزار تن رسـیده است. این رشد تولید نتیجه راه‌اندازی ظرفیت‌های جدید در این کشور و کاهش محدودیت تامین برق واحدهای صنعتی در چین در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ بود. البته افت تولید این محصول در سـایر نقاط دنیا با محوریت اروپا، رشـد عرضه یادشده را جبران می‌کند. در همین‌حال انتظار می‌رود کاهش سیاست‌های سختگیرانه چین در مواجهه با همه‌گیری کرونا، از بهبود بهای این فلز در میان‌مدت حمایت کند.

سخن پایانی

فدرال‌رزرو در روز ابتدایی فوریه امسـال، نـرخ بهره را مطابق انتظار ۰.۲۵ درصـد افزایـش داد و به‌این‌ترتیـب نـرخ بهـره در امریکا بـه ۴.۷۵ درصد رسـید. با افت شتاب اتخاذ سیاسـت‌های انقباضی ازسوی فدرال‌رزرو شاهد بـروز امیـدواری در بازارهای فلزی و صعود قیمتی ایـن محصولات بوده‌ایم. بااین‌وجود انتشـار داده‌های بهتر از سـطح انتظاردر زمینه اشـتغال امریکا و سخنان جروم پاول مبنی بر لزوم مهار تورم باعث شد این امیدواری از میان برود. داده‌های تورمی امریکا نقشـی مهم در تصمیم فدرال‌رزرو برای رشـد نرخ بهره در مرحله بعدی دارد. شـرایط اقتصادی چین و سـایر اقتصادهای بزرگ دنیا ازجمله ژاپن، کشورهای عضو اتحادیه اروپا، انگلیس و... نیز مسیر و سمت‌وسوی اقتصاد دنیا را در سال پیش روی میلادی روشن می‌کند.

دست رد مجلس به سینه محیط‌زیست

کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی دست رد به سینه محیط‌زیست زد و نه‌تنها تخصیص ۲۰ درصدی را افزایش نداد، بلکه بند مربوط به اختصاص عوارض آلایندگی به سازمان محیط‌زیست را به‌طور کلی حذف کرد تا همین مبلغ نیز در اختیار سازمان قرار نگیرد.

به گزارش تسنیم، بودجه سازمان حفاظت محیط‌زیست هیچ‌گاه در حد و اندازه ظرفیت محیط‌زیست کشور نبوده و این سازمان همواره در انتهای صف بودجه بوده است. امسال نیز بودجه سازمان به ۳ هزار و ۷۱۳ میلیارد تومان رسید که نسبت به سال گذشته بیش از ۱۵۰۰ میلیارد تومان افزایش داشته است، اما اگر افزایش نرخ ارز و رقم تورم را در نظر بگیریم، به‌نظر می‌رسد که این رقم باز هم همتراز با محیط‌زیست کشور نیست.

تنها نکته امیدوارکننده درباره بودجه سازمان در سال جدید، اختصاص ۲۰ درصد عوارض آلایندگی هوا به صندوق ملی محیط‌زیست بود که علی سلاجقه ابراز امیدواری کرده است که امسال این ۲۰ درصد به ۳۰ تا ۳۵ درصد افزایش پیدا کند و نمایندگان مجلس نیز به این موضوع رأی مثبت بدهند.

باوجود تاکید معاون رئیس جمهوری بر این موضوع، روز گذشته کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی دست رد به سینه محیط‌زیست زد و نه‌تنها تخصیص ۲۰ درصدی را افزایش نداد، بلکه بند مربوط به اختصاص عوارض آلایندگی به سازمان محیط‌زیست را به‌طور کلی حذف کرد تا همین مبلغ نیز در اختیار سازمان قرار نگیرد.

سازمان حفاظت محیط‌زیست از عوارض آلایندگی برای اعطای وام به واحدهای صنعتی مختلف برای خرید تجهیزات جدید در راستای کاهش انتشار آلاینده‌ها استفاده و این مبلغ کمک بزرگی به کاهش آلودگی هوا می‌کند. باتوجه به تشدید روزافزون آلودگی هوا در کشور، این تصمیم نمایندگان مجلس مورد انتقاد جامعه محیط‌زیست کشور قرار گرفته است.

تاثیر بارش‌های اخیر در حل بحران آب از نگاه کارشناسان

بارش‌های زمستانه هم حریف کم‌آبی نیست

تهران به همراه چند کلانشهر دیگر سال‌ها است که با کم‌آبی و کاهش چشمگیر ذخایر سدهای‌شان دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ متاسفانه سالانه این معضل گریبانگیر شهرهای بیشتری می‌شود و چندی پیش هم، کارشناسان خبر از کاهش ۸۶ درصدی ذخایر سدهای تهران را دادند. بنابراین، آژیر بحران جدی آب روزبه‌روز در بیخ گوش کلانشهرها بلندتر می‌شود. طبق آمارها زمستان امسال افزایش بارش ملموس‌تری را در مقایسه با ۲ سال گذشته تجربه کردیم. تا آنجا که بعضی افراد بارندگی‌های امسال را امیدبخش می‌دانند و امیدوارند این بارش‌ها بحران کم‌آبی تابستان آینده را خاموش کنند، اما کارشناسان نظر متفاوتی دارند و معتقدند معضل کم‌آبی کلانشهرها تنها با بارندگی‌های چندروزه حل نمی‌شود، بلکه آنها خواهان بکارگیری روش‌های غیرمتمرکز برای تامین آب هستند که تا حدی می‌تواند تعادل‌بخش این بحران باشد، هرچند برخی نیز معتقدند این بارش‌ها تا حدی می‌تواند تعادل‌بخش بحران آب تابستان آتی باشد.

صمت در این گزارش، ضمن بررسی ارتباط بارندگی‌های اخیر تهران با پر شدن ذخایر سدها به معرفی روش‌های غیرمتمرکز پرداخته است.

اگر بخواهیم روزی از روش‌های دیگری جز سدسازی به تامین آب بپردازیم، توسعه سیستم‌های سطوح برای تامین آب روش قابل‌اتکاتری است

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

همچنان سومین سال خشکسالی را سپری می کنیم

«باوجود اینکه بارش‌های فصل زمستان تاکنون به ۱۰۹ میلی‌لیتر رسیده، اما باز هم در مقایسه با بارش‌های بلندمدت ۵۴ ساله ۹ درصد و نسبت به سال گذشته ۱۳ درصد کاهش دارد». این خبری بود که چندی پیش، فیروز قاسم‌زاده، سخنگوی صنعت آب اعلام کرد. به‌گزارش شبکه خبری آب ایران، وی در این‌باره گفت: باوجود بارندگی‌های خوبی که در زمستان انجام گرفت، کاهش آب جبران نشد و کشور همچنان سومین سال خشک را سپری می‌کند.

قاسم‌زاده گفت: امسال استان‌های قزوین، اردبیل، قم، آذربایجان‌شرقی، سیستان‌وبلوچستان، البرز، سمنان، خراسان‌رضوی و تهران، کم‌بارش‌ترین بودند و استان‌های خوزستان، بوشهر، فارس، یزد، چهارمحال‌وبختیاری، ایلام، اصفهان، کهگیلویه و بویراحمد، بارش بالای نرمال را تجربه کردند.

وی افزود: باتوجه به بارندگی‌های اخیر در جنوب‌غرب کشور، ورودی کل سدهای کشور از ابتدای سال آبی یعنی از اول مهر تاکنون به ۸.۹ میلیارد مترمکعب رسیده که نسبت به سال گذشته ۱۲ درصد کاهش داشته است و با اتخاذ تدابیری برای صرفه‌جویی بهینه، خروجی امسال به ۶.۸۵ میلیارد مترمکعب رسیده است که ۱۴ درصد کاهش نسبت به مدت مشابه دارد.

سخنگوی صنعت آب درباره ذخایر سدهای کشور اظهار کرد: ورودی سدهای کشور حدود ۲۱.۱ میلیارد مترمکعب، معادل ۴۳ درصد پرشدگی و نسبت به سال گذشته حدود ۱۲ درصد رشد داشته است و سدهای مهم کشور ۱۰۰ درصد پرشدگی دارند و ۵ سد مهم تهران وضعیت مطلوبی ندارند.

وی به کاهش حجم مخازن سدهای کشور اشاره کرد و افزود: زاینده‌رود ۱۲ درصد، تهران ۱۲ درصد، کرخه ۱۸ درصد پرشدگی دارند، کارون و دز ورودی خوبی داشته و ۶۰ درصد مخازن آنها پر شده‌اند.

قاسم‌زاده بااشاره به بارش‌های اخیر برف در کشور گفت: در کشور ۱۳ میلیارد مترمکعب پوشش برفی وجود دارد که میزان ۷۰ درصد آن در قالب تبخیر و نفوذ در سطح زمین از دسترس خارج می‌شود و تنها ۳۰ درصد به‌صورت رواناب وارد سدها و مخازن می‌شود.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون در کل کشور ۴۱۹ سد ملی وجود دارد، ادامه داد: از این میان، ۱۹۵ سد جزو سدهای بزرگ به‌شمار می‌آیند که ۳۲ سد در برنامه ششم توسعه به‌بهره‌برداری رسیده‌اند. قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، کشور تنها ۱۹ سد و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی سدسازی در ایران ۱۰برابر رشد داشته است.

قاسم‌زاده گفت: در برنامه ششم در راستای اجرای طرح احیا و تعادل‌بخشی، حدود ۶۹ هزار ۶۰۰ حلقه چاه غیرمجاز مسدود و از هدررفت ۲ میلیارد و ۲۰۰ مترمکعب آب صرفه‌جویی به‌عمل آمد، همچنین ۱۲۳ هزار پروانه چاه در برنامه ششم توسعه اصلاح شد.

در ادامه، برنامه احیا و تعادل‌بخشی در برنامه ششم توسعه تعداد ۴ هزار و ۶۰۰ حلقه چاه مجاز به کنتور هوشمند مجهز شد.

باوجود بارندگی‌های خوبی که در زمستان رخ داده، کاهش آب جبران نشده است و کشور همچنان سومین سال خشک را سپری می‌کند

میزان بارش ربطی به تامین آب مخازن سد ندارد

در حال حاضر باوجود ذخیره ۲۵۹ میلیون مترمکعبی آب در سدهای پنج‌گانه تهران، ۸۶ درصد ظرفیت مخازن سدهای تهران خالی است. کارشناسان بسیاری بر این باور هستند که تهران روزهای پرالتهاب و کم‌سابقه‌ای را در بخش تامین آب پشت‌سر می‌گذارد. برداشت آب از منابع زیرزمینی افزایش داشته و در منابع سطحی نیز با افت ۷۷ درصدی ذخایر آبی نسبت به زمان مشابه سال قبل مواجهیم. در این رابطه، محمدجواد طباطبایی، رئیس انجمن سیستم‌های سطوح آبگیر در گفت‌وگو با صمت با اشاره به بارش‌های اخیر کشور و ارتباط آن با پر شدن مخازن سدها گفت: میزان آب مصرفی از سدهای بزرگ طوری محاسبه می‌شوند که معمولا تغییرات آب‌وهوایی را طی چند سال تعدیل کنند؛ به‌عبارت‌دیگر، مخازن سدها به‌نوعی تعبیه شده‌اند که بارش‌ها و رواناب‌ها را به مدت چند سال نگه می‌دارند تا طی چند سال بعدی پاسخگوی نیاز آبی کشور باشند. بنابراین، بارش‌ها در عملکرد سدها تاثیرگذار نیستند و چه‌بسا آبی که مصرف می‌کنیم حاصل بارندگی‌های چند سال اخیر است. در واقع از آنجایی که در ساخت سدها برآورد اولیه آب ورودی در نظر گرفته شده است، این سازه‌ها عملکرد جداگانه‌ای از بارش‌ها در تامین آب دارند.

وی افزود: اما آن فرآیندی که اکنون شاهدش هستیم و در تامین آب مخازن هم اثر می‌گذارد، کاهش متوسط بارندگی در درازمدت است. در واقع، کشور سالانه باید ۲۵۰ میلیمتر آب دریافت می‌کرد، اما چند سالی است که این میزان به ۲۲۰ میلیمتر رسیده است. به‌اعتقاد من، کاهش متوسط بارندگی‌ها ناشی از تغییرات اقلیمی است که برنامه‌ریزان باید آن را در نظر بگیرند و الگویی صحیح در مدیریت مصرف آب ارائه کنند.

طباطبایی گفت: علاوه بر کاهش متوسط بارندگی با افزایش سطح زیرکشت که به تناسب آن میزان مصرف آب در حوزه کشاورزی زیاد شده است؛ مجموع این ۲ عامل شرایط را برای بحرانی‌تر کردن آب فراهم کرده است، همچنین صنایع آب‌بر زیادی هم نقش جدی در مصرف آب دارند. باوجود افزایش مصارف آب شهری که کیفیت بالایی هم می‌طلبد و تغییر اساسی استانداردهای زندگی انسان‌ها، هزینه‌های آب بالا نرفته است و مایع حیات از ارزش واقعی خود برخوردار نیست، بنابراین باید مدیریت مصرف را در کشاورزی و شهری و صنعتی تعدیل کنیم.

▣ دزدی حتی از آب

وی بااشاره به کاهش رواناب‌های سطحی که ناشی از برداشت‌های غیرقانونی است، گفت: چند سالی می‌شود که میزان رواناب‌های سطحی از کاهش محسوسی برخوردار شده‌اند، در حقیقت باوجود بارندگی‌های فراوانی که در برخی از سال‌ها رخ می‌دهد، رواناب‌ها کاهش پیدا کرده‌اند. احتمال می‌رود برداشت غیرمجاز رخ دهد که علت آن برداشت مستقیم و غیرقانونی از رودخانه‌هایی است که آب سدها را تامین می‌کنند. در واقع، رواناب‌ها وارد سد نمی‌شوند و به‌منظور مصرف از رودخانه‌ها پمپاژ می‌شود. ناگفته نماند که این پدیده هنوز به اثبات کامل نرسیده و در حال بررسی است.

این کارشناس ادامه داد: افزایش رسوبات هم معضل دیگری است که باید به آن بپردازیم. سالانه حجم زیادی از رسوبات وارد سدها می‌شود و علت آن به چرای بی‌رویه دام برمی‌گردد که پوشش گیاهی مراتع را از بین می‌برند. این فرآیند باعث می‌شود که هم حوضه‌های آبخیز تخریب و هم حجم مخازن سدها با رسوبات اشغال شوند.

به‌گفته وی، متهم اصلی، حضور دام زیاد در مراتع است. در حال حاضر ۱۰ الی ۱۵ برابر ظرفیت مراتع پوشش گیاهی آن از بین رفته است که با بارندگی در این مناطق رسوبات زیادی وارد مخزن سدها می‌شوند.

▣ جمع‌آوری آب در سطح زمین

طباطبایی درباره اهمیت توسعه روش‌های غیرمتمرکز برای تامین آب کشور نظیر سطوح آبگیر گفت: سطوح آبگیر معمولا به کنترل رواناب از مبدأ می‌گویند و با روش‌هایی متمرکز نظیر سدسازی در تضاد است. به‌عبارت‌دیگر، آب از همان ابتدا جمع‌آوری می‌شود، در حالی که روش‌های متمرکز نظیر سدسازی اجازه جریان آب را تا پایین‌دست می‌دهند و با جمع شدن در مخزنی آن را به‌مصرف می‌رسانند. گفتنی است، جاری شدن آب در مسیرهای طولانی معایبی دارد، از جمله تبخیر در طول جریان، افزایش رسوبات سطح و ... .

وی ادامه داد: اگر بخواهیم روزی از روش‌های دیگری جز سدسازی به تامین آب بپردازیم، توسعه سیستم‌های سطوح برای تامین آب روش قابل‌اتکاتری است. در این روش، آب در محل بارش و مبدأ بهره‌برداری می‌شود و می‌توان با استفاده از آن، آب بارندگی را مهار کرد و به‌طورمستقیم به مصرف رساند. برای مثال، همان‌گونه که تفکیک زباله در مبدأ روش درستی برای استفاده مجدد است و عدم‌تفکیک آن تبدیل به معضلی برای محیط‌زیست شده است، استفاده از آب باران در مبدأ هم از آلوده شدن آن در طول مسیر و هدررفت زیاد جلوگیری می‌کند.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا برای بکارگیری این روش نیاز است که هر خانه مخزنی برای جمع‌آوری آب داشته باشد، گفت: برای راه‌اندازی این سیستم در کشور تمام خانه‌ها نیازمند مخزن برای جمع‌آوری آب نیستند. معمولا چنین خانه‌هایی باید در استان‌های شمالی که بیشتر روزهای سال بارندگی است، ساخته شوند که اگر برای مصرف آب شرب است، تصفیه متمایل و روش‌های ساده‌تری را می‌طلبد. آب باران پاک‌ترین آب طبیعت است. در این نوع از سیستم‌ها آب ابتدای بارندگی مورداستفاده شرب قرار نمی‌گیرد و معمولا اجازه داده می‌شود که ۱۰ تا ۱۵ دقیقه از بارندگی بگذرد و بعد شروع به جمع‌آوری آب می‌کنند. بهره‌برداری از سطوح آبگیر ماهیت سازگارانه دارد که آسیبی برای تامین آب به طبیعت وارد نمی‌کند. این کارشناس بااشاره به کاربرد این روش در کشاورزی گفت: در گذشته روش‌های آبیاری کشاورزی متکی به این روش بوده که به آبیاری سیلابی معروف است؛ البته در هر استانی با نام خاصی به زبان محلی آنجا شناخته می‌شود، اما بعدها بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی و سدها جایگزین آن و این روش‌ها کنار گذاشته شد. در حال حاضر که آب‌های زیرزمینی ما در معرض خطر است، این روش‌ها می‌تواند جایگزین استانداردی باشد. متاسفانه سیاست‌گذاری تامین آب در کشور متمرکز است و هنوز وارد روش‌های غیرمتمرکز نشده‌ایم و همچنان روش‌های سنتی ادامه دارد.

سخن پایانی

کمبود منابع آب در ایران به‌لحاظ قرارگیری در نواحی خشک و نیمه‌خشک جهان بر کسی پوشیده نیست. رخداد جریانات سیلابی و آنی از ویژگی‌های اساسی این نواحی محسوب می‌شود. این در حالی است که میزان متوسط بارش و تبخیر کشور به‌ترتیب یک‌سوم و سه برابر متوسط جهانی است. از نظر پراکنش مکانی، ۷۰ درصد بارش‌ها بر ۲۵ درصد اراضی و ۳۰ درصد آن بر ۷۵ درصد اراضی می‌بارد. از نظر پراکنش زمانی نیز ۷۵درصد بارش‌ها در فصول غیرزراعی و ۲۵ درصد بارش‌ها در فصول زراعی نازل می‌شوند.

بنابراین، توزیع نامناسب زمانی و مکانی بارندگی موجب شده تا وقوع خشکسالی‌ها و کمبود آب، به‌ویژه در فصل رشد گیاه مانع اصلی توسعه قلمداد شود. در این شرایط، برخوردار نبودن از روش‌های علمی و عملی در مدیریت بهینه و بهره‌برداری مناسب از ریزش‌های جوی، از عوامل اصلی کاهش تولیدات گیاهی، تشدید فرسایش و هدررفت آب حاصل از بارش است. با این فرضیات وقت آن رسیده است که در روش‌های تامین منابع آب اصلاح زیربنایی انجام بگیرد، به‌گونه‌ای که هم ماهیت سازگارانه داشته باشد و هم کمتر به هدر برود. به‌طورقطع، فرصت کمی باقی است و پیش از پردازش به هر معضلی، این آب است که باید به فریادش رسید.

یادداشت

سازگاری با الگوهای جدید بارش

پدرام جدی
کارشناس آب

شرایط بد منابع آبی در کشور برای کسی پوشیده نیست. امسال هم در بسیاری از استان‌ها با خشکسالی آسیب‌زننده مواجهیم. اما اینکه بخواهیم کمبود آب در کشور را ناشی از الگوهای بارشی بدانیم و به‌عبارتی، آن را به طبیعت ربط بدهیم، به‌نوعی طفره رفتن از موضوع بکارگیری روش‌های جدید مدیریت منابع آب است. اگر با دیدی بلندمدت به الگوی بارشی کشور نگاه کنیم، باوجود باران‌های اخیر کشور و زمستان پربارش شکل و خشکسالی امسال پاییز، در مجموع، میزان بارش به‌میزان معناداری تغییر نکرده است. در حقیقت، جنس بارش‌ها تغییر کرده، اما میزان ورودی آب به کشور کمابیش یکسان بوده است. در نتیجه، مدل و نوع بارش تغییر کرده و از سویی چون نظام مدیریت منابع آب کشور مبتنی بر الگوهای قبلی بارش است، هنوز نتوانسته با الگوهای جدید بارش خود را تغییر بدهد. گفتنی است، حدود ۷۱ درصد از کل بارش، نزدیک به ۴۱۲ میلیارد مترمکعب از آب کشور تبخیر می‌شود و به‌صورت کامل از دست می‌رود. البته ناگفته نماند که تبخیر جزئی از چرخه آب است، اما می‌توان با اصول و روش خاصی میزان آن را در کشور کاست. بخشی از تبخیر بالای کشور به وضعیت جغرافیایی کشور برمی‌گردد، به‌عبارت روشن‌تر، با تغییر پوشش گیاهی در اراضی سطحی کشور، شرایط تبخیر بیش از اندازه فراهم می‌شود، بنابراین باید توجه داشته باشیم که مهم‌ترین بخش از دست‌رفته آب در بخش تبخیر است. حال اگر بتوان با روش و شیوه‌هایی سرعت آب را در بالادست کاهش داد تا فرصت جذب آب توسط زمین فراهم شود، می‌توان نسبت به نگهداشت آب در سال‌های آتی و مواجهه درست با بحران آبی کشور امیدوار بود. در واقع، با شیوه‌هایی می‌توان آب را به داخل زمین تزریق کرد.

متاسفانه تاکنون مولفه‌های اقلیمی حاکم در کشورمان در بحث مدیریت منابع آب در نظر گرفته نشده است و در این سال‌ها فقط تلاش به جمع‌آوری آب کرده‌ایم. باید بدانیم که اقلیم کشورمان اجازه ساخت سدهای عظیم را نداده است و نباید سدهای بزرگ ساخته می‌شدند. چراکه باتوجه به زاویه مستقیم خورشید در بیشتر روزهای سال به‌ویژه در نیمه جنوبی کشور که تعداد روزهای آفتابی بیشتر از روزهای ابری است، حجم زیادی از آب‌های ذخیره‌شده در سدها به‌دست تبخیر از دسترس خارج می‌شود. بنابراین حداقل در این بخش از کشور نباید سدهای بزرگی می‌ساختیم، همچنین بین ۷ تا ۱۱ درصد مصرف آب کشور در حوزه مصارف خانگی و آب شرب است و عمده هدررفت آب در در کلانشهرها اتفاق می‌افتد. بنابراین، تنها عامل هدررفت آب در این بخش، شبکه‌های آبی زیرزمین است که نیاز به نوسازی دارد. البته ناگفته نماند که نوع مصرف شهروندان هم در بحث هدررفت آب شرب هم اثرگذار است. معضلی که در این زمینه وجود دارد، این است که یارانه دولت با میزان مصرف آب تغییر نمی‌کند. این روند نه عادلانه است و نه منطقی. در واقع، به فردی که مصرف بیشتری دارد، باید یارانه کمتری تعلق گیرد، نسبت به فردی که مصرف کمتری دارد، بنابراین این نوع مدیریت اشتباه است و پیشنهاد می‌شود یارانه به شهروندانی که استفاده نامعقول دارند، پرداخت نشود. نظیر افرادی که در خانه‌های‌شان از استخر و مخازن بزرگ آبی برخوردار هستند. بنابراین با مدیریت پلکانی می‌توان این فرآیند را مدیریت کرد. مورد دیگر، جداسازی آب شرب با استحمام و متاسفانه هنوز اقدامات ملموسی در این زمینه انجام نشده است. باتوجه به اینکه فرآیند تامین آب شرب هزینه‌بر است، نباید در مصارف شست‌وشو یا استحمام مورداستفاده قرار گیرد.

به‌اعتقاد من، آبیاری زیرسطحی روش استاندارد و درستی است که می‌توان با کمک آن به بهره‌وری و صرفه‌جویی حداکثری در کشور رسید، چرا که این نوع از آبیاری کمترین میزان هدررفت را دارد. در این روش آب تبخیر نمی‌شود و به‌طورمستقیم وارد زیرسطح زمین می‌شود و ریشه گیاه را آبیاری می‌کند. دانش و فناوری که تا حدی دانش‌بنیان‌های فعال در کشور آن را به کار گرفته‌اند، استفاده از داده‌های ماهواره‌ای است و به‌واسطه این داده‌ها می‌فهمیم که کدام قسمت از زمین کشاورزی، آب بیشتری استفاده کرده یا آبیاری کمتری شده است یا اینکه چه زمانی برای آبیاری مناسب است. اگر بخواهیم چنین امکاناتی، در راستای اقتصادی شدن پیش بروند، باید در زمین‌های بزرگ پیاده‌سازی شوند.

یادداشت

سقوط آزاد ارزش ریال

علی سعدوندی
اقتصاددان

چاپ پول جدید برای بانک مرکزی به‌صرفه نیست، زیرا آفت تورم به جان اسکناس هم افتاده و هزینه چاپ بالاتر از ارزش مالی اسکناس است. همچنین براساس آمار رسمی منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران سرعت افزایش چاپ پول به‌صورت تصاعدی در حال افزایش است.

از ابتدای امسال نیز پایه پولی حدود ۱۸درصد که معادل ۱۱۰هزار میلیارد تومان است افزایش داشته، اما آنچه در اقتصاد ایران رخ می‌دهد خلق پول نیست؛ بلکه فاجعه‌ای بالاتر از خلق پول است. بانک‌ها در اقتصاد تورم‌زده کشور مشغول تولید روزانه ۴ هزار میلیارد تومان شبه‌پول هستند، در حالی که شبه‌پول آثاری به‌مراتب مخرب‌تر از خلق پول در اقتصاد دارد.

این امر به آن معناست که میزان پول پرقدرت، با بیشترین نقدشوندگی یا اصطلاحا پول داغ در حال افزایش است. پول داغ، ماهیتا در بازار پول ماندگار نیست و وارد بازارهای مولد نیز نمی‌شود. این پول، در چرخه اقتصاد سرگردان است و ظرفیت ورود به بازارهای جذاب با هدف سرمایه‌گذاری و جابه‌جایی مستمر بین بازارها را دارد.

این رفتار هیجانی که مختص پول سرگردان است، اثر مستقیمی بر بازارهای موازی سرمایه دارد. از طرفی ریسک سیستماتیک ایران در کنار آمار کاهشی نرخ تشکیل سرمایه، از انگیزه سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت کاسته است.

در مقابل این آمار نامطلوب پایه پولی هم به‌شدت افزایش‌یافته است. تغییرات پایه پولی به‌واسطه سیاست‌های به‌ظاهر انقباضی بانک مرکزی است. لازم به ذکر است این سیاست‌های انقباضی، به‌نوبه خود نمی‌تواند مانع آثار مخرب تورمی، به‌واسطه بالا رفتن میزان و سرعت گردش پول در اقتصاد شود.

انتظار می‌رود در ماه پایانی سال سیر تورم همچنان صعودی بماند؛ بنابراین نباید انتظار بهبود وضعیت در بخش تورم و معیشت را داشته باشیم. همچنین باتوجه به سیاست‌های منفعلانه بانک مرکزی باید انتظار سقوط ارزش پول ملی را نیز داشته باشیم. همزمان با افزایش سهم پول در کشور، شاهد افزایش قیمت‌های اسمی در بازارهای موازی سرمایه هستیم. شکسته شدن نرخ دلار در بازار آزاد و عبور از مقاومت تکنیکال و روانی ۴۵ هزار تومان، تاییدکننده آثار نه‌چندان مطلوب سیاست‌های بانک مرکزی در میزان و نحوه چاپ پول است. در کنار معضلات بی‌شمار اقتصادی دولت، عدم‌تحقق درآمدهای ارزی نیز باعث ایجاد کسری بودجه در ترازنامه دولت شده و این مهم، نیاز دولت به استقراض از بانک مرکزی را افزایش می‌دهد. ضمن اینکه لزوم توجه به وضعیت معیشتی مردم به‌واسطه افزایش نرخ کالاهای موجود در سبد مصرفی خانوار بیانگر آن است که در سال جدید دولت برای تامین بخش قابل‌توجهی از بودجه جاری کشور نیازمند تامین مالی است. متاسفانه براساس ظواهر امر، این تامین مالی، بدون پشتوانه اقتصادی صورت می‌پذیرد و مسیر اصلاحات قیمتی یا قدرت گرفتن پول ملی را دشوارتر می‌کند.

در این مسیر، سهم پول و شبه‌پول از نقدینگی نیز با روندی نگران‌کننده، از۱۸.۹ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۲۳ درصد در شهریور سال ۱۴۰۱ رسیده که بدون شک، نقش بسیار مهمی در ایجاد تورم بالا در کشور داشته است. این مهم باعث ایجاد انتظارات تورمی در بین جامعه شده و سیاست‌های انقباضی مانند عدم‌پرداخت تسهیلات خرد یا کاهش سقف پرداخت‌های نقدی در بانک‌ها به مردم نمی‌تواند سپر دفاعی محکمی برای کاهش نرخ تورم باشد. به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی بیشتر از هر زمانی به استقلال رای و عملکرد نیاز داشته باشد، زیرا وظیفه اصلی بانک مرکزی حفظ ارزش پول است، اما به‌دلیل عدم استقلال این نهاد از بدنه دولت این بانک مجبور است جور ناکارآمدی دولت را هم بکشد و در بخش‌هایی با دستور دولت ناچار به خلق پول باشد که این موضوع باعث کاهش هر چه بیشتر ارزش ریال می‌شود؛ بر همین اساس بانک مرکزی باید استقلال لازم را داشته باشد تا بتواند به وظایف اصلی خود یعنی حفظ ارزش پول و کنترل تورم بپردازد.

نرخ سود تسهیلات نهضت ملی مسکن ۲۳ درصد شد

طول مدت بازپرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن کماکان ۲۰ ساله است که ۳ سال دوره ساخت و ۱۷ سال دوره پرداخت اقساط خواهد بود.

به گزارش ایبنا، علی عسگری، سرپرست بانک مسکن در مراسم افتتاح پروژه ۲۳۵ واحدی نگین دولت‌آباد اظهار کرد: این پروژه یکی از پروژه‌هایی است که از طریق ایجاد صندوق مسکن و ساختمان با آورده مردم راه‌اندازی شده و ظرف ۵ سال به بهره‌برداری رسیده است.

عسگری درباره متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن نیز گفت: تاکنون در بانک مسکن از طریق سامانه tem وزارت راه ۸۴۲ هزار نفر ثبت‌نام کرده‌اند که ۲۵۰ هزار نفر هنوز نسبت به واریز آورده اولیه اقدام نکرده‌اند.

وی با بیان اینکه حدود ۴۵۰ هزار نفر آورده اولیه خود را واریز کردند، گفت: از این تعداد ۲۱۰ هزار نفر انعقاد قرارداد شده‌اند و مابقی نیز در مرحله تشکیل پرونده قرار دارند. سرپرست بانک مسکن درباره سود تسهیلات نهضت ملی نیز گفت: نرخ سود تسهیلات تا پیش از این ۱۸ درصد بود که باتوجه به افزایش نرخ سود بانکی در قراردادهای جدید که از هفته گذشته ابلاغ شده، نرخ تسهیلات ۲۳ درصد اعمال می‌شود. البته بحث‌های مقدماتی در وزارت راه مطرح‌شده که این مابه‌التفاوت را دولت پرداخت کند که هنوز به نتیجه نرسیده است.

وی افزود: طول مدت بازپرداخت کماکان ۲۰ ساله است که ۳ سال دوره ساخت و ۱۷ سال دوره پرداخت اقساط خواهد بود و باتوجه به افزایش نرخ سود قراردادهای جدید میزان اقساط آن هم تغییر خواهد کرد.

صمت مشکل کمبود اسکناس در خودپردازها را بررسی کرد

جیب خالی عابر بانک‌ها

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

صف‌کشی مردم برای خرید هر کالایی یا استفاده از هر امکاناتی این روزها به یک عادت تبدیل شده و در سلسله صف‌های عریض‌وطویل حالا نوبت به ایستادن مردم در برابر دستگاه‌های ATM بدون پول رسیده است. مدت‌ها از استقرار عابربانک‌ها در خیابان‌ها و مراکز عمومی کشور می‌گذرد. این دستگاه‌ها که به‌مرور در سطح شهرها گسترش یافتند، کم‌کم مورد استقبال مردم قرار گرفتند، زیرا از مزایای امکان عملیات بانکی با کارت تا تغییر رمز و... برخوردار بودند.

مهم‌ترین کاربرد خودپردازها برای مردم دریافت وجه نقد است، اما مدتی است که این ابزار مالی برای مردم مشکل‌ساز شده، زیرا یا پول کافی در آنها نیست یا به‌دلیل نقص فنی امکان ارائه خدمات ندارند که این وضعیت دسترسی مردم به پول را سخت‌تر کرده است؛ در صورتی که هنوز بسیاری از مشاغل خدماتی برای دستمزد خود از مردم پول نقد دریافت می‌کنند یا اینکه برای پرداخت کرایه تاکسی به پول نقد نیاز است.

بر همین اساس می‌توان گفت دوباره بانکداری نوین برای مردم دردسرساز شده و استفاده از دستگاه‌های خودپرداز برای دریافت نقدینگی مشکل مردم را دو برابر کرده است؛ آن‌هم زمانی که پول نقد در اقتصاد زیاد اما در تبادلات مالی مردم بسیار کم شده است.

کمبود پول نقد در دستگاه‌های خودپرداز به‌جایی رسیده که مردم برای دریافت پول به جایگاه‌های عرضه سوخت مراجعه می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که صدای رئیس صنف جایگاه‌داران در آمده است. وی گفته مردم پول نقد را به‌جای دستگاه خودپرداز از جایگاه‌های سوخت مطالبه می‌کنند. صمت در این گزارش علت کمبود پول نقد در دستگاه‌های خودپرداز را بررسی کرده است.

در شرایط تورمی کشور هزینه تمام‌شده چاپ پول به‌ویژه اسکناس‌های خرد برای بانک مرکزی بالا رفته است؛ بنابراین چاپ پول با شکل و ابعاد اسکناس‌های فعلی برای بانک مرکزی به‌صرفه نیست

پمپ‌بنزین‌ها جای عابربانک‌ها را گرفتند

رئیس صنف جایگاه‌داران کشور گفت: به‌علت نبود پول نقد در مخزن خودپردازهای بانکی، بسیاری از شهروندان ناچار برای دریافت وجه نقد به پمپ‌بنزین‌ها مراجعه می‌کنند و ما نمی‌دانیم دقیقا باید چه‌کار کنیم.

اسدالله قلی‌زاده به ایسنا گفت: درخواست ما این است که بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی به‌سرعت اظهارنظر و تدبیر کنند.

وی افزود: مردم راحت‌ترین و در دسترس‌ترین راه برای دریافت پول را پمپ‌بنزین‌ها می‌دانند و به این مراکز مراجعه می‌کنند. آمار بالایی از مراجعات داریم و لازم است مسئولان سریعا تدبیری بیندیشند. وی ادامه داد: مالکان پمپ‌بنزین‌ها از سراسر کشور به‌ویژه کلانشهرها، شهرهای توریستی و زیارتی استعلام‌های زیادی از ما داشته‌اند که چه کنند؟ واقعیت این است که جایگاه‌های سوخت فعالیت شبانه‌روزی دارند و ارائه خدمت می‌دهند، اما تکلیفی در جهت عرضه پول نقد به مردم ندارند. البته در برخی مواقع واقعا مردم نیاز دارند و برای وجوه خرد مراجعه می‌کنند که جایگاه‌داران نمی‌دانند باید چه کنند تا از طرفی شرمنده مردم و از طرفی با مشکلات قانونی یا مالیاتی آتی روبه‌رو نشوند.

وی اظهار کرد: لازم است سازمان امور مالیاتی و بانک مرکزی در این زمینه اظهارنظر شفاف و موارد قانونی را تشریح کنند تا تکلیف همه روشن شود. البته مشاغل دیگر هم احتمالا با این مسئله روبه‌رو هستند.

وی افزود: ما سعی کردیم طی سال‌های اخیر مردم را ترغیب کنیم که بهای سوخت را الکترونیکی پرداخت کنند و تا حدودی موفق بودیم و شاهد کاهش روزافزون استفاده از پول نقد در جایگاه‌ها هستیم و امیدواریم با غلبه بر نگاه بسته برخی افراد و ورود فناوری جدید و روش‌های متنوع پرداخت هرچه بیشتر در این زمینه پیش برویم. قلی‌زاده ضمن انتقاد از بی‌تفاوتی برخی بخش‌های نظام بانکی به این مسئله گفت: ما انتظار داریم بانک‌ها پاسخگو باشند. اینکه بانک‌ها در ایام کرونا خیلی کم پول نقد از مردم دریافت می‌کردند و پمپ‌بنزین‌ها محل خرج کردن پول‌های نقد مردم شده بود و حالا وجه نقد در برخی خودپردازها به‌درستی توزیع نمی‌شود و مردم برای رفع نیازشان به پمپ‌بنزین‌ها مراجعه دارند قابل‌پذیرش نیست. جایگاه‌های سوخت خودپرداز بانکی نیستند و لازم است بانک مرکزی به‌طورجدی در این مسئله ورود کند.

بانک‌ها نمی‌توانند هر زمان‌که بخواهند اقدام به شارژ دستگاه خودپرداز کنند

قانون مالیات تقاضا برای پول نقد را افزایش داد

آیت تجلی، کارشناس امور بانکی درباره علت کمبود پول نقد در دستگاه‌های خودپرداز به صمت گفت: تصور بانک مرکزی این بوده که باتوجه به افزایش پرداخت‌های اینترنتی و وجود دستگاه کارتخوان در تمام فروشگاه‌ها نیازی به افزایش سقف برداشت و وجود پول نقد در دستگاه‌های ATM نیست، اما قانون مالیاتی جدید باعث افزایش تقاضا برای پول نقد شده، زیرا باتوجه به قانون مالیاتی جدید مربوط به دستگاه‌های کارتخوان، بسیاری از فروشندگان از مردم پول نقد طلب می‌کنند و مردم مجبور به پرداخت نقدی هستند؛ بنابراین دستگاه‌های خودپرداز سطح شهر با کمبود اسکناس، به‌ویژه اسکناس‌های خرد مواجه شده‌اند.

کاهش استفاده از دستگاه پوز

وی با اشاره به اینکه دستفروشان و مغازه‌داران، پزشکان، رانندگان اسنپ و فعالان ده‌ها شغل مختلف با هدف فرار از پرداخت مالیات، کمتر از دستگاه‌های پوز استفاده می‌کنند، توضیح داد: صاحبان مشاغل خرد با هدف فرار از پرداخت مالیات، فقط وجه نقد دریافت می‌کنند، زیرا امسال وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی، طی تصمیم جدیدی اعلام کرد تراکنش‌های بانکی از طریق دستگاه کارتخوان، مشمول مالیات خواهد شد که این تصمیم از همان ابتدا با اعتراضات شدید صاحبان کارتخوان مواجه شد؛ بنابراین تصمیم گرفتند فقط از مردم پول نقد دریافت کنند که این روند بانک‌ها را نیز با مشکل کمبود نقدینگی مواجه کرده است.

این کارشناس امور بانکی در ادامه اظهار کرد: به‌دنبال افزایش تقاضا برای پول نقد بسیاری از عابربانک‌ها، اسکناس کافی برای پاسخ دادن به این افزایش تقاضا ندارند و کمبود پول نقد به‌وجود آمده است. علاوه بر این به‌دلیل اینکه در شرایط تورمی کشور هزینه تمام‌شده چاپ پول به‌ویژه اسکناس‌های خرد برای بانک مرکزی بالا رفته، چاپ پول با شکل و ابعاد اسکناس‌های فعلی برای بانک مرکزی به‌صرفه نیست.

انتقال از شهرستان

تجلی در پاسخ به این پرسش که بانک مرکزی چگونه می‌تواند مشکل کمبود نقدینگی دستگاه‌های خودپرداز را مرتفع کند، گفت: بانک مرکزی در شرایط فعلی باید اسکناس‌های خرد را از استان‌های کم‌جمعیت به کلانشهرها که تقاضا برای پول زیاد است انتقال دهد.

این کارشناس امور بانکی با تاکید بر موقتی بودن کمبود اسکناس در دستگاه‌های خودپرداز افزود: اغلب جابه‌جایی پول در کشور ما به‌صورت الکترونیک انجام می‌شود؛ بنابراین به‌نظر نمی‌رسد مردم برای بخش اعظم امور مالی خود نیازمند اسکناس باشند. این روزها اغلب مبادلات با کارت بانکی انجام می‌شود، اما به‌هرحال قبول دارم که مشکل کمبود اسکناس در برخی خودپردازها وجود دارد. با این حال به‌نظر می‌رسد این مشکل مقطعی و گذرا است و فقط در برخی نقاط کشور وجود دارد.

وی درباره احتمال افزایش سقف برداشت از عابر بانک اظهار کرد: در سال‌های گذشته بانک مرکزی اعلام می‌کرد سقف برداشت پول از خودپردازها از ۲۰۰ به ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد، اما امسال چنین مجوزی به بانک‌ها داده نشده، زیرا به‌دلیل حجم بالای برداشت از عابربانک‌ها به‌ویژه در سال‌های پس از کرونا بانک مرکزی مصمم است محتاطانه‌تر در این زمینه تصمیم‌گیری کند.

خروج پول از عابربانک‌ها افزایش یافت

علی اکبری‌زاده، کارشناس امور بانکی در تشریح علت کمبود پول در خودپردازها به صمت گفت: پس از ساماندهی مالیاتی و ساماندهی کارتخوان‌ها، عده‌ای از کسبه رویه‌ای را در پیش‌گرفته‌اند و با هدف فرار مالیاتی، مشتری را هدایت به دریافت پول نقد از خودپرداز به‌جای استفاده از کارتخوان می‌کنند و در واقع از خریداران مطالبه پول نقد می‌شود. وی ادامه داد: در واقع اینکه بگوییم پول نقد موجود نیست یا خودپردازها پول نقد پرداخت نمی‌کنند، این‌طور نیست، بلکه خروجی پول از خودپردازها در چند وقت اخیر افزایش یافته است؛ در نتیجه این موضوع موجب بروز مشکل برای مردم شده و در برخی از خودپردازها با نبود اسکناس مواجه می‌شوند.

خودپردازها فقط اسکناس درشت دارند

این کارشناس امور بانکی با تاکید بر اینکه پرداخت مالیات توسط همه مردم امری ضروری است، اعلام کرد: مردم وقتی درآمدی کسب می‌کنند و مالیات پرداخت نمی‌کنند، دولت را با چالش‌های متعددی از جمله کسری بودجه مواجه می‌کنند. در نهایت این فرارهای مالیاتی موجب می‌شود دولت پول از بانک مرکزی قرض بگیرد که این امر به تورم می‌انجامد و تورم هم دامن همه مردم در دورترین نقاط کشور را می‌گیرد. وی در پاسخ به این نکته که برخی شعب مدعی‌اند خودپرداز آنها فقط به امکان پرداخت اسکناس ۱۰۰ هزار تومانی تجهیز است و تنها اسکناس ۱۰۰ هزار تومانی برای آنها ارسال می‌شود، گفت: برای رفع این مشکل بانک‌ها باید به شعب بالاسری خود برای اسکناس‌های کوچک‌تر اعلام نیاز کنند.

اسکناس نو در راه است

اکبری‌زاده با اشاره به اینکه چاپ اسکناس‌های جدید موجب شده شاهد کمبود پول نقد در خودپردازها باشیم، گفت: ورودی پول نقد بانک‌ها هر قدر هم که باشد، نمی‌توان با آن دستگاه‌های خودپرداز را شارژ کرد، زیرا شارژ دستگاه‌های خودپرداز قوانین خاصی دارد؛ بنابراین بانک‌ها نمی‌توانند هر زمان که بخواهند اقدام به شارژ دستگاه خودپرداز کنند.

ضمنا شعبه هر قدر هم موجودی داشته باشد بانک مجاز نیست که از آن موجودی برای شارژ دستگاه خودپرداز استفاده کند؛ بنابراین این کمبود پول در دستگاه‌های خودپرداز کاملا موقتی است تا زمانی که پول‌های نو قبل از آغاز سال جدید وارد چرخه پولی کشور شود. وی متذکر شد: در سال‌های گذشته می‌توانستیم پول نقد از فروشگاه‌هایی که دستگاه کارتخوان دارند دریافت کنیم، اما این روزها به‌دلیل الزامات قوانین مالیاتی، فروشندگان از این امر سر باز می‌زنند و وضع مالیات موجب شده کمبود وجه نقد بیشتر احساس شود. این کارشناس امور بانکی در ادامه یادآور شد: سقف روزانه پرداخت دستگاه‌های خودپرداز به ازای هر کارت ۲۰۰ هزار تومان است و سال‌هاست که ثابت مانده و در دوره کوتاهی در زمان کرونا به ۵۰۰ هزار تومان رسید، اما دوباره به حالت عادی برگشت که این رقم به‌دلیل افزایش هزینه‌های زندگی و کاهش ارزش پول ملی خیلی نمی‌تواند نیازهای مردم به پول نقد را تامین کند و همین مسئله مصرف پول را افزایش داده و اغلب عابربانک‌ها پس از چند ساعت تهی از اسکناس شده و مردم برای تهیه اسکناس سرگردان می‌شوند. وی در ادامه پیشنهاد کرد: بهتر است بانک مرکزی در کنار چاپ اسکناس جدید سقف برداشت پول نقد از عابربانک‌ها را افزایش دهد تا مردم در اسفند مشکل تامین پول نقد نداشته باشند.

هرچند همیشه در روزهای منتهی به پایان سال بیشتر عابربانک‌های کشور به پول نو تجهیز می‌شوند.

سخن پایانی

تعطیلی دستگاه‌های خودپرداز پس از اتمام ساعت فعالیت بانک‌ها، یکی از مشکلاتی است که علاوه بر نبود نقدینگی در عابر بانک ها طی روزاخیر بر مشکلات مردم افزوده و مردم نیز مستاصل از دستگاهی به دستگاه دیگر برای دریافت پول سرگردانند تا وجه نقد موردنیازشان را تهیه کنند اما دستگاه‌های خودپرداز یا نقص فنی دارند یا پول کافی ندارند و اگر در عابربانکی پول پیدا شود صف طویلی پشت آن ایجاد می‌شود که معلوم نیست موجودی آن تا نفر چندم صف را پاسخگو باشد. همچنین قوانین مالیاتی جدید باعث شده کسب‌وکارهای خرد از مردم مطالبه پول نقد داشته باشند. به‌اعتقاد کارشناسان این موضوع سبب شده تقاضا برای دریافت پول نقد از کارتخوان‌ها بالا برود و مردم برای دریافت پول سرگردان شوند.

اتصال ۳۱ واحد جدید نیروگاهی به شبکه برق

معاون توسعه طرح‌های شرکت برق حرارتی گفت: ۳۱ واحد جدید نیروگاه حرارتی از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم تاکنون به ظرفیت ۴ هزار و ۶۹۵ مگاوات برای کمک به کاهش خاموشی‌ها و ایجاد برق پایدار درشبکه سراسری وارد مدارشده است.

به گزارش وزارت نیرو، محمد رمضانی در باره آخرین وضعیت پروژه‌های نیروگاه‌های حرارتی کشور افزود: تاکنون پنج هزار و ۷۳۰ مگاوات به ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی کشور از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم افزوده شده است که این اقدام از طریق سنکرون ۳۱ واحد جدید نیروگاهی به ظرفیت ۴هزار و ۶۹۵ مگاوات و همچنین رفع محدودیت نیروگاه‌های بخاری و افزایش توان عملی نیروگاه‌های گازی موجود به ظرفیت یک‌هزار و ۳۵ مگاوات محقق شده است. وی ادامه داد: واحدهای سنکرون شده جدید شامل بخش گاز نیروگاه‌های سیکل ترکیبی هنگام، ایران ال‌ان‌جی (سه واحد)، قشم پاسارگاد، آریان زنجان (دو واحد)، مهتاب کویر (دو واحد)، شهید باکری، تربت‌حیدریه، فولاد بوتیا، دوکوهه و واحدهای گازی کوچک میانرود، زاهدان (سه واحد) و صبای دهلران (چهار واحد) بوده است.

رمضانی افزود: همچنین در این مدت واحدهای بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی جهرم، هریس، ارومیه، چابهار، بعثت پارس جنوبی، غرب کارون، عسلویه، فردوسی، خرم‌آباد و سبلان نیز به شبکه سراسری برق کشور متصل شده است. وی با اشاره به اینکه ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی کشور به ۷۳ هزار و ۶۹۵ مگاوات رسیده است، گفت: در حاضر ۶۱۲ واحد تولید برق حرارتی در ۱۳۴ نیروگاه کشور وظیفه تولید برق پایدار برای مشترکان سراسر کشور را بر عهده دارند که ۶۸ درصد از این ظرفیت در اختیار بخش خصوصی است.

احداث بندر بزرگ خلیج فارس در خوزستان

رقابت منطقه‌ای متوازن می‌شود

بندر بزرگ فاو در افق چشم‌انداز ۲۰۳۸ قرار است با ۹۰ پست اسکله و ۹۹ میلیون تن ظرفیت تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در سال، به عنوان دهمین بندر جهان، در جایگاه بزرگترین بندر خاورمیانه قرار گیرد، اگر چه تردیدهایی در مورد تحقق وجود دارد.

در حال حاضر بزرگ‌ترین و فعال‌ترین پایانه کانتینری عراق در بندر تجاری ام القصر در استان بصره قرار دارد که عملکرد آن در سال ۲۰۲۲ با حدود یک میلیون و دویست هزار تی ای یو در حدود ۸ برابر مجموع عملکرد کانتینری بنادر امام خمینی (ره) و خرمشهر بوده است. بندر ام القصر با حمایت دولت و وزارت حمل و نقل عراق، توانسته کانونی امن و کارآمد را برای سرمایه‌گذاری خارجی بلند مدت ترمینال اپراتورهای بزرگی نظیر CMA CGM, MSC, ICTSI, Gulftainer فراهم آورد.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بندر بزرگ فاو استان بصره در جنوب شرقی عراق در ۵ سال به بهره برداری خواهد رسید که به نظر می رسد با این شرایط ایران و عراق در حال رقابت برای اتصال شرق به غرب هستند

حضور ترمینال اپراتورهای مهم منطقه‌ای و بین‌المللی در کنار شرکای عراقی در پایانه‌های کانتینری بندر ام القصر به افزایش چشمگیر عملکرد آن انجامیده و خطوط کشتیرانی بزرگ دنیا را به برقراری سرویس‌های منظم لاینر به این بندر (با وجود آنکه در انتهای خلیج فارس قرار دارد) متقاعد ساخته است.

در همین حال خط ریل جدیدی که خلیج فارس را از طریق بندر بزرگ فاو و خاک عراق به ترکیه و اروپا می‌رساند، در فاز طراحی است و این بار عراق به عنوان کشوری با ماهیت عملکرد ترانزیتی در نظر گرفته شده است. عراق در حال سرعت بخشیدن به این پروژه است، زیرا به خوبی از پتانسیل خود برای ایفای نقشی مهم در حمل و نقل و تجارت بین جنوب و جنوب شرق آسیا و اروپا آگاه است.

این پروژه Dry Canal نام دارد که بندر بزرگ فاو را که ساخت آن از سال ۲۰۲۰ در دست انجام است، به شمال عراق و ترکیه متصل می‌کند و شامل احداث خطوط راه آهن جدید به طول ۲۲۰۰ کیلومتر می‌باشد. این خطوط ریلی پس از اتصال به ترکیه به شبکه ریلی و جاده‌ای اروپا متصل خواهد شد.

■ رقیب ترکیه به بهره برداری خواهد رسید

به گزارش مهر، ترکیه در حال حاضر به عنوان یک کانون اصلی ترانزیت کالا و کانتینر برای ترافیک ریلی از شرق به غرب دنیا مطرح است و به همراه جمهوری آذربایجان و گرجستان نقش مهمی در کریدور میانی (Middle Corridor) برای انتقال محموله‌های ورودی از چین از طریق دریای خزر به سمت اروپا دارد.

به تازگی شرکت‌های بیشتری بنادر ترکیه را در شبکه‌های حمل و نقلی خود قرار داده‌اند تا از مزایای ترانزیتی و لجستیکی آن کشور بهره ببرند به طوری که در سال ۲۰۲۲ حدود ۸۱ میلیون تن کالا از طریق خاک ترکیه ترانزیت شده است.

هنگامی که بندر بزرگ فاو در جنوب عراق تکمیل شود، گزینه دیگری برای نقل و انتقال کالا از جنوب و جنوب شرق آسیا به اروپا اضافه می‌شود و به عنوان مثال محموله‌های کشور هند می‌توانند علاوه بر بندر شهید رجایی ایران و بندر جبل علی در امارات، گزینه دیگری برای رسیدن به مقاصد خود پیدا کنند.

ظرفیت عملیات پایانه کانتینری بندر بزرگ فاو پس از تکمیل در سال ۲۰۳۸ بالغ بر ۷.۵ میلیون تی ای یو در سال خواهد بود.

موج شکن‌های بندر بزرگ فاو در جمع ۲۴ کیلومتر طول دارند که بخش شرقی را یک شرکت یونانی و بخش غربی را شرکت «دوو» کره جنوبی ساخته است. احداث بخش بزرگی از زیرساخت این بندر را نیز شرکت «دِوو» دنبال می‌کند.

■ حضور ایتالیا و فرانسه در راه آهن و بنادر عراق

شرکت ایتالیایی PEG موظف به انجام مطالعات امکان سنجی این پروژه شده که تا پایان سال ۲۰۲۳ ارائه خواهد شد.

قرار است مناقصه احداث اولین قطعه از راه آهن برقی عراق در سال جاری اکران شود.

در همین حال شنیده شده که شرکت آلستوم فرانسه مجری پروژه راهبردی اتصال بندر بزرگ فاو به ترکیه با طول ۲۲۰۰ کیلومتر طول گردیده است. با وجود چنین پروژه‌های بندری بزرگ در حال تکمیل و ایجاد دسترسی‌های لجستیکی ریلی و جاده‌ای پسکرانه آن که عملاً مبدل به راه گذری جدید برای اتصال شرق به غرب خواهد بود، ایران نیز باید به دنبال یافتن و سپس اجرایی نمودن فرصت‌های خود در جهت عقب نماندن از عرصه تجارت و رقابت منطقه‌ای باشد.

سخن پایانی

بندر بزرگ خلیج فارس در واقع همان فرصتی است که می‌بایست از آن به عنوان راهکاری در جهت دستیابی جایگاه تجارت دریایی ایران و توسعه این جایگاه در نقش آفرینی در راه گذرهای جدید تجارت دریایی از شرق به غرب، نام برد. بی شک احداث بندر بزرگ خلیج فارس در استان خوزستان و در کانال طبیعی و منحصر بفرد خور موسی در راستای ایجاد توازن در رقابت منطقه‌ای بویژه در شمال خلیج فارس و در رقابت با توسعه بنادر فاو و ام‌القصر در خور زبیر و خور عبدالله عراق و برنامه‌های توسعه‌ای کشور ترکیه، خواهد بود. در شرایطی که یکی از مهمترین عوامل رشد و توسعه بنادر، عاملی به نام «ضریب دسترسی دریایی» بواسطه موقعیت جغرافیایی و جمعیتی آنها خواهد بود؛ بندر بزرگ خلیج فارس با داشتن پسکرانه جمعیتی، صنعتی و دسترسی به کریدورهای زمینی با فراهم نمودن بستر جذب کالا، نه تنها نقش استان خوزستان را در رشد اقتصادی کشور مشهودتر خواهد نمود، بلکه توأمان، زمینه جذب کالاهای ترانزیتی و تغییر رویه‌های صادرات و واردات کالاها در رقابت با کشورهایی نظیر ترکیه و عراق، در مسیر راه گذر شرق به غرب را فراهم خواهد ساخت.

با ایجاد ترمینال اپراتورها در بندر بزرگ فاو رقابت بنادر عراق و ایران در اتصال شرق به غرب بالا می‌گیرد

اجرای ۲۵۰طرح بزرگ و کوچک در آبفای یزد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان یزد با اشاره به اینکه جمعاً حدود ۲۵۰ طرح بزرگ و کوچک توسط آبفای استان در دست اقدام است، گفت: یکی دیگر از این طرح‌های بزرگ اجرای فاضلاب شهر یزد است که پس از ۲۲ سال فقط ۷۵۰ کیلومتر آن اجرا و ۳۷ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است.

به گزارش صمت از یزد، جلال علمدار مدیرعامل شرکت آبفای استان یزد در سلسله جلسات رسانه‌ای «مدیر حرف بزن»در محل استانداری یزد، در رابطه با تامین آب روستاهای استان خاطرنشان کرد: از مجموع یک‌هزار روستای استان حدود ۶۸۰ روستا از طریق شبکه آبرسانی می‌شوند ولی آبرسانی به ۳۲۰ روستای دیگر به صورت سیار است و در برخی از آنها حتی هم‌اکنون نیز با وجود بارشهای نسبتاً خوب امسال، آبرسانی سیار همچنان برقرار است. وی با اشاره به همکاری سپاه در آبرسانی به افزون بر ۸۰ روستای استان، ابراز امیدواری کرد که تا قبل از خردادماه سال آینده، این طرح‌ها آماده بهره‌برداری و افتتاح برای تامین آب پایدار در این روستاها شود. مدیرعامل آبفای استان ادامه داد: چند حلقه چاه مربوط به صنعت و دانشگاه نیز برای تامین کسری آب شهر یزد در مواقع بحرانی و پیک مصرف آماده‌سازی شده ولی به رغم اضافه شدن این منابع آب داخلی بازهم ۵۰۰ لیتر بر ثانیه کمبود آب تنها در مرکز استان داریم. وی در بخشی از سخنانش با اشاره به اینکه در جمع حدود ۲۵۰ طرح بزرگ و کوچک توسط آبفای استان در دست اقدام است، گفت: یکی دیگر از این طرح‌های بزرگ اجرای فاضلاب شهر یزد است که پس از ۲۲ سال فقط ۷۵۰ کیلومتر آن اجرا و ۳۷ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. علمدار افزود: تکمیل این طرح طی قراردادی در قالب بیع متقابل به سنگ آهن مرکزی واگذار شده و تلاش می‌شود در بازه چهار ساله با اجرای ۱۵۰۰ کیلومتر دیگر شبکه فاضلاب با اعتبار ۴ تا ۵ میلیارد تومان به طور کامل از آن بهره‌برداری شود. وی در همین رابطه تصریح کرد: خوشبختانه استان یزد در حوزه اجرای طرح‌های فاضلاب به صورت بیع متقابل در کشور پیشتاز است و هم اکنون اجرای شبکه فاضلاب در بسیاری از شهرهای بزرگ استان در این قالب به اتمام رسیده و در برخی شهرهای دیگر مانند مهریز در حال انجام و در ابرکوه نیز درصدد آغاز عملیات اجرایی است.

علمدار تامین آب استان را از محل منابع داخلی و آب انتقالی ذکر و عنوان کرد: در مجموع بیش از ۴۶۰ حلقه چاه جهت تامین آب استان مورد استفاده قرار می‌گیرد که ۴۶ مورد از آنها مربوط به شهر یزد و با عمق ۲۳۰ متر است ولی با وجود قریب به ۲۳۰۰ لیتر بر ثانیه آب انتقالی که در شهرهای مختلف استان نیز توزیع می‌شود، درحال‌حاضر با ۱۸۰۰ لیتر بر ثانیه کمبود آب در شهرها و روستاهای استان مواجه‌ایم.

رئیس خانه صمت استان یزد:

درصد قابل توجهی از بار اشتغال کشور بر دوش یزد است

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد در نشست طلایه داران پیشرفت ایران با رئیس‌جمهوری که در تاریخ ۲۲ دی ماه در سالن کوثر استانداری برگزار شد، با اشاره به جایگاه صنعتی استان یزد و همچنین نقش این استان در اشتغالزایی برای استان‌های مجاور، خواستار توجه ویژه دولت به این استان مهم صنعتی و معدنی شد. به گزارش صمت از روابط عمومی خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد، در پی دومین سفر ریاست جمهوری به استان یزد، نشست طلایه‌داران پیشرفت ایران با رئیس‌جمهوری در تاریخ ۲۲ دی در سالن کوثر استانداری یزد تشکیل شد.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد در این نشست با بیان اینکه یزد یک استان مهم صنعتی و معدنی است گفت: به ازای هر ۳۰۰ نفر یک کارخانه در استان وجود دارد که چندین برابر سرانه کشور است.

وی افزود: ۴۸ درصد اشتغال استان یزد از ناحیه صنعت بوده که در مقایسه با ۳۲ درصد میانگین کشوری، رقم قابل توجهی است.

سید علی اکبر کلانتر گفت: استان یزد با وجود محرومیت ها، بار اشتغال ۵ استان مجاور و ۱۱ استان دیگر کشور را بر عهده دارد به طوری کهاز ۲۳۴ هزار شغل ایجاد شده، ۹۵ هزار نفر یعنی ۴۰ درصد از شاغلین استان، مهاجر از استان‌های دیگر می‌باشند.

وی ادامه داد: از ۲۵ هزار شغل ایجاد شده در سال گذشته ۱۹ هزار نفر غیر بومی و تنها ۶ هزار نفر بومی هستند.

وی تصریح کرد: دولت باید به کارآفرینان این استان که مسئله بیکاری چندین استان دیگر را هم حل کرده‌اند توجه ویژه داشته و در اعتبارات، تسهیلات و زیرساخت هایی که برای استان در نظر می‌گیرد، این موارد را نیز لحاظ کند.

رئیس خانه صمت با بیان اینکه حوزه صنعت و معدن و همچنین بخش تولید، همواره با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند افزود: مشکلات کهنه ی این حوزه زیاد است و مسئولان نیز به این مشکلات آگاه هستند.

وی درباره کمبود نقدینگی و تسهیلات بخش مولد بیان کرد: با توجه به افزایش ناگهانی نرخ مواد اولیه و نرخ ارز، نیاز به نقدینگی بخش مولد چندین برابر شده و این در حالی است که بانک‌ها در این زمینه با بخش صنعت و تولید همکاری نمی‌کنند.

کلانتر افزود: نرخ موثر بهره بانکی در ۶۰ درصد اقتصاد دنیا عملا به صفر رسیده ولی متاسفانه اخیرا تجربه شکست خورده افزایش نرخ بهره بانکی و ایجاد مسابقه جذب سپرده با افزایش نرخ سود دوباره در کشور کلید خورده و بهره بانکی را به ۲۳ درصد افزایش دادند که صد در صد به ضرر تولید است.

وی در ادامه تصریح کرد: ریشه این مشکل تنها از بانک‌ها نیست بلکه سیاست‌های کلان اقتصادی غلط است. باید سیاست‌ها بگونه‌ای برنامه‌ریزی شود که بانک‌های تجاری و توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری تفکیک شوند.

سید علی اکبر کلانتر با اشاره به سایر مشکلات حوزه صنعت و معدن افزود: تاثیر افزایش ناگهانی نرخ دلاردر بازگشت ارز حاصل از صادرات، تعدد سامانه‌ها و مشکلات مرتبط با آنها، مشکل بورس کالا و سهمیه، مشکلات تامین انرژی مورد نیاز صنعت از جمله برق و گاز و نبود آمار دقیق و صحیح در حوزه صنعت، از جمله مسائلی هستند که تولیدکنندگان و فعالان حوزه صنعت و معدن همواره با آن روبه‌رو بوده و سبب بی‌اعتمادی کارآفرینان و فعالان این حوزه به دولت و مهاجرت کارآفرینان خواهد شد.

رئیس خانه صمت در انتها با تاکید بر جایگاه صنعتی استان یزد، خواستار رسیدگی ویژه دولت سیزدهم به این مسائل و توجه بیشتر آنها به تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان حوزه صنعت و معدن شد.

در پرتو

آخرین وضعیت سدهای کشور

براساس آخرین آمار ارائه شده از بین ۵۲ سد مهم شرب-کشاورزی تا ۲۳ بهمن ۱۹ سد بیش از ۵۰ درصد آب دارند.

به گزارش ایسنا، درحال‌حاضر میزان ورودی آب به سدهای کشور تا ۲۳ بهمن معادل ۹ میلیارد و ۶۱ میلیون مترمکعب بوده که این عدد در مقایسه با سال گذشته که عددی معادل ۱۰ میلیارد و ۷۷ میلیون مترمکعب بوده ۱۱ درصد کاهش داشته، همچنین میزان خروجی از مخازن سدهای کشور در این تاریخ معادل۷ میلیارد و ۱۲ میلیون مترمکعب ثبت شده که این عدد در قیاس با سال گذشته که عددی معادل ۸ میلیارد و ۴۴ میلیون مترمکعب بوده بیانگر کاهش ۱۶ درصدی است.

در شرایط کنونی حجم آب موجود در مخازن ۲۱ میلیارد و ۶۰ میلیون مترمکعب ثبت شده که نسبت به سال گذشته اختلاف چندانی ندارد و درصد پرشدگی مخازن سدهای کشور به عدد ۴۴ درصد رسیده است.

وضعیت سدهای مهم (شرب - کشاورزی) بیانگر این است که در ۱۸ سد درصد پرشدگی بیش از ۵۰ درصد است به طوری که سد زنجیره کارون ۶۴ درصد و سد دز ۶۳ درصد و سد چره استان خوزستان ۶۰ درصد آب دارند همچنین در سد شهید قنبری استان آذربایجان غربی۶۵ درصد، سد استقلال ۶۳ درصد و سد جگین استان هرمزگان ۱۰۰ درصد پر هستند.

سد تالوار استان زنجان ۷۸ درصد، سد رودبار استان لرستان ۹۴ درصد، سد درودزن، ملاصدرا ۵۸ درصد و سد سلمان فارسی استان فارس ۷۱ درصد پرهستند. همچنین در استان کرمانشاه نیز سد داریان ۵۸ درصد و در استان سیستان و بلوچستان سد پیشین ۷۲ درصد و سد ریزدان ۷۵ درصد و سد خیرآباد ۵۳ درصد و سد ماشکید اولیا استان سیستان و بلوچستان ۵۸ درصد پر هستند.

در این بین نیز سد رودبار استان لرستان نسبت به سال گذشته ۸۵ درصد بیشتر آب دارد و بعد از آن نیز سد رئیسعلی دلواری استان بوشهر ۲۵ درصد، سد چره استان خوزستان ۲۳ درصد، سد درودزن ملاصدرا استان فارس ۲۱ درصد، سد ارس، خداآفرین استان آذربایجان شرقی ۲۰ درصد سد زاینده رود استان اصفهان ۱۹ درصد، سد ماشکید علیا استان سیستان و بلوچستان ۱۶ درصد، سد دز استان خوزستان ۱۲ درصد، سد گلپایگان، کوچری حوضه قمرود ۹ درصد، سد آزاده استان کردستان ۶ درصد، سد کوثر کهگیلویه و بویراحمد ۵ درصد، سد داریان استان کرمانشاه ۴ درصد و سد پیشین استان سیستان و بلوچستان ۳ درصد نسبت به سال قبل پر شرشدگی بیشتری دارند.

همچنین ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور معادل ۱۱۴.۹ میلی‌متر بوده که این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره مشابه درازمدت ۱۲۸.۹ میلی‌متر ۱۱ درصد کاهش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته که عددی معادل ۱۲۹.۵ میلی‌متر بوده ۱۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

یکشنبه
۳۰ بهمن ۱۴۰۱- ۲۸ رجب ۱۴۴۴ - ۱۹ فوریه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۶۹- پیاپی ۳۵۸۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

به هشدارهای امنیت سایبری توجه کنید

اینترنت، انقلابی در نحوه خرید ما ایجاد کرده است. به دلیل مزایا و فواید بی‌شمار، این روزها تعداد بیشتری از افراد ترجیح می‌دهند وسایل را به‌صورت آنلاین نسبت به روش‌های معمولی ورود به فروشگاه‌ها بخرند. شیوع بیماری کرونا تاثیر بسیاری در زمینه رشد کسب‌وکارهای اینترنتی داشت و استقبال مردم به انجام و خریدهای اینترنتی نسبت به دوران قبل از شیوع این ویروس بسیار متفاوت بود.

اما همان‌گونه که پیش‌بینی می‌شد، پس از پایان همه‌گیری این بیماری و بازگشت مردم به زندگی عادی، رونق کسب‌وکارهای اینترنتی حفظ شد زیرا خرید و انجام امور در بستر فضای مجازی و اینترنت در حال تبدیل به یک فرهنگ در جامعه امروزی است.

یکی از تکنیک‌های مقابله با کلاهبرداری‌های اینترنتی این است که پس از خرید آنلاین فعالیت‌های حساب خود را چک کنید تا از هرگونه فعالیت مشکوک مطلع شوید و بتوانید سریعا آن را گزارش کنید

گسترش وب‌سایت‌های فروش و فروشگاه‌های اینترنتی در گوگل، اینستاگرام، تلگرام و دیگر شبکه‌های اجتماعی باعث می‌شود تا فرد به‌راحتی با لمس چندین صفحه خود گزینه‌های فراوانی را برای خرید اینترنتی پیش رو داشته باشد. به بیان دیگر می‌توانیم بگوییم که یکی از مهم‌ترین مزایای خرید آنلاین، صرفه‌جویی در پرداخت هزینه‌های سنگین حمل‌ونقل و اختصاص مدت زمانی کوتاه‌تر برای یافتن محصول و کالای مدنظر می‌باشد. از سوی دیگر انتخاب‌های آنلاین شگفت‌انگیز است. تقریبا هر برند یا کالایی که به دنبال آن هستید را می‌توانید پیدا کنید. شما می‌توانید به جای محدود شدن به جغرافیای محل زندگی خود، از خرده‌فروشان و فروشگاه‌هایی مختلف در سایر شهرها و کشورها نیز خرید کنید. در خرید آنلاین شما انتخاب‌های بیشتری از نظر رنگ‌ها و اندازه‌ها نسبت به آنچه که در فروشگاه‌های محلی پیدا می‌کنید دارید. نکته‌ای که نباید از آن غافل شد این است که خرید آنلاین در کنار داشتن مزایای فراوان از معایب بسیاری نیز برخوردار است. این در حالی است که عدم تحویل کالای خریداری شده به‌عنوان یکی از متداول‌ترین و مرسوم‌ترین معایب خرید آنلاین شناخته می‌شود.

■ کلاهبرداران سایبری

با توجه به شرایط کنونی جامعه، بیشتر کسب‌وکارها به‌سوی فضای مجازی و سایت‌های خریدوفروش آنلاین سوق یافته‌اند که در این بین کلاهبرداران سایبری با ترفندهای مختلف از کاربران اقدام به کلاهبرداری می‌کنند. بعضی اوقات مشاهده می‌شود که کاربران فضای مجازی و شهروندان برای تهیه لوازم مورد نیاز خود با مراجعه به سایت‌های خریدوفروش، با سهل‌انگاری و زود اعتماد کردن، در دام مجرمان سایبری گرفتار می‌شوند. کلاهبرداران با ثبت آگهی‌های سوری با نرخ پایین و وسوسه‌انگیز در سایت‌های خریدوفروش و با جلب اعتماد قربانیان خود آنان را فریب داده و درخواست واریز وجه به‌عنوان بیعانه برای رزرو اجناس را می‌کنند. شهروندان با اطمینان کردن به این گونه افراد در سایت‌های خریدوفروش و پس از واریز کردن وجه به‌حساب فرد آگهی‌دهنده، متوجه می‌شود علاوه بر اینکه هیچ کالایی برایشان ارسال نمی‌شود، فروشنده دیگر به تماس تلفنی یا پیام‌های آنها پاسخ نمی‌دهد و یا کالای بی‌کیفیت را برای خریداران ارسال می‌کنند. درحالی‌که یکی از شگردهای مجرمان سایبری برای کلاهبرداری از شهروندان انتشار آگهی‌های جعلی تحت عنوان فروش کالا و اجناس ارزان‌قیمت در سایت‌های آگهی‌پذیر است، پلیس فتا هشدار داده که به‌سادگی فریب وعده‌های پوچ و تبلیغات اغواکننده کلاهبرداران را نخورید، پیش از رویت و دریافت کالا مبلغی تحت عنوان بیعانه پرداخت نکنید، حتما درباره صحت هویت فرد آگهی‌دهنده بررسی‌های لازم را صورت دهید و بعد از دریافت کالا و اطمینان از صحت و اصالت کالا اقدام به پرداخت وجه کنید.

■ اصلی‌ترین گروه هدف مجرمان سایبری

مجرمان سایبری تلاش می‌کنند تا هربار به بهانه‌های مختلف از مردم کلاهبرداری کنند و گرچه آنها طعمه‌های خود را از میان تمام اقشار و سنین انتخاب می‌کنند، اما در بسیاری از پرونده‌ها مشخص شده که کودکان و سالمندان یکی از گروه‌های هدف این مجرمان هستند.

■ بیشترین جرائم اینترنتی

طبق اعلام رئیس پلیس فتای فراجا در آذربیشترین جرائم فضای مجازی در ۸ ماهه امسال، کلاهبرداری اینترنتی، برداشت غیر مجاز اینترنتی، هتک حیثیت و نشر اکاذیب درفضای مجازی و دسترسی غیرمجاز به داده و مزاحمت اینترنتی جزو بیشترین جرائم در فضای مجازی بوده است. همچنین جرائم مربوط به کلاهبرداری اینترنتی نسبت به پارسال ۳۷ درصد افزایش داشته است؛ موضوعی که ناشی از عدم توجه کاربران به توصیه‌ها و هشدارهاست. همچنین آذر امسال اعلام شد که طی چند ماه گذشته تعداد ۳۰ فقره باند و مجرم حرفه‌ای فعال در زمینه کلاهبرداری رایانه‌ای در بستر بازارهای آنلاین و شبکه‌های اجتماعی خارجی با ارزش ریالی قریب به ۲۵۲ میلیارد ریال شناسایی و منهدم شده‌اند که در این رابطه ۸۲ نفر دستگیر و به مراجع قضائی معرفی شدند. بنابراین با توجه به اینکه مجرمین از بستر شبکه‌های اجتماعی خارجی برای ایجاد صفحات جعلی و تبلیغات فریبنده به منظور کلاهبرداری از کاربران استفاده می‌کنند توصیه می‌شود که شبکه‌های اجتماعی خارجی بستر مناسبی برای خریدهای غیرحضوری نبوده و حتی‌المقدور از خرید کالا و خدمات در بستر شبکه‌های اجتماعی خارجی خودداری کنند. اخیرا هم نسبت به احتمال کلاهبرداری از شهروندان از طریق تبلیغات جعلی فروش خودرو در فضای مجازی همزمان با شروع طرح پیش‌فروش محصولات برخی از شرکت‌های خودروساز هشدار داده شده است. همچنین سیستم امروزه بانکی این امکان را به مشتریان داده تا با فعال کردن تلفن بانک خود از فعالیت‌های حساب خود مطلع شوند.

یکی از تکنیک‌های مقابله با کلاهبرداری‌های اینترنتی این است که پس از خرید آنلاین فعالیت‌های حساب خود را چک کنید تا از هرگونه فعالیت مشکوک مطلع شوید و بتوانید سریعا آن را گزارش کنید. بررسی صورت‌حساب‌های پیامک شده به شما هر چند روز یک‌بار شانس شما را در داشتن خرید اینترنتی امن افزایش خواهد داد.

اگر متوجه شدید که برداشت مشکوکی از حساب بانکی‌تان صورت گرفته است می‌توانید با مراجعه به پلیس فتا پیگیری کنید.

■ دام پیش‌فروش خودرو

بر این اساس با توجه به اینکه مجرمان اینترنتی همواره از هر فرصت و فضایی برای سوءاستفاده از کاربران فضای مجازی و کلاهبرداری از آنان استفاده می‌کنند، یکی از این فرصت‌ها هم که شهروندان باید با هوشیاری خود از سودجویان بگیرند، فرصت پیش‌فروش اینترنتی خودروست و در همین راستا لازم است که متقاضیان ثبت نام و خرید خودرو یکسری موارد را رعایت کنند. افراد سودجو به انتشار تبلیغات دروغین در شبکه‌های اجتماعی اقدام می‌کنند و در ادامه کاربران را به سایت‌ها و درگاه‌های پرداخت جعلی هدایت کرده و از این طریق از اطلاعات آنان سوءاستفاده کرده یا اقدام به برداشت غیرمجاز از حساب بانکی‌شان می‌کنند. ارسال لینک‌های جعلی از طریق پیامک برای ثبت نام خودرو صرفا برای هدایت افراد به لینک‌های جعلی و غیرواقعی است و ثبت نام اینترنتی خودرو صرفا از طریق رسانه‌های معتبر و اطلاعیه‌های مربوط به نحوه و شرایط فروش خودرو از طریق پایگاه رسمی اینترنتی شرکت‌های خودروساز انجام خواهد شد. در این باره کارشناسان تاکید می‌کنند ثبت نام و واریز وجه خودرو باید به نام شرکت خودروساز صورت پذیرد و هموطنان باید از واریز وجه به هرگونه حساب دیگر پرهیز کنند. برخی آگهی‌های فروش با قیمت‌های اغواکننده و دروغین و یا زمان تحویل فوری چند روزه، کلاهبرداری بوده و قصد فریب شهروندان را دارد. همچنین برخی از افراد سودجو نیز خود را فردی دارای ارتباط با واحد فروش شرکت‌های خودروساز معرفی کرده و از آن طریق ادعا می‌کنند که می‌توانند با دریافت مبلغی خودرو را خارج از نوبت برای متقاضیان تهیه کنند که شهروندان باید نسبت به این موارد نیز هوشیار باشند.

سخن پایانی

هر فناوری و زیرساختی، مزایا و معایب خود را دارد. مدیران کسب‌وکار با افزایش زیرساخت‌های امنیتی برای فروشگاه اینترنتی و همچنین تولید محتوای مفید می‌توانند اطمینان کاربران را برای انجام خرید بالا ببرند و کسب‌وکار خود را چند قدم به موفقیت نزدیک‌تر کنند. هکرها و کلاهبرداران دائما راه‌هایی برای فریب دادن تواناترین مرورگرها ارائه می‌دهند. هنگام خرید آنلاین، به یاد داشته باشید که همیشه به هشدارهای امنیت سایبری توجه کنید و زمانی که احساس می‌کنید چیزی درست نیست، محتاط باشید. اگر قصد خرید دارید ابتدا اعتبار سایت مورد نظر را بررسی کنید و بعد اقدام به خرید نمایید. در نهایت اگر از آن دسته از افرادی هستید که علاقه به خرید اینترنتی دارید باید همه مراقبت‌های لازم را انجام دهید.

خبر ویژه

کسب تندیس بلورین جشنواره نظام پیشنهادها

در هفدهمین همایش ملی و یازدهمین جشنواره نظام پیشنهادها، شرکت فولاد هرمزگان با ارائه طرح «فرآوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی» توانست تندیس بلورین را کسب کند و واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم این شرکت نیز رتبه برتر واحد سازمانی را به دست آورد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، هفدهمین همایش ملی و یازدهمین جشنواره نظام پیشنهادها با هدف بازنگری و توسعه اثربخشی رویکرد نظام پیشنهادها در کشور و با همکاری وزارت نفت، سازمان محیط‌زیست و سایر دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی دولتی و خصوصی برگزار شد.

پایداری نظام پیشنهادها و توسعه سازمان، تاثیر سیاست‌ها، رویه‌ها و قوانین در اثربخشی نظام پیشنهادها، تاثیر شایستگی کارکنان در بهبود اثربخشی نظام پیشنهادها و تاثیر سبک‌های تفکر در ارتقای اثربخشی نظام پیشنهادها، نظام پیشنهادها و تاثیر مدیریت استعداد در توسعه آن، استراتژی توسعه نظام پیشنهادها و کارکرد آن در توسعه سازمان و نظام پیشنهادها و الگوی حل مسئله از محورهای اصلی این همایش بود.

شرکت فولاد هرمزگان در هفدهمین همایش ملی و یازدهمین جشنواره نظام پیشنهادها افتخارات متعددی را کسب کرد که ازجمله آن‌ها می‌توان به کسب تندیس بلورین جایزه ملی، کسب رتبه پیشنهاد برتر برای پیشنهاد «فرآوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی فولاد هرمزگان» و کسب رتبه واحد سازمانی برتر توسط مدیریت «فولادسازی و ریخته‌گری مداوم» اشاره کرد.

■ توجه فولادهرمزگان به همه پیشنهادهای سودده

عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان درخصوص کسب رتبه‌های برتر جشنواره نظام پیشنهادها در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی با اشاره به ثبت چندین رکورد تولید روزانه و ماهیانه در فولاد هرمزگان طی سال‌جاری، بیان کرد: یکی از ثمرات توجه به نظام پیشنهادها از سوی فولاد هرمزگان، افزایش قابل چشمگیر تولید در شرکت بود که حتی با وجود محدودیت‌های انرژی در تابستان و زمستان رقم خورد.

یکی از عواملی که باعث افزایش تولید در فولاد هرمزگان شد، طرح «فرآوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی» بود که در قالب نظام پیشنهادها ارائه شد و این طرح به همراه چند عامل دیگر، موجبات افزایش تولید را فراهم کردند.

وی افزود: یکی از ویژگی‌های فولاد هرمزگان، استفاده از دانش در خط تولید است و با توجه به نامگذاری سال جاری با عنوان «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» از سوی رهبری، استفاده از طرح‌های دانش‌بنیان در دستور کار فولاد هرمزگان قرار دارد و از این طریق، موفقیت‌های فولاد هرمزگان تداوم دارد؛ به طوری که هنوز هم با اجرای طرح فرآوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی می‌توان به افزایش تولید امیدوار بود.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با اعلام حمایت از طرح‌های سودده در نظام پیشنهادها، عنوان کرد: یکی از ویژگی‌های بارز فولاد هرمزگان اعتمادی است که این شرکت به کارکنان از طریق نظام پیشنهادها دارد و این ریسک را می‌پذیرد تا طرح‌های ارائه شده را اجرا کند. در قالب نظام پیشنهادها فضا را برای همه کارکنان فراهم آوردیم تا هم بتوانیم یکی از معضلات بزرگ صنعت فولاد که سرباره بود، حل کنیم و هم اینکه پیشنهاد یاد شده در جشنواره نظام پیشنهادها عناوین متعددی را کسب کرد.

دریچه

قطع پرداخت اعتبار دستگاه‌های متخلف

خزانه‌داری کل کشور، خدمات‌دهی و پرداخت اعتبارات به دستگاه‌هایی که حساب واحد خزانه را اجرا نکرده یا حساب غیرمجاز نزد بانک‌ها دارند را از ابتدای بهمن متوقف کرده است. به گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، خزانه‌داری کل کشور با صدور اطلاعیه‌ای ضمن اعلام این خبر، با بیان اینکه این امر در راستای اجرای حساب واحد خزانه انجام شده است، تأکید کرد: ارائه خدمات و پرداخت اعتبارات توسط خزانه‌داری کل، منوط به بستن حساب‌های غیرمجاز نزد شعب بانک‌های کشور و پیوستن به‌حساب واحد خزانه است. اطلاعیه خزانه‌داری کل کشور، تعداد شرکت‌های دولتی که به‌حساب واحد خزانه ملحق نشده‌اند را ۴۳ شرکت اعلام و تصریح‌کرد: تعداد ۶۵۷ دستگاه اجرایی از جمله دانشگاه‌ها و شرکت‌های دولتی، باوجود پیوستن به‌حساب واحد خزانه، نزد سایر بانک‌ها نیز حساب فرعی دارند. بر این اساس، ۱۳۴ دستگاه اجرایی نسبت به بستن همه حساب‌های غیرمجاز خود اقدام کرده‌اند و تعداد ۱۵۶ دستگاه اجرایی هم ضمن انسداد حساب‌های غیرمجاز خود، با توجه به عدم انسداد حساب از سوی بانک‌ها (به دلایل قانونی از جمله توقیف قضایی، ضمانتنامه و غیره) متعهد به تعیین تکلیف حساب‌ها شده‌اند. این گزارش می‌افزاید: تعداد ۳۶۷ دستگاه اجرایی باوجود پیگیری‌های به‌عمل آمده، تاکنون اقدام موثری در راستای اجرای حساب واحد خزانه انجام نداده‌اند.

■ شناسایی ۷۰ وب‌سایت متخلف

باتوجه به رشد سریع استفاده از اینترنت و راه‌اندازی کسب‌وکارهای اینترنتی، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حاکمیت، ساماندهی و نظارت بر بسترهای اینترنتی است. مرکز توسعه تجارت الکترونیک به‌عنوان متولی ساماندهی و نظارت بر کسب‌وکارهای اینترنتی، با ایجاد درگاه یکپارچه نظارت توانسته کسب‌وکارها را به‌صورت متمرکز پایش و تا حد زیادی از وقوع تخلفات معاملاتی قابل انجام در اینترنت پیشگیری کند. در مواردی نیز با همکاری دستگاه‌های ناظر، موجب بازدارندگی از انجام تخلفات شده است؛ بنابراین استفاده از ربات پایشگر هوشمند یکی از مصادیق چابکی و موفقیت در این حوزه است. یکی از قابلیت‌های پایشگر هوشمند، استفاده از هوش مصنوعی و الگوریتم‌های یادگیری عمیق ماشین و همچنین الگوریتم‌های پردازش تصویر در اجرای سناریوهای تخلف در کسب‌وکارهای اینترنتی است.

■ بررسی عملکرد ۳۵۰۰ سایت

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیک اعلام کرد: در پایش اولیه سامانه پایشگر، ۳۵۰۰ وب‌سایت مورد بررسی قرار گرفتند که از این تعداد، حدود ۷۰ وب‌سایت شناسایی‌شده‌اند که کارشان فروش کالای ممنوعه مانند رمزارز، سکه طلا، سیگار الکترونیکی، مشروبات و اسلحه بوده و ۱۸۰ وب‌سایت شناسایی‌شده که با جعل لوگوی نماد به کار خود ادامه می‌دهند.

مرکز توسعه تجارت الکترونیک در تلاش است با کاهش سختگیری در مرحله صدور مجوز و نماد اعتماد، کنترل بر کسب‌وکارهای مجازی را با دقت بیشتری انجام دهد. در گذشته پایش سایت‌ها به‌شکل سنتی انجام می‌شد، اما درحال‌حاضر مرکز توسعه تجارت الکترونیک امکان پایش از طریق سامانه هوشمند را فراهم کرده است. علی رهبری اضافه کرد: در گذشته سایت‌ها به‌شکل سنتی پایش می‌شدند که این کار زمان زیادی می‌برد. علاوه بر این، گاهی خطاهای سهوی و عمدی هم در این رصدها به چشم می‌خورد. ما در یک جمع‌بندی به این نتیجه رسیدیم که روش نظارت سنتی را در یک پنل نظارت یکپارچه تقویت کنیم. او افزود: به کمک پیمانکار سامانه نماد الکترونیک و مدیریت تیم داخلی مرکز، نسخه اولیه این پایشگر به‌دست آمده است. ما در این سامانه ۳ سناریو را مدنظر قرار داده‌ایم. همه وب‌سایت‌ها را کنترل نکردیم، زیرا در فاز اولیه هستیم و نتایج همین پردازش اولیه نشان می‌دهد در زمینه هر ۳ سناریو موارد متعدد مشکوک به تخلف در پردازش اولیه وجود دارد. امیدواریم به کمک تیم مرکز و پیمانکار، سناریوها تکمیل شود و دامنه پوشش وب‌سایت‌ها، ابتدا به وب‌سایت‌های دارای نماد و پس از آن به وب‌سایت‌های بدون نماد، کانال‌های اینستاگرام و تلگرام نیز برسد. علی رهبری با اشاره به اینکه در آینده باید گام‌های دیگری را در این مسیر برداشت، افزود: در گام بعدی زمانی‌که شناسایی مشکلات فضای تجارت الکترونیک به مرحله خوبی رسید و فهرست موارد مشکوک کاملا استخراج شد، چه راهی پیش روی‌مان قرار می‌گیرد؟ باید به وب‌سایت‌ها تذکر بدهیم یا براساس تخلف دسته‌بندی کنیم که در این زمینه باید در جلسه‌ای به جمع‌بندی برسیم.

■ شناسایی بدون مجوزها

این مقام مسئول با اشاره به شناسایی کسب‌وکارهایی که مجوزهای لازم برای فعالیت در فضای مجازی را ندارند، بیان کرد: حداقل این است که بحث را مطرح می‌کنیم و موضوع آن به گفت‌وگو گذاشته می‌شود تا در آینده برای آن تصمیم‌گیری کنیم. علی رهبری درباره تغییر و اصلاح پارادایم صدور مجوز برای آغاز به کار کسب‌وکارهای مجازی گفت: سعی بر آن است در مرحله صدور مجوز و نماد به‌شدت سختگیری کنیم و در مقابل فرآیند صدور را تسهیل و نظارت بر کار سامانه‌ها را تقویت کنیم. در این صورت می‌توان نظارت بیشتر و دقیق‌تری بر کار فعالان این عرصه داشت. پایشگر هوشمند، در شناسایی تخلفات کسب‌وکارهای فضای مجازی در ۳ سناریوی تخلف ارائه کالا و خدمات ممنوعه، جعل لوگوی نماد اعتماد الکترونیکی و درگاه‌های پرداخت فعال در کسب‌وکارهای بدون مجوز، فعالیت دارد. در این فرآیند کسب‌وکارهای مشکوک به تخلف، توسط دستگاه‌های عضو کمیته نظارت بر کسب‌وکارهای اینترنتی موردبررسی قرار می‌گیرند و اطمینان و دقت شناسایی افزایش می‌یابد. سپس اخطارهای نظارتی لازم به کسب‌وکارهای مظنون ارسال می‌شود و در مهلت مقرر دوباره بررسی و در نهایت، در صورت رفع نشدن مشکل، تعدادی از کسب‌وکارها به‌عنوان متخلف قطعی تعیین می‌شوند. به‌طور خاص جعل لوگوی نماد اعتماد الکترونیکی که جعل یک مجوز و یک نشان دولتی محسوب می‌شود مصداق مجرمانه دارد و باید برخورد قضایی با آن صورت گیرد. مدافعان این طرح معتقدند مرکز توسعه تجارت الکترونیک در راستای حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان تجارت الکترونیکی، پایشگر هوشمند را راه‌اندازی کرده و توسعه آن را تا بالاترین سطوح بلوغ سناریوهای تخلفات ادامه می‌دهد تا ضمن تقویت اعتماد به فضای تجارت الکترونیکی، حقوق خریداران اینترنتی حفظ شود.

خبر روز

تخفیف ۳۰ درصد عوارض طرح ترافیک

اعضای شورای شهر تهران تخفیف ۳۰ درصدی عوارض طرح ترافیک را به تصویب رساندند. به گزارش مهر، بررسی یک فوریت لایحه اعطای مجوز به شهرداری تهران جهت اعمال ضریب کاهشی برای بدهکاران عوارض تردد در محدوده‌های طرح ترافیک و کنترل آلودگی هوا در دستور کار یکصد و سی‌امین جلسه شورای شهر تهران قرار گرفت. در ابتدای بررسی این لایحه جلال بهرامی معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران با بیان اینکه از سال ۹۷ بحث کنترل هوشمند محدوده طرح ترافیک مطرح شده است گفت: اما هنوز ۵۰ درصد افراد عوارض پرداخت نشده است. وی ادامه داد: اگر این عوارض تا پایان امسال پرداخت نشود مشمول ۲ درصد افزایش نرخ می‌شود. بر همین اساس درخواست داریم اگر افراد عوارض خود را تا پایان اسفند امسال پرداخت کنند بتوانند از ۳۰ درصد تخفیف بهره‌مند شوند. در ادامه اعضای شورای شهر تهران در نهایت به یک فوریت اعطای مجوز به شهرداری تهران جهت اعمال ضریب کاهشی برای بدهکاران عوارض تردد در محدوده‌های طرح ترافیک و کنترل آلودگی هوا با رای مثبت بیشتر اعضای شورای شهر به تصویب رسید.